

VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO AMERIKI

V Chicagu se je te dni mlad slovenski fant Oskar Medved pritožil policiji, da je plačal \$35 nekemu Savatoreju Porcari, ki je brat republikanskega političarja v 28. wardi, za kar mu je imel preskrbeti mestno službo, toda službe ni od nikoder. Enako pritožbe sta napravila pri policiji tudi dva Poljaka.

V Sharonu, Pa., je te dni rojaka Johna Novaka resno ugriznil lovski pes, s katerim se je igral. Ranjeni so trije prsti. Novak je moral iskati zdravniško pomoč in je upati, da kmalu okreva.

Na svoji farmi, 90 milj od Pueblo, Colo., je umrl za srčno kapjo Louis Lakner. Umrl je na mestu. Pokojni je bil 53 let star in doma nekje na Dolenskem. Zapušča ženo in dva najst otroke.

Na božični dan od 12. ure do 1. ure popoldne bo na radio poslali WIND v Gary, Ind., odbojni jugoslovanski program, ki ga bo omenjena postaja preko Columbia radijskega omrežja razširila preko 20 držav.

V Pueblo, Colo., je umrl Frank Renor, star 62 let, ki je 35 let živel v omenjenem mestu. Bil je samec ter v starem kraju zapušča eno sestro. — V bolnišnici se nahaja istotam rojak Ivan Okoren. — Zakonca Gobob sta te dni obhajala 25-letnico zakonskega življenja.

Slovenski duhovnik Rev. Francis Jager, ki živi v Mound, Minn., je nedavno napisal v Amerikanskem Slovincu članek, v katerem priporoča, da jugoslovija postane zaveznica Italije, ako se hoče rešiti. Med drugim piše: "V prihodnji svetovni vojni bo Italija zmagała proti Francozom in Angležem s pomočjo Nemčije, Ogrske, Avstrije in ??? — Anglija in Francoska sta umirajoči državi. Italija je mlada moč. I bet on the young fellow. — Na kateri strani bo Jugoslavija? Na Francoski in angleški seveda. In pri mirovni konferenci bo šla cela lahom v žep kot vojna odškodnina. In tiste koncesije rudnikov, železa, premoga, olja, bauxita, vinca, zlata, ki so jih Srakozom, vsa Mala Azija z zapadnim obrežjem Arabije vsa severna Afrika z Egiptom vsa Španija, Francija, Anglija, Belgija in južni del Nemčije. Pod to karto sta naslikana dva italijanska vojaka, ki nosita k štirim kartam še peto, na kateri je vrssana Abesinija.

Cetrta zemljepisna karta pa kaže Italijo v njeni končni obliki kot imperij. Italijanskemu imperiju pripadajo: vsa Jugoslavija, Grška, Bolgarija, Rumunija, del južne Rusije s Kavkazom, vsa Mala Azija z zapadnim obrežjem Arabije vsa severna Afrika z Egiptom vsa Španija, Francija, Anglija, Belgija in južni del Nemčije. Pod to karto sta naslikana dva italijanska vojaka, ki nosita k štirim kartam še peto, na kateri je vrssana Abesinija.

To vse so sicer italijanske fantazije brez vsake realne podlage kažejo pa, kako duševno bolna je mora biti italijanska inteligencija, ako v današnjih resnih časih veruje, da bi bilo mogoče vzpostaviti — stari rimski imperij!

Nujen relij

Gov. Davey je včeraj podpisal relifno predlogo, glasom katere se bo iz splošnega državnega sklada dalo \$1,500,000 nujne podpore 19 okrajem v Ohio, ki nimajo nobenih sredstev za oskrbo brezposelnih, katerih se ni zaposlilo pri relifnih delih.

Kje vse so Slovenci razkropljeni po svetu

V stari domovini obhajajo vsako leto prvi teden v decembru "izseljeniški teden," ki je posvečen mislim na Slovence, ki so razkropljeni širom sveta. Neki ljubljanski dnevnik je ob tej priliki objavil kratek pregled slovenskega izseljeništv. Slovenci v Zed. državah smo seveda prvi omenjeni, kajti tu nas živi več kot kje drugje na svetu, razen v stari domovini. Potem sledi opis našega izseljeništv. v drugih deželah, ki bo gotovo vsakega zanimal. Začeniši s Kanado, ki je naša sosedna, omenjeni list piše:

V Kanado so se pričeli izseljevati Slovenci že pred svetovno vojno. Ko pa je ta izbruhnila, se je izseljevanje v takrat še novo deželo ustavilo in šele leta 1923 na novo pričelo. Splošne razmere tamkaj niso baš slabe. Tako je n. pr. zaslužek v rudnikih province Ontario še dovolj dober. Tudi na velikih farmah se

še precej zasluži, le na manjših farmah je plača zelo slaba. Nekateri naši izseljenci morajo delati skoraj zastoj. Stavbne delavce so izpodrinili Angleži. Zdaj pa je Kanada ravno tako kakor Zedinjene države priseljevanje skoraj popolnoma ustavila. Tja smejo le žene in otroci naših tam zaposlenih rojakov, če imajo ti tam trajno zagotovljen zaslužek, potem pa oni naši državljani, ki so delali že več let v Kanadi ter so bili odsotni največ leto dni. V splošnem so naši izseljenci v Kanadi dobro zaslužili, vendar so imeli zelo težavno in nevarno delo. Mnoge je zadela smrt pri delu v rudnikih, gozdovih ali tovarnah. Tudi v Kanadi so Slovenci organizirani v podpornih društvih. V Montrealu je tudi jugoslovensko prosvetno društvo.

Argentina je sicer velika dežela naših izseljencev, vendar se Slovincem ne godi posebno dobro. V boljših razmerah so le kvalificirani delavci v večjih tovarnah. Tudi zidarji so še precej zadovoljni. Silno slabo pa se godi nekvalificiranim delavcem in poljedelcem na farmah, ki se dvakrat za setev in žetev od setevljalcev. V svoji zadnji številki z dne 1. decembra t. l. ima na prvi strani sliko, ki predstavlja razvoj Italije in njene aspiracije v Evropi, Afriki in Aziji. Nad sliko je napis "Sulla via dell Impero" (Na potu k imperiju).

Na sliko so štiri zemljepisne karte. Prva predstavlja Italijo pred zedinjenjem, druga Italijo v sedanjih njenih mejah. Posebno zanimivi sta tretja in četrta karta. Na tretji karti so vrisane meje Italije, kakor jih hoče italijanska politika izvajati v bližnji bodočnosti. Po tej karti pripadajo Italiji: italijanski del Švice, južna Francija, južno-vzhodno Španija do Gibraltarske ožine, vsa severna obala Afrike z Marokom in delom Egipta in vsa obala Jonskega in Jadranskega morja to je južna in zapadna Grška vsa Albanija, Črna gora, Dalmacija, Hrvaško Primorje in Slovenija do Save.

Cetrta zemljepisna karta pa kaže Italijo v njeni končni obliki kot imperij. Italijanskemu imperiju pripadajo: vsa Jugoslavija, Grška, Bolgarija, Rumunija, del južne Rusije s Kavkazom, vsa Mala Azija z zapadnim obrežjem Arabije vsa severna Afrika z Egiptom vsa Španija, Francija, Anglija, Belgija in južni del Nemčije. Pod to karto sta naslikana dva italijanska vojaka, ki nosita k štirim kartam še peto, na kateri je vrssana Abesinija.

To vse so sicer italijanske fantazije brez vsake realne podlage kažejo pa, kako duševno bolna je mora biti italijanska inteligencija, ako v današnjih resnih časih veruje, da bi bilo mogoče vzpostaviti — stari rimski imperij!

Pobiranje asesmenta

Članstvu vseh onih društev, ki pobirajo asesment v SNDom, se naznanja, da se bo radi božičnih praznikov ta mesec pobiral asesment v ponedeljek, 23. decembra, 1935 v spodnji dvorani S. N. Doma, ob navadnih urah. Članstvo je prošeno, da to upošteva in pride pravočasno plačati. — John Tavčar, tajnik SND.

Voščilo

Uredništvo in uprava "Enakopravnosti" se tem potom priručno zahvaljuje vsem, ki so na en ali drugi način pomagali, da je bilo mogoče izdati tako obširno in bogato božično izdajo kot je ta, ki jo držite sedaj v rokah. Hvala sodelavcem, ki so prispevali originalno gradivo, in enako hvala našim trgovcem in obrtnikom, ki so nam naklonili oglase. Upamo, da vam bo gradivo, ki ga vsebuje božična "Enakopravnost" ugačalo, in da boste v njem našli marsikaj, kar vam bo v pouk kot tudi razvedrilo. Vse naše prijatelje tudi prosimo, da sodelujejo z nami s tem, da podpirajo trgovce in podjetja, katerih oglase najdete v tej izdaji. Za vaše sodelovanje vam bomo hvaležni. Hvala naročnikom za njih lojalno podporo, ter vam vsem kličemo:

Vesele božične praznike!

THELMA TODD JE BILA NAJBREŽE UMORJENA

LOS ANGELES, 20. dec. — Vtis, da filmska igralka Thelma Todd ni umrla kot rezultat nesreče, temveč da je bila umorjena, postaja čedalje močnejši. Glavni natakari v kafetu, kjer se je igralka mudila v soboto zvečer, je danes prejel grozljivo pismo, da naj ne gre izpričevati pred veliko poroto glede obnašanja igralka, predne je odšla od tam. In pojavila se je še ena priča, ki pravi, da je igralko videla živo še v nedeljo. Njeno truplo je bilo najdeno v garaži v ponedeljek.

CENA SREBRA SE VEDNO PADA

NEW YORK, 20. dec. — Importirano srebro je danes zopet padlo za dva centa in sicer na 51 3/4 pri učni, kar je najnižja cena izza 10. oktobra 1934. Dno je padlo iz srebrnega trga, odkar je ameriška vlada naznanila, da ne bo več kupovala srebra na svetovnem trgu.

Pritožbe WPA delavcev

Na tisoče relifnih delavcev, ki so zaposleni pri WPA delih, čaka že skoro mesec dni na plačilo, kar je povzročilo veliko nejevoljo. WPA urad pravi, da ne more vsega tako hitro urediti radi naglice, s katero se je delavce vzele iz direktnega relif ter zaposlilo pri gradnji. Relifni direktor Hopkins je zdaj obljubil, da do božiča bodo gotovo vsi delavci plačani. Mnogo je tudi pritoževanja, da morajo izučeni delavci opravljati dela težakov za nizko plačo, navadni težki pa da so postavljeni na dela, ki zahtevajo skušenj in da dobijo višje mezd. Stavbinske unije so se tožedavno pritožile na državni urad WPA, ki je obljubil stvar poravnati.

Slovenija hudo prizadeta usled sankcij proti Italiji

Kot razvidno iz tiska v stari domovini, so slovenski kraji, zlasti Notranjska in Gorenjska, najbolj prizadeti vsled gospodarskih sankcij proti Italiji, katere je Jugoslavija podvzela iz solidarnosti z Ligo narodov. Iz Dolenjega Logatca pišejo na primer:

Izmed vseh banovin v Jugoslaviji občuti dravska banovina najbolj posledice sankcij proti Italiji in spet je od vseh naših srezov najbolj prizadet logaški srez. Tu, kjer gre za tisoče ljudi, ki živijo od izvoza, nikakor ne smemo prikrivati dejstev. Zato je dopisnik "Jutra" zbral podatke po logaškem srezu. Stanje je naslednje:

Sankcije proti Italiji so se občutile v naših krajih v vsem gospodarskem življenju že takoj prve dni po uvedbi. Prav posebno pa sta prizadeta naša trgovina z lesom in mlekarstvo. Očitno je da gravitira naša izvozna trgovina zaradi zemljepisne lege vsega sreza na Trst, na Italijo. Izvoz našega lesa v Italijo ni več mogoč, za druge države pa ne pride v poštev, ker je naš lesni tip izdelan v pretežni večini samo za potrebe italijanskega lesnega trga.

Več lesnih industrijskih obratov je že ustavilo proizvodnjo. Kolikor pa jih trenutno še dela, bodo ustavili obratovanje v najkrajšem času, ker v nastalem položaju pač ni več mogoče delati. Cena lesa je padla v teku enega tedna od 4.25 Din na 3.50 Din za kubični čevljal ali za okroglo 23 Din pri kubičnem metru. "daj je dovoz in izvoz lesa z lesnih skladišč popolnoma ustavljen. S tem je prizadetih v logaškem okraju okoli tisoč voznikov, ki se preživljajo izključno le od prevažanja lesa. Delavstva je nekaj še zaposlenega pri spraviljanju lesnih skladišč in pri urejevanju lesnih zalog. Čim bo delo v celoti ustavljeno, bo ob ves zaslužek posredno in neposredno okoli 20,000 oseb.

Kmečki proizvodni ne pridejo v poštev, ker se ne pridelajo poljski pridelkov zadosti niti za lastno potrebo prebivalstva. Žitna nima takorekoč nobene cene več. Izvoz mleka v Italijo je bil ustavljen v italijanske strani takoj drugi dan po uvedbi sankcij. S tem so prizadeti vsi naši kmečki posestniki vzdolž vse meje. Logaška zadružna mlekarna je dobavila v Trst vsak drugi dan lepo količino mleka, ki ga je redno odvažal tržaški čovorni avto. Zdaj ga ni več ponj in niti nosode za mleko ni več nazaj. Mlekarna ima na dobavljenem mleku terjatev, ki gre v težke tisočake. Tako je torej ob redne dohodke vse naše kmečko gospodinjstvo. Mlekarna bo morala predelovati mleko v sir, ki pa ne pojde tako kmalu v gotov denar kakor mleko samo in bodo morali dobavitelji mleka čakati zaradi pomanjkanja gotovine mesece in mesece na izplačilo.

Posredno pod vplivom izvajanja sankcij je potrebno ugotoviti, da so prizadete tudi trgovine in gostilničarska obrt, katerih dnevni inkaso se je zmanjšal približno za polovico. Že z navedenih ugotovitev sledi torej, da je prizadejalo izvajanje sankcij našemu gospodarskemu življenju globoke sledove, ki jih občuti najtežje prav naš obmejni okraj. Ljudstvo s skrbjo gleda v bodočnost, kaj bo, ko prenehajo sredstva za preživljanje in to prav zdaj na zimo. V Beogra-

du naj upoštevajo, kako hudo so prizadeti naši kraji; dobiti moramo kompenzacije na domačih tleh in v mednarodni trgovini. Živeti hočemo in moramo, saj mi smo stražarji meje na zapadu Jugoslavije.

V drugem poročilu iz Škofje Loke čitamo: Naše gospodarsko življenje je zadelo silno zlo: — sankcije! Lesna trgovina, ki že doslej ni imela cvetočih dni, je postavljena pred težko dejstvo, saj groze prilike, da se večina naših industrijskih obratov popolnoma ustavi. Kaj bi to pomenilo za naše ljudi, naj pomisli vsakdo sam, ko se je škofjeloški okraj predvsem naslanjal na lesno industrijo, ki mu je sosedna Italija po svoji zemljepisni legi prirodno tržišče.

Sicer se bogve kako že od prej ne moremo pohvaliti in je padel (Dolge na 2. str.)

Dr. Beneš za nerazdružno zvezo z Jugoslavijo

PRAGA, — Na dan 1. decembra, ko je Jugoslavija obhajala praznik narodnega ujedinenja, je imel čehoslovski zunanji minister dr. Edward Beneš, ki je od tedaj postal predsednik Čehoslovaške republike, v narodnem gledališču v zvezi z slavnostno proslavo daljši govor, v katerem je naglašal nerazdružljivo zavezništvo med Čehoslovakijo in Jugoslavijo. Dr. Beneš je v svojem govoru dejal:

"V času svetovne vojne smo se skupno borili, da zrušimo stare habsburško monarhijo, da realiziramo v Srednji Evropi stanje, ki bo zagotovilo ne samo našima dvema državama, temveč državam v tem delu kontinenta pravičnejšo bodočnost. Naše sodelovanje z Jugoslavi in Romuni med vojno ni bilo nič drugega nego uvod v o-snovanje Male antante. Mala antanta ni ofenziven instrument nego političen in gospodarski program s smotrom, da omogoči sodelovanje držav v Srednji Evropi. Proti splošnim alarmnim občutkom, ki so vladali okrog nas po vojni, proti vsem nevarnostim disorganizacije, proti kritikam, da bo Srednja Evropa balkanizirana, proti vsem težavam, ki bi jih nam bile lahko napravile neke sosedne velike sile, smo šli na delo in dokazali, da znamo tudi mi graditi, konsolidirati in čuvati svoje države. Zato se je Mala antanta ustvarila. V 15 letih, ki so potekla, odkar obstoji, so dovolj jasno dokazala, kako upravičen je njen obstoj.

"Naša posestrima Jugoslavija je v tem pravcu izredno značilen primer. Treba je le, da človek pomisli, kako je jugoslovanski narod dokazal svoje edinstvo in ga spontano realiziral kljub vsem terorističnim napadom, ki so z umorom kralja Aleksandra dosegli vrhunec, a ne izpolnili svoje naloge, da bi zrušili državo in uničili narod... Naš narod veže z jugoslovanskim narodom iskreno priručno čustvo. Povsem prirodna stvar je, da se veselimo vseh jugoslovanskih uspehov, da se radujemo razvoju Jugoslavije, ojačane in silne, da čutimo se prav tako kakor Jugoslavi sami, prav tako, kakor da gre za našo lastno zemljo."

ANGLIJA PRIPRAVLJENA NA VOJNO GROŽNJO

Vlada bo napela vse sile, da pridobi druge narode Lige narodov za slučaj italijanskega napada.

LONDON, 20. dec. — Visoki viri so danes odkrili, da se angleška vlada v polni meri zaveda, da obstoji resna nevarnost nenadne vojne, in da se bo sedaj, ko je francosko-angleški načrt za mir v Afriki mrtev, z vsilo vrgla na delo, da mobilizira druge člane Lige narodov za slučaj italijanskega napada. Anglija je že začela razgovore s predstavniki več vodilnih sil, od katerih bo skušala dobiti trdna zagotovila, da so pripravljene nositi svoj delež bremena, ako bi prišlo do nenadnega in nepričakanega napada.

Včerašnja dramatična seja v parlamentu je podala dokaz, da je Anglija resno vzemirjena nad svojim položajem, kajti pokazalo se je, da je bila ona edina, ki je poslala svoje oborožene sile v Sredozemsko morje. S katerimi silami se Anglija razgovarja za pomoč, če bi Italija vpriporila nenaden napad, ni znano, toda splošno se sodi, da so to dežele, ki leže ob Sredozemskem morju, zlasti Španija, Grčija, Turčija, Francija in Jugoslavija.

Kar se tiče akcije za petrolejni embargo proti Italiji, ne bo Anglija podvzela nobenega nadaljnega koraka, dokler se obstoječa negotovost ne razjasni. Premijer Baldwin, ki je včeraj v parlamentu dobil zaupnico, potem ko je priznal, da je vlada napravila zmoto, ker je sledila Lavalu v njegovi formuli, je danes iskal novega zunanjega ministra, in je imel tozadevno oseben razgovor s kraljem Jurijem. Kralj je imel potem razgovor z večjim številom prominentnih oseb.

RIM, 20. dec. — Neki vladni predstavnik je danes izjavil, da Italija še vedno smatra, da sta Anglija in Francija vezani po angleško-francoskem mirovnem načrtu, akoravno je premijer Baldwin na pritisk v parlamentu načrt vrgel v vodo. Italija ne priznava, da je načrt mrtev, dokler fašistični veliki svet ne izreče o njem končne besede.

Na afriški fronti ni veliko aktivnosti. Italijani poročajo, da so zapadno od Makale porazili sovražno posadko. Obenem pa se iz Addis Ababe javlja, da so Abesinci prodrli do obronka Makale.

PARIZ, 20. dec. — Premijer Laval je danes po razgovoru s predsednikom Labrunom izjavil, da ne bo resigniral, temveč da bo čakal izida debate, ki se bo vršila v parlamentu 27. dec. Francosko časopisje piše, da je Francija zadnja vvelasila v Ligo narodov, ki drži nazaj nevarnost splošne evropske vojne.

Samomor na sodnji

Včera je se na sodnji ustrelil bivši mestni detektiv Alton B. Sperry, star 43 let, ki je bil obtožen sprejemanja ukradenih lastnin. Stopil je iz sodne dvorane, rekoč ženi, ki je z njim vred obtožena, da pride takoj nazaj, trenutek nato pa je na hodniku že počil strel. Sperry je bil takoj mrtev.

Smrtna nesreča

Ubila je mina, ki je nenadoma eksplodirala, okrog 30 let starega delavca Franceta Lurnarja, vulgo Gaznega z Dobroves pri Kropi, ki je bil zaposlen pri urejevanju hudournika Hribovec v Kropi. Mina mu je razmesarila glavo in je bil na mestu mrtev.

Smrtna nesreća

O klobuku, pozdravu in podobnih zadevah

Znani ljubljanski režiser O. Kest je napisal svojevrsno knjižico o "lepem vedenju," kateri je dal naslov "Kar po domače," ki je polna dovornih, pa tudi učenjskih nasvetov, kako se imamo obnašati, da ne bo ne za nas ne drugim v našega in podoben. Tu pričamo odlo- mek iz omenjene knjige.

Običaj pozdravljanja je na tem svetu zelo različen. Če ho- izraziti Kitajec napram svo- jemu znanu svoje prav poseb- o znanje, ga vpraša: "Ka- o vam je teknil rič?" — Per- njec vpraša: "Ali se potite?" — Kaliniki si drgnejo v znak po- zdrava krepo nos ob nos in pri tem temperamentno diha- jo. Tibetanci škripljejo ob taki pri- ložnosti z zobmi, si kažejo jezik in praskajo drug drugega za nesesom. Melanezi pa velja za pozdrav, če ga popraskate z no- go po glavi. Pa še vse druga- ni načini pozdravov so. Mi dvignemo na česti klobuk in pokramozimo z glavo. Dama ne dvigne klobuka, temveč samo pokima z glavo. Ta zadeva ima simbolično za- ledje. Izraža ponižnost, ali pe- vsaj morala bi jo izražati. Tak je namen pozdrava. Spoštova- nje.

Prejšnje čase so nosili moški klobuke iz železa in na njih so vtrale perjanice. Stati pred- nekome brez klobuka, to je po- menilo skoraj toliko, kakor o- skubiti si perje, sneti si kronc- z glave — z eno besedo: podre- diti se.

Kako gre tista?: Pozdravi- rajši deseterkrat preveč, kakor enkrat premalo. Prav nič se ne- bo zgodilo, če pozdraviš doma- to hišnico naprej in če se od- kriješ pismonoši, preden te je opazil.

Greš po cesti, pa ti pride Ne- kdo naproti; zdi se ti, da ga po- znaš, pa ga pozdraviš. Takoj nato pa ugotoviš, da je zmot- a. Nič hudega... Saj lahko na- rediš tako, da potegneš z drugo roko čez lase in s tem zbudiš vtis, da nisi pozdravil, temveč da si samo narahlo popravil fri- zuro. Haha, pa je, kaj?

Pozdravljal naprej!

Tisti, ki čaka, da ga pozdra- vi, in šele potem sname klob- uk, priča o siromaštvu na du- hu.

Predstojnika, ki spada k tej pozdrava čakajoči bratovščini, ne bi hotel imeti. Najbrže mu razen klobuka ne obremenjuje glave nobena druga stvar. Zelo fleten in močno razšir- en običaj pri gospodih je, da se dotakne tak kavalir krajca klobuka samo z enim prstom. Po domače se pravi temu, da salutira... Kdo salutira? Sa- lutira: vojak, oficir, financar, drobnik, pismonoša, policaj... Tudi postrežek lahko salutira, ker ima kapo. Civilist pa po- zdravi, to je, sname klobuk. Va- ro je le, kako ga sname. S pozdravljanjem ne oviraj pro- meta, ne zaletavaj se v ljudi in ne bodi opasna oseba.

Zadnjič sem videl tole: Gre po cesti gospod in nese klobuk v roki. Pa mu pride nasproti drug gospod, "očito nekakšen šef." Pa si hitro po- nadi klobuk na glavo, pozdravi mimoidočega "očito šefa," si znova posadi klobuk na glavo, in ko je bil "očito šef" mimo, si spet sname klobuk z glave in takoj lepo mirno s klobukom v roki svojo pot... Fletno kaj? Iz tega sledi: da pozdraviš lahko tudi samo s poklonom, v primeru potrebi in odnosu do mimoidočega znanca. Ni po- trebno, da si pri tem razbiješ

nos, pa tudi tako ni potrebno prikimati, kakor bi bil pojedel čežnik.

Ni ravno nujna potreba, da pozdravljaš s cigareto ali ciga- ro v ustih.

Tudi ni imenitno, če srečaš znanca pozimi, in vidiš, da te hoče pozdraviti, da mu migaš že od daleč in kričiš: "Kar pu- stite, pustite, obdržite, prosim, klobuk na glavi!"

Ko je bil moj prijatelj Mi- klavž še Miklavžek, to se pravi, ko je še trgal skupaj z menoj hlače na K. u K. Oberrealschu- le, sva promenirala neko nede- ljo pod Tivolijem. Pa pride ravnatelj realke in prične tudi promenirati, in Miklavžek ga je pozdravil vsakokrat, ko smo se srečali. V celoti morda pet- desetkrat.

Jaz sam sem pozdravil pro- fesorja matematike, ki se je hodil pozimi drsat na isto drsališče kakor jaz, tudi vsakokrat, ko- jo je prirezal mimo mene. Mor- da osemdesetkrat. V matima- tiki sem imel pa vseeno "faj- fo"...

Nihče ni povedal niti meni, niti Miklavžu, da enkratni po- zdrav na istem mestu, ob istih okoliščinah, popolnoma zado- šča. Kaj se hoče, tak je svet...

Pa sedimo smrkavci v Glavni aleji v Tivoliju, pa zagledamo od daleč profesorja telovadbe, ki je slovel po tem, da pozdravi magari naprej, če ni drugače. Pa rečemo: "Halo, vstanimo, pojdemo Brunetu naproti, pa bomo videli, če je res, da po- zdravlja naprej!" Razdalja se zmanjša in tako nekako tri, štiri korake pred nami sname Brunet mišnico in nas pozdra- vi.

Pozdravi čedno, brez sleher- nega očitka v obrazu. Pa gre- do trije osramočeni smrkavci nemo mimo njega in drže rdečih obrazov klobuke v rokah... Ne- pozabno!

Kakor poznamo različne na- čine pozdravljanja, prav tako so znane nam grešnim zemlja- nom tudi metode, kako se po- zdravu ognemo. Kdor misli, da to ni važno, se moti.

Od daleč zagleda človeka, ki ti ni pri sreč, morda ti je celo zopern... Moral bi ga pozdra- viti... Kaj storiti? Evo ne- kaj pripomočkov.

a) Naredi naenkrat tako, ka- kor bi se ti bil odvezal čevljev. Skloni se in popravljal trake.

b) Če slučajno nimaš na nogah čevljev, temveč škornje, poprav- ljaj ušesa. To je zelo učinko- vito. Pri tem pazi, da ne dvig- neš butice prej, preden je oni mimo. To bi bilo zelo nepri- jetno.

c) Če si kadilec, si prični takoj prižigati cigareto ali cigaro... Žveplenke ne dajo ognja, tudi če ni vetra, ugasne prav goto- vo vsaka. Da bo učinkovitejša in prirodejša, lahko polglasno zabavljaš na slabo kvaliteto žveplenk in prav v trenutku, ko gre oni mimo, zarenčiš v zobe: Vrag te vzemi, ali kaj podobno krepkega. Tudi to je zelo učin- kovito.

d) Če ti preti tako srečanje v obljudeh ulici, kjer so trgovine, je zadeva zelo preprosta; obr- neš se, bratec, čisto prirodno proti prvi izloži in se z velikim zanimanjem zagledaš v izložbo, v kateri je razstavljena recimo kuhinjska posoda, železnina, podkve, sploh stvari, s kateri- mi nimaš sicer nikakega oprav- ka. Ko je oni mimo tebe, jo kresneš lepo dalje.

Tako dela moj prijatelj Mi-

klavž. Za take prilike ima še več izbire, pa mi ni hotel zaupati vseh sredstev, ker na- merava izdati sam brošuro: "Kako se ognem pozdravu."

Gospod pozdravi damo na- prej.

Če gre gospod z damo in da- ma pozdravi, pozdravi z njo skupaj tudi gospod. Dama mir- ne duše pozdravi lahko tudi druge ljudi, ne samo dame, če gre z gospodom.

Če srečaš damo in gospoda ki stopata skupaj, ne kliči go- spodu: "Zdravo, gospod Brež- nik!" Če delaš to, ignoriraš da- mo.

Nasproti ti prideta gospod in gospa. Znanca. Postojite in po- kramljate. Najprej pozdravi damo, potem gospoda. Obema podaja roko. Smeš!

Tole podajanje rok! Včasih se mi zdi, da imam v roki moče- rada, včasih pa spet ogledujem roko, če so še vsi prsti v člen- kih celi.

Torej: stisk roke naj ne bo podoben polžu, pa tudi ne roko- borskemu prijemu.

Na tem mestu še o nečem. O poljubljanju rok.

Tu je sicer trubadurska za- deva, pa je še vedno v modi in veljavi. Saj nič ne rečem, vča- si je čisto prijetna.

Na čisto ne poljubljamo rok nobeni dami.

Roke, ki tiči v rokavici, tudi ne poljubljamo.

Pri poljubljanju rok ne emo- kajmo. Poljubljanje rok nima tudi z umivanjem prav nobene veze.

Če poljubiš dami roko, ne o- stajaj preko noči z ustnicami na roki.

So pa tudi taki, ki se skloni- jo bliskovito nad ponudeno ro- ko, čavnsnejo, in stvar je od- pravljen. Smuk, smuk, kakor telovadba.

Moj prijatelj Miklavž je nare- dil tole:

Ko je videl, da ima dama o- blečeno rokavico, je poljubil dami čisto enostavno laket, s pripombo: "Dovolite, da vam poljubim košček kože." Drugič pa, ko je imela dama oblečeno kratko rokavico, je potisnil us- nje na stran in bil ves vzhlen nad svojo iznajdljivostjo. Moj prijatelj Miklavž se šteje za od- ličnega kavalirja, včasih se mu pa le ponesreči.

In vi, milostiva?

Ne bodite v zadregi, če vam kdo namerja poljubiti roko. Tu- di zardeti ni treba.

Dvignite lepo malo roko, da se kavalirju, ki ima take čudo- vite namene, ne bo treba skla- njati v pravem kotu. Napravili boste najodličnejši vtis.

Na splošno bi dejal, da rok sploh ne poljubljajmo. Vpraša- te zakaj?

Zato ker rodi to početje po- gosto nevšečnosti: zamere, mor- da celo ljubosumnost, z eno be- sedo — rajši ne. Ampak...

Ampak za enkrat je še pre- zgodaj črtati to početje popol- noma iz pravil družabnega ob- čevanja.

Poljubljanje rok med zaljub- ljenci je poglavje zase...

Na nekem tečaju, katerega udeleženci so bili sami mladi ljudje, sem ugotovil, da jim de- la največ preglavic in skrbi za- deva, kako se seznantiti, pred- staviti samega sebe ali pa svo- jega znanca ali znanke.

Da, to so res skrbi, in sleher- ni mlad človek trpi zaradi njih. Nek star predpis govori o predstavljanju takole:

"Če seznajamo dvoje oseb

istega spola, približno iste sta- rosti in približno istega social- nega položaja, se izmažemo iz- afere najbolje na ta način, da izgovorimo oboje imen hitro drugo za drugim, objamemo o- ba gospoda hkratu s pogledom in ju prepustimo njuni nadaljni usodi."

To je neumnost.

Mlajšo žensko predstavimo starejši, mlajšega gospoda sta- rejšemu.

Gospoda predstavimo dami.

Prej je bila akcija predstavl- janja v zvezi z različnimi litanij- ami: "Dovolite, da vam pred- stavim gospoda Novaka." Da- nes imenujemo enostavno: "Go- spod Novak, gospod Mišič" — in stvar je odpravljena.

Dama ne vstane, če ji pred- stavljamo gospoda.

Starejša dama ne vstane, če ji predstavimo mlado dekle.

Potem! Stavim, tisoč proti eni, da si v večini primerov ne- zapomnimo imena predstavljene osebe. In zakaj ne? Zato, ker se običajno ime izgovori ne- jasno. Potem pa iztikamo in izpraskujemo. "Oprostite, kako se že piše gospod, ki mi je bil pravkar predstavljen?"

Zato prosim:

Bratec, ne misli, da boš na- pravil nekaj nedostojnega, ako vprašaš, če nisi dobro razumel imena predstavljencevega: "O- prostite, kako je vaše cenjeno ime?" Na ta način ne boš prišel nikoli v zadrego.

V zadrego ne boš prišel tudi tedaj, če se ti zgodi to, kar se je zgodilo mojemu prijatelju Miklavžu na Hvaru.

Prijatelj Miklavž je strasten plavalec. Pa se koplje lepo v morju, zleze na obrežje in na obrežju ga nagovori gospod, ki je prav tako kakor Miklavž v kopalni obleki. Miklavž odgo- varja, in pri kosilu mi reče:

"Poslušaj, Ost, danes sem go- voril celo uro s človekom, o ka- terem ne vem, kdo je." Zvečer ko sreča gospoda, ki se je zju- traj zabaval z njim v plavalnih hlačkah, vzklikne: "Zdaj vem! Na trgovskem plesu sem spo- znal tega peklenščaka! Ampak takrat je bil v smokingu."

Iz tega sledi:

Če si pozabil ime, če si poza- bil okoliščine, v katerih si se z nekom seznal, ne strši se — vprašaj mirno, in vse bo v naj- lepšem redu. Reci: "Saj ni ču- da, toliko časa je minilo," ali pa, da nimaš spomina za obra- ze.

Na predzadnji lekciji prej o- menjenega tečaja so mi mladi ljudje napisali vprašanja, kako se je treba ravnati ob priložno- stih, ki so se jim zdele posebno kočljive.

Tako vprašuje neko dekle:

"Kako naj se obnašam proti gospodu, ki mi ni bil predstavl- jen in je v istem uradu usluž- ben kakor jaz?"

Dekle, čisto preprosto! Stopi k njemu in se mu predstavi sa- ma.

Neko drugo revico tare tole: "Kaj naj storim, če me neki gospod pozdravi in se mi pred- stavi, čeprav me še ne pozna?"

To, dekle, je pa druga zade- va, in bo obravnavana na dru- gem mestu.

Pojdimo malo na promenado. Sprehajaš se z dekletom, z ženo, z zaročenko po promena- di, in tvojo damo pozdravi ne- kdo. Ne kriči takoj ljubosum- no: "Kdo je bil to?"

Če si pozdravil nekoga po po- moti, ne padi v nezavest. Na svetu se dogajajo mnogo hujše reči.

Običajno stopamo z damo ta- ko, da je ona na desni. Če je pa dama leva plat ugodnejša, no, ja, potem stopa pač dama na levi.

So tudi taki, ki sploh rajši hodijo na levi strani. Mogoče so malo gluhi na desno uho, Bog z njimi, naj hodijo na levi.

Če si v družbi z damo, se ne oziraj po drugih ženskah, kveč- jemu če najdeš primerno duho- vit izgovor in opravičilo.

Od nekaj so se dogajali pri- meri, da so tuji gospodje na- govarjali neznane dame. Obi- čajno je zadeva takale: Pristo- pi tak tiček k dami, se odkrije in izreče s primerno sladkim glasom: "Oprostite, gospa ali gospodična, vas smem spremiti?" Če dežuje, bo izustil duho- vito krilatico: "Ali vam smem ponuditi čežnik?" Načinov je vsekakor še več.

Kako ostane nagovorjena go- spodar situacije? Tudi za to je več načinov.

Najenostavnejši način je, iz- premeniti se takoj v košček le- du, v mutca in gluha. Najbr- že bo šel kavalir čez nekaj mi- nut spet svojo pot.

Drugi način je, da pogleda nagovorjena vsiljivega tička zelo ljubezljivo in mu izjavi z milim, sladkim glasom: "Hvala lepa, tam na oglu me pričakuje moj zaročenec, mož, fant," ali podobno.

Če tudi to ne učinkuje, potem draga prijateljica, pristopi k močnejšemu sredstvu; poglej ga in premeri od zgoraj navzdol in mu izjavi: "Gospod, kdaj ste se pa zadnjič kopali, saj imate ovrtnik črn kakor dimnikar." Prepričan sem, da bo izginil ka- kor kafa.

Če ste temperamentni in lju- bite šalo in dovtip, mu lahko pokažete jezik. Ampak pro- sim, zelo dolg. Ne verjamem, da živi pod božjim solncem ka- valir, ki bi ne pobegnil po ta- kem porazu.

Moj prijatelj Miklavž je zelo eleganten fant. Če gre po urad- nih urah čez promenado in vidi frkoveca, ki ne more speljati tež- ko naloženega vozička, stopi le- po k njemu in mu pomaga. Do- slej, pravi mu še ni padla krona z glave.

Tudi če sedi moj prijatelj Miklavž v kavarni in opazi, ka- ko se debelušna stara dama z naporom bojuje s svojim ko- žuhom in ga ne more obleči, mirno pristopi in ji pomaga u- gnati upornika.

Zadnjič je naredil tole: sre- ča tujelega gospoda pri belem dnevu in na obljudeh ulici. Pa je imel tuji gospod toaletno na- pako, kakršne gospodje ne sme- jo imeti. Pristopi Miklavž ob- zirnito k tujemu gospodu in mu reče: "Oprostite, gospod, vam manjka majhen gumb tam, kjer majhen gumb gospodu ne sme manjkati." Nato se lepo po- kloni in gre svojo pot. Stvar je bila popolnoma v redu.

Vse te stvari bi spadale prav za prav pod poglavje, ki bi se smelo imenovati "škodožel- nost."

Ste že videli kedaj naslednji prizor?

Veter spiha solidnemu gospo- du klobuk z glave. Siromak se podi za njim kakor maratonski tekač, mimo idejo se obračajo za njim, gledajo, se muzaajo, de- lajo duhovite opazke, da bi pa kdo izmed njih priskočil in po-

magal ubežnika ujeti, tega pa ne...

Ali: gre po cesti dama in ima strgano nogavico. Luknja je velika tri centimetre in nogavi- ca je temne barve. Za njo sto- pajo odrasla dekleta, ki gredo iz šole. Večje zabave, kakor jo imajo ta dekleta s to luknjo v nogavici, si ne morete misliti. Da bi pa pristopila ena ali dru- ga bodočih dam in opozorila: "Oprostite, nogavica se vam je strgala," to pa ne... Zakaj?

Po cesti hodi, bratec, v dolo- čeni smeri. Tako, kot prepisu- je cestni policijski red. Hodil boš vedno brez skrbi. Če se kdo zaleti vate, pričakuj od njega opravičilo, če tega ne stori, ga lahko nahruliš. Reci mu: "Pa- zite, saj niste sami na cesti," ali "Saj nisem zadel svojih nog v razredni loteriji," ali "Kaj mi- slite, da ste na nogometni tek- mi?"

Če se zaleti moj prijatelj Miklavž, ki je nekoliko kratko- viden, v koga, kar se tu pa tam tudi zgodi, se lepo opraviči in reče: "Oprostite," ali "Pardon," ali "Ne zamerite." Pri tem le- po pozdravi in jo mahne svojo pot. Zato moj prijatelj Mi- klavž ni imel še nikoli inciden- ta radi prestopka cestno poli- cijskega reda.

Moj prijatelj Miklavž mi je pravil zadnjič, da je opazoval v Selenburgovi ulici dve uri go- spoda, ki je hodil gor in dol, in je imel na hrbtu za ovrtnik zataknelo strelsko tarčo. Nih- če ga ni opozoril na to. Prija- telj Miklavž mi je dejal, da je bil velik špas...

RAZVESELITE "JO"

z električnimi predmeti

Med najlepšimi in trajnimi razstavljen pri Electrical darili so električni pripomočki League, se dobe tudi pri naših domačih trgovcih in prav vese- la bo ona gospodinja, ki bo de- ležena enakih daril.

VELIKO ZNIŽANJE CEN NA ELEKTRIČNIH LEDENICAH

FRIGIDAIRE IN KELVINATOR IZDELKA

(FLOOR SAMPLES)

DO 25% ZNIŽANJA

Sedaj vam ni treba takoj niti ena plačati — s 1. januarjem pa prične- te plačati po tako nizkem odplačilu kot 75c tedensko.

MANDEL HARDWARE, 15704 WATERLOO ROAD

DELNIŠKA SEJA

Letna delniška seja tiskovne družbe

THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.

ENAKOPRAVNOST

se vrši v

NEDELJO, 12. JANUARJA, 1936

v Slov. Del. Domu, 15335 Waterloo Road

Pričetek ob 1:30 popoldne. Podano bo po- ročilo o stanju družbe, volilo se bo odbor za prihodnje leto in končno se bo razmotrivalo o poslovnem zboljšanju.

Delničarji so vljudno vabljeni, da se polno- številno udeležijo te delniške seje in da so točni.

Ludvik Medveshek, tajnik-blagajnik

Bruss Radio Service

Radio Tubes — Lamps
6026 St. Clair Ave.
ENdicott 4324

MLADINSKI PEVSKI ZBOR

"ŠKRJANČKI"

priredi

Miklavžev večer s petjem

V NEDELJO, 22. DEC. 1935

v Slov. Društvenem Domu, Recher Ave.

Solospevi in dueti.

Po programu ples.

Igra Sešek godba.—VSTOPNINA 25c

VELIKI TRGOVEC

POVEST

Spisal ENGELBERT GANGL

Ta in oni odide z barilec ali čutaro na rami v vinograd, pregleda in pretiplje vsako trto, potruga izrastke, priveže trdnije trto h kolu, potehtava zoreče grozdje, gleda po tleh, ali si ni napravila lisica steze k sladkemu grozdju. Potem odpre zidaničo, da izpuhti iz nje zaduhli zrak in da se napolni s čistim, zdravim vzduhom. Potrkava po sočih, ali še bobne glasno, odvrta čep in napolni posodo, ki jo je prinesel s seboj, da bo imela družina doma kaj pobjoljška. Potem odpadne triogelno omario, ki visi v kotu, vzame pol suhe klobase in kupico ter natoči vanjo žlahtne tekočine iz polnega soda. Sede na prag in obrača kipeče vino proti soncu, prigrizne klobaso in izpije vino.

Starci, žene in otroci pa se solnčijo doma pred hišami. Tu in tam se jih je zbrala gruča, in veseli pomenki jim krajšajo ure. Dekleta čitajo knjige, izposojene pri gospodu učitelju, fantje pušijo smodke in zbijajo šale med seboj. Gospodinja hodi po hiši, po kuhinji, po kleti, po dvorišču, ogledujoč, če je vse v redu, vse na svojem mestu. Vse počiva in vendar dela. Vse je nekak zaključek dela minulega tedna in začetek delu prihodnjega tedna. Vse to brigo spremljajo neštete prošnje, ki plavajo proti nebu; nad vsem mestom, nad vso lepo okolico plava nekaj kot klic, oznanjač smoter človeškega življenja, izražen v kratkih besedah: Moli in delaj! —

A kar je gospode, ta se napravila na izprehod tja proti Kolpi, ali tja proti Gorjancem. Kdor more, si naroči tudi voznička, da ga popelje kam v okolico: v Gradac, v Črnomelj, na Lužo, na Božjakovo ali kamorkoli...

Ko pa se nagne solnce, prikoraka na trg mestna godba, da zaigra manj ali več komadov, kakor so že poslušali manj ali več radodarni s plačevanjem pijske. In pijske je metliškiemu godcu to, kar ribi voda. Če ni pijske, so instrumenti, pokvarjeni.

Da, z duhom sta bila doma mlada izprehajalca Janez in Janko!

Pripravala je Janezu pred oči žalosna očetova podoba. Sam Bog ve, kaj dela sedaj. Morda je doma, morda je zopet v gostilnici, da bo razgrajal, ko se vrne zvečer domov. Morda je pri podu ali pri kozolcu in gleda, kako se je obnesla košnja. Kaj dela France, kaj Nana?

"Kaj pa tako vpijeta?" vpraša glasno gospod Drganec.

Janko odgovori: "Prah je po cesti in šel bi nama v grlo..."

"MOJ MALI DECEK JE BIL TAKO SUH - ZJOKALA SEM SE, KADAR SEM GA POGLEDALA"

"Nagovarjali sem ga morala, da je jedel, in nič, kar je pojedel, ni pomagalo, da bi pridobil na teži. Vedno bom hvaležna tisti materi, ki mi je povedala o Trinerjevem grenkem vinu."

Trinerjevo grenko vino je staro, zanesljivo družinsko zdravilo, ki odpravlja zaprtje, pline, nespečnost, slabo sapo, nečistost kože in težave, združene s prebavnimi nerednostmi, in navda z življenjem oslabei telo. Dobite ga lahko v vsaki lekarni.

TRINERJEV ELIKSIR GRENKEGA VINA

Joseph Triner Company, Chicago

"A tako, tako!"

"Tebi torej ne ugađa tu v Karlovcu?" vpraša potem Janez Janka.

"Kaj vem!" odgovori ta; "ugajalo bi mi že, če bi ne bil iz Metlike doma. Tako me pa zmehča nekaj vleče domov." In po kratkem molku zopet izpregovori: "Ali res misliš, da sede moj ata pred hišo in kadijo pipo?"

"Gotovo tega ne vem, mogoče pa je," reče Janez.

Jankov oče pa je bil mlinar, in zato reče Janko: "Kaj pa, če sede pred mlinom in tamkaj kade pipo? Ob nedeljah popoldne grede navadno s sestro Ceno tjakaj, kjer je senca in hlad."

"Potlej so pa tudi danes tam," reče Janez, "seveda so! Kakor da jih vidim."

"Ah, da sem sedaj tudi jaz tam!" vzdihne Janko. "Tam je tako lepo, tam zore maline in tepke. Pa tepke rad jem, ker vlečejo usta skupaj, tako — glej!" In Janko nategne ustnice kakor da je trpek sad.

"Ali pa, da sem vsaj bogat, silno bogat!" vzklikne potem.

"In kaj bi bilo, da si silno bogat?" ga vpraša Janez.

"Kaj bi bilo? O, jaz že vem, kaj bi napravil!" reče Janko.

"Pa povej! Ali je to taka skrivnost?"

"Napravit bi dal velik, velik

most od Karlovca do Metlike — naravnost do naše hiše, da bi šel vsak dan lahko na izprehod po mostu," prirokuje Janez, ki z vso resnostjo: "Pa če bi ne imel časa, da bi šel tako daleč na izprehod, pa bi vsaj videl vsak dan našo hišo."

"Ne vem, Janko, če bi bilo to mogoče," ugovarja Janez; "zakaj zemlja je okrogla, in tako dolg most bi bil v sredi gotovo vzdignjen, obokan."

"Naj bi bil tak ali drugačen — saj ne bo nikakoršnega, Janez; zakaj Janko nima evenka, pa zato tudi mostu ne bo."

"A sedaj bo menda dovolj izprehoda in prahu," se oglasi za hrbotom gospod Drganec, "zatorej se vrnimo v mesto!"

Vsa družba se obrne proti mestu, kamor so se začeli vračati tudi drugi izprehajalci. Ko dospo do drevoreda, zadoni iz daljave godba. Drganec se obrne k svoji ženi in ji reče: "Vojaška godba igra tam v gostilnici. Napravimo mladima prijateljem to veselje ter pojdemo poslušat godbo!"

Tam so zasedli okroglo mizo ter so poslušali lepo godbo do poznega mraka.

IX.

Polagoma se je Janez popolnoma privadil Karlovcu. Tisto mehko čuvstvo, ki se mu je vzbujalo v duši kot glas, kliče ga in vabeč domov, se mu je izpremenilo v hrepenenje po učenju z željo, da bi svojim dobrotnikom — Drgančevim v Karlovcu, svojem in učitelju Palčiču v Metliki — z lepim vedenjem in poštenim delom napravil veselje.

Kmalu se je sukal po prodajalnici, kakor bi bil že Bog več koliko časa pri stricu.

"Ti si kakor ušvarjen za trgovca," mu je večkrat rekel stric.

Ko se je zvečer vrnil iz šole domov, je sedel h knjigam ter se učil, da je bil kmalu eden izmed prvih v razredu. Na ta način si je pridobil ljubezen učiteljev, ki so ga večkrat stavljali njegovim součencem v vzgled.

Stric mu je nabavil nekaj nove obleke, da je bil tudi po zunanjšini prikupen deček. Vrh tega mu je dal včasih tudi kak denar, rekoč, da mu bodi majhna odškodnina za njegovo pridnost, ter da naj razpolaga z njim kakor se mu zdi prav in dobro. Janez ni čutil nobene sile, da bi po nepotrebnem izdajal denar, saj je imel pri stricu vsega česar je potreboval. Kupil si je le tu in tam kako knjigo, ki so jo priporočali v šoli; drugo, kar mu je ostalo, je hranil, češ, bo že kdaj prav prišlo.

Nedeljske popoldneve sta navadno prebila z Jankom; ali je obiskal Janko Janeza, ali Janez Janka. Navadno je bilo tako, da je prišel Janko k Janezu, in sicer vselej že takrat, ko so se deli Drgančevi še pri obedu. Saj je vedel, da mu bo dala prijazna gospa ali košček pečenke, ali košček močnate jedi, ali vsaj kupico vina. In vse to je Janko visoko cenil, zlasti še zategadelj, ker ni bilo takih dobrih rečij nikdar na mizo pri njegovi gospodnji.

Tamkaj je zavzemal v petek in svetek krompir glavno mesto: enkrat v običah, drugičkrat v juhi, tretjkrat v zabeli. A ocvirki so bili tako redko nasejani po ponižnih krompirjevih koščkih, da je moral Janko o solnčnem popoldnevu prižgati svečo, če je hotel katerega najti in deti pod zob. Tako je vsaj pravil Janko, ki je to najbolje vedel.

Ali tam pri Drgančevih je bilo to vse drugače, in Janko je blagovol Janeza, kadarkoli se je spomnil nanj. In niso bili baš redki trenutki, ko je mislil na Janeza. Bodisi v šoli, bodisi doma — Janez in njegovi dobri oči — bedi so mu bili v mislih. Kadarkoli je sedel pri knjigi, da se nauči, kar je bilo treba znati v šoli, je položil pod knjigo kos papirja in, če ni bilo gospodinje poleg, risal nanj skleda in skledice, čaše in steklenice ter si vzbujal slast in žalost.

In srce mu je bilo polno tožbe in bolečin, ko se je sešel ob nedeljah popoldne z Janezom. Ta ga je tolažil in bodril, da naj vztraja, da bodo prišli tudi nje — mu kdaj boljši časi.

"E, lahko govoriš ti, ko ti je tako dobro," je odvrnil ob takih prilikah Janko.

A Janez mu je dejal: "Dragi moj, saj to ni vse, če se godi želedeu dobro."

"Morda ni vse, a je vsaj mnogo," je pripomnil Janko.

In zidal je še dalje mostove od Karlovca do Metlike in od dne do dne si je bolj želel domov. Bil je sicer bistre glave in lahko bi se učil, da je imel nekoliko več dobre volje, pa da mu je bilo o-ko zdravo. A to oboje ga je neprenehoma motilo in odvrčalo od učenja in le svoj dobri spomin je moral zahvaliti, da je prebil z ugodnim uspehom prvo šolo, in da ni bil ves denar, ki ga je izdal oče zanj, po nepotrebnem vržen v vodo.

Drugo leto Janka ni bilo več

Joseph Dolinar

se toplo priporoča za popravila streh in žlebov. Postavljamo nove formeze in čistimo formeze z Vacuum čistilcem. V zalogi tudi imamo omrežje za formeze (grates).

Complete Sheet Metal Works

6225 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 4738

Domači mali oglasnik

Spodaj najdete seznam raznovrstnih domačih trgovskih podjetij in obrtnikov. Naše čitatelje, gospodinjice in gospodarje, opozarjamo, da čitajo te oglase ter da se pri nabavljanju potrebščin in drugih trgovskih poslih ozirajo na te trgovine in podjetja. Trgovce in obrtnike, ki še niso zastopani v "Domačem malem oglasniku" pa vabimo, da se prijavijo. "Domači mali oglasnik" bo priobčen enkrat na teden.

BEER GARDENS

FR. MIHČIČ

7202 ST. CLAIR AVENUE

Gostilna

6% pivo, vino in dober prigrizek.

Se priporočamo za obisk

CVETLIČARNE

Imamo cvetlice za vse namene. Dopoljemo brezplačno kamorkoli v mestu.

Frank Jelerčič

15302 Waterloo Road
KENMORE 0195

Ignac Slapnik, st.

CVETLIČAR

6102 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 1126

KROJAČI

JOHN SUSTER

1148 EAST 66th STREET
Krojačnica in čistilnica moških in ženskih oblek. Se priporočam.

Chas. Rogel

Krojačnica in čistilnica oblek
Obleke po meri naravnane ne stanejo več.

6526 ST. CLAIR AVENUE

KLEPARSTVO

FRANK KURE

Popravljam strehe, žlebove, formeze, itd.

1118 EAST 77th ST.—ENDICOTT 0439

POZOR!

Ako potrebujete popravila pri vaših žlebovih, stregah in formezi, pokličite nas, ker vam damo prvovrstno blago, točno postrežbo in zmerne cene. Se toplo priporočamo.

JERRY GLAVAC

1052 ADDISON RD.
HENDERSON 5779

MLEKARNE

Za prvovrstno postrežbo, najboljšo mleko in druge potrebščine, pokličite

RACE DAIRY

1028 E. 61st ST.—HENDERSON 1786

EDNA DAIRY

6302 Edna Ave.—HENDERSON 7963
Anton Znidarski, lastnik
Pijte naše mleko, ker je čisto in zdravo

NICK SPELIC

Slovenska moderna mlekarina
1007 EAST 66th PLACE
HENDERSON 2116
Vedno prvovrstno mleko in smetana

LYON DAIRY

1166 E. 66th ST.—HENDERSON 5832
Joseph Glavan, lastnik
Pri nas dobite vedno čisto in zdravo mleko

OBUVALO

LOUIS MAJER

7508 ST. CLAIR AVE.

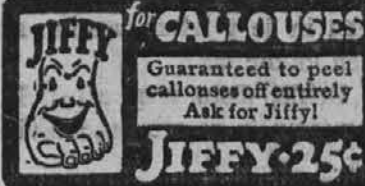
Obuvalo za vso družino

FRANK BUTALA

6410 ST. CLAIR AVE.

Fino obuvalo poceni

PEKARIJE

Charles Zupancič

Moderna pekarija

6413 ST. CLAIR AVE., v SND

RAZNO

PO

najnižjih cenah dobite pohištvo, peči, pralne stroje, radio aparate, električne ledenice, svetilke, preproge in sploh vse za dom, pri.

LOUIS OBLAK

Trgovina s pohištvom
6303 Glass Ave.
HENDERSON 2978

RESTAVRACIJE

PAULICH'S RESTAURANT

5238 ST. CLAIR AVE.

Vsakovrstna domača jedila in najboljše pivo

SLAŠČIČARNE

Peter Mukavetz

1231 EAST 61st STREET

Slaščičarna in fino pivo

WINERIES

ANTON KOROŠEC

1063 ADDISON ROAD

ENDICOTT 3571

Nabavite si fino vino na drobno ali debelo, pri nas.

GASOLIN

MIKE POKLAR

E. 43 St. in St. Clair Ave.

Pennzoil Gas Station

Izvršujemo tudi prvovrstna popravila na avtomobilih.

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

DRAGULJ KARLA VELIKEGA

V Londonu bodo sedaj prvič razstavili sloveči safir, o katerem strokovnjaki trdijo, da je najlepši dragulj na svetu. Ta dragulj je 135 karatov težak. Ustno izročilo trdi, da je ta safir bil pritrjen za zaponko na mrtvaškem plašču Karla Velikega. Kamen ima zanimivo zgodovino. Po čudnih okoliščinah je končno prišel v last Napoleona I., kateri ga je podaril cesarici Jozefini. Ko je ta umrla, je kamen podedoval Napoleon III. Sedaj ga hranijo v Londonu in bo široki javnosti na posebni razstavi prvič na ogled.

Premislek

Pri nakupovanju božičnih daril, premislite, kakšno blago dobite za vaš denar. Za moške ali dečke predmete dobite najbolj primerno blago, kar bo zadovoljilo vsakega v znani trgovini

Frank Belaj

6205 St. Clair Ave.

VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

THE INTERNATIONAL SAVINGS & LOAN CO.

6233 St. Clair Avenue

ROSSMAN'S

OD

ST. CLAIR DEPARTMENT STORES

želijo vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Vesel Božič z iskreno željo, da bi v novem letu uživali zdravje, srečo in uspeh vam vsem izreka

DR. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue

V KNAUSOVEM POSLOPJU

MISS JENNIE JAKSIC

14311 St. Clair Avenue

Pri nas imamo vsak petek Fish Fry, vsako soboto večer pa kosijo večerje, Jannie pa sama igra na harmoniki kar si kdo izvoli. Vabljeni ste! Vsem posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

ESL FRATERNALISM

By MARTIN ANTONCIC

This year in Chicago and the one to follow in Cleveland mark the tenth year since the English-conducted lodges in the Slovene parent organizations have been given full reign to carry on and govern their own locals. Have they attained success or have they failed in their endeavors? Many will joyously recall the early organization days of lodges and social clubs. New ideas, new members, pep, enthusiasm, energy—each unit enjoyed and boasted of these things. At nearly every meeting several new members were initiated into the lodge. Many newcomers were fascinated because of a lodge name, or because a previous dance attracted a record crowd, or again, because some friend sold them on the idea of joining his lodge "where fellowship reigns supreme." A new member most often did not inquire what the organization's principles were. If he joined certain organizations, he would merely be told that the organization is founded on principles which make you look at the more serious side of life. More than that, due to lack of knowledge, was never explained.

Most of the lodges in Cleveland were organized in the boom days. Very little difficulty was experienced in making a success of dances or other social ventures. Lodges vied with one another in engaging ritzy orchestras to replace the "muskontar or cheese box player" and his accompanist. Lodge treasuries swelled. Some of the lodges talked about having their own country clubhouses and recreational facilities that go with them. Boat rides were staged and approximately 1,000 people were on board on at least two occasions. Outings, picnics, bowling, basketball and indoor leagues were organized. In the last three years national athletic Olympic contests were staged.

Behind all this activity and ballyhoo however, the lodge memberships have made very little gain in recent years. In some instances they have come very near to extinction. Every lodge suffers when that underlying current begins to work against it—"those people think they're too good." "I wish we'd have good times like we did when we first joined the club." The elements expressing this were at the very outset strictly good time cliques and through the years have failed to snap out of it to take an interest in their organization. These disinterested members, unable to express their ideas, look upon those who are making attempts to better the organization as just pests who like to hear themselves talk. It is for this reason that they either quit a "dry organization" of "stuckups" or fail to show up at the meetings. They have their own ideas of a lodge or club and consequently form their own private clique of 10 members or so and stage a dance social which is most often quite successful. They realize the profits will go to themselves. As a result they work wholeheartedly so as to make some money with which to buy sweaters or rent a summer cottage or hire a bus for an outing. Meantime the earnest members of a lodge continue to discuss intricate ways of improving the organization and the by-laws. But they fail to realize that the element which isn't interested in these things can be of great help in the lodge promotions if wisely directed to such assignments as will make them feel part of the organization. The same flow of energy spent elsewhere will then be released for their own organization.

Our Slovene organizations have very little competition from outside fraternal organizations in their own community. The competition that does exist has been made by the Slovene organizations themselves. They have permitted a set number, 10 members or so, to organize a lodge. The more lodges that were organized the more successful the organization appeared on the surface. In combining lodges they would pay for a general meeting room once a month instead of three times; stage one affair, hire one orchestra and hall and pay for this once and not three times; pay for dance tickets once, as well as trouble the merchants for ads once and not three times.

Why create our own competition during these times when all businesses are centralizing their forces in order to be more effective? Organizations which permit new groups to organize in areas where their own branches already exist are unfair and unbusinesslike. The effect of a new lodge created under such conditions is only momentary. Just another competitor for other brother lodges. The penalty of duplicating expenses is borne by the Slovenes in the long run, be they laborers or merchants.

When a new lodge is organized, after the first few months of wild enthusiasm, that early spark is dimmed. The Supreme Board, through its representatives, does not have a follow-up system to determine whether the lodge is progressing or retrogressing. The lodges' success seems to be based on the amount of dues collected which makes it strictly an insurance proposition. There is no checkup or report to any local centralized agency showing an increase or decline in attendance at meetings, or a clearing house

Transition

Ah! this realm ruled in hate.
With questionable wisdom
Hast mad poverty my mate,
So! good man's belly and rich man's
profit may be great.

With insult smarting, the soul
conspires.
It's so; Mustn't be.
The injustice dawns; Judgment fires,
Learn anew, the wise are liars.

When teachers rote, "man kill man,"
that's the plot.
It's man's natural composition.
Starve midst plenty, 'tis God's lot.
Their brains a bog; Thoughts smell
rot.

Drink! To drink, cool audacity,
Of the firing seeking soul.
Being drunk: Comes sobriety
—ass, gutter swine, nonentity.

Hark! The soul astirs to cry of labor!
From thralldom to powers high!
Whence comes peace to break the
saber,
And loving is returned by love of
neighbor.

Then clench the fist and pledge it
high.
An' wing this message:
Arise! Fellow slumberers, the Day is
nigh
For shadows shorten and sun shines
red in eastern sky.

—Louis Jartz

Slovene Village

Courtesy "Proletare" Stanko Zele

LABOR SCHOOLS

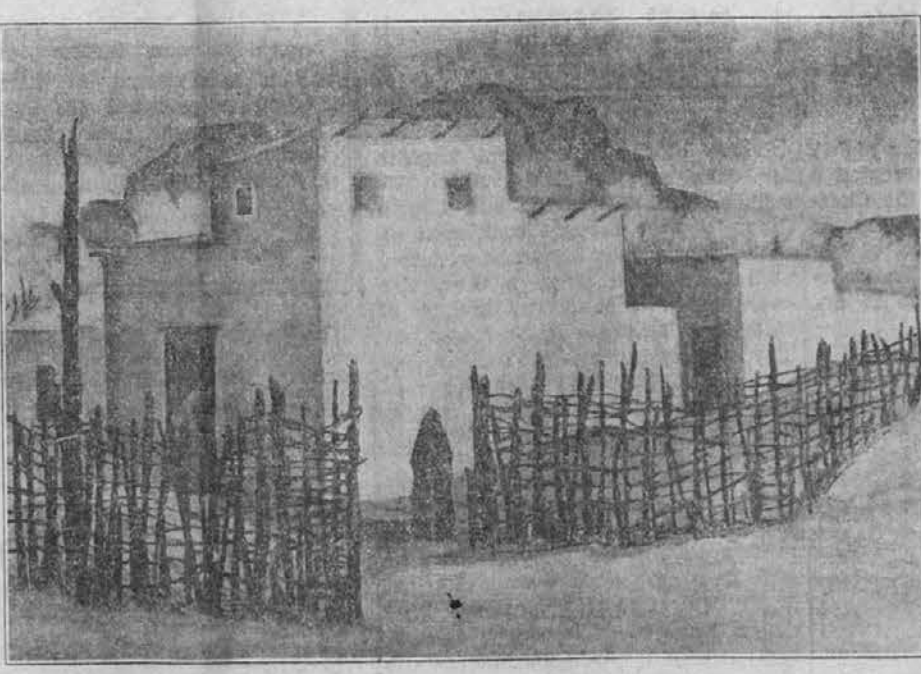
By FRANK SODNIKAR

A suggestion to organize a "free-thought" school was advanced some time ago by "Prosveta," official organ of the Slovene National Benefit Society (SNP). This suggestion is easily the most constructive advanced for the benefit of the much-discussed "mildness" or "second generation."

Louis Adamic, about a year ago, suggested that the second generation needed a "background." The "second generation" needs a background—not the background of its parents' European culture and tradition, but the background of proletarian America, the background of hunky steel-mill sweat, of Sacco-Vanzettis, of human exploitation. All working-class children need this, but they have no way of getting it. High Schools should have

honest courses in labor history and labor sociology. But they haven't. Is it any wonder then that graduates, once they get employment, are perplexed as to what to do when approached to join a union, or raise a demand for better working conditions? One can't blame them. They know no better.

They are not conscious of the fact that they are workers, that workers have their own history, their own sociological problems and solutions. Only after they become educated as to who they are will they have a solid footing in life. They will use their working-class consciousness in their decisions at the ballot box, in their conduct in factories and in their philosophy. They will not be corralled like sheep, as the charge is often

Courtesy "Proletare"

BAND CONCERT

By ELIZABETH A. HOSTNIK

The town band had just finished wading painfully and unmelodiously through "The American Patrol." Susan McClintock settled back damply. So did the other 2,000 people who comprised the audience that night.

It was a hot night, band-concert night. Rather than endure the purgatorial heat of their homes, the citizens had fled to the River park. But they had merely changed from one form of torture to another more exquisite. Now they were being gradually deprived of their hearing by the stentorian blasts of the volunteer band. Buchanan Wohling, under the camouflaging title of "conductor" was exhorting his panting underlings to greater discords.

"The American Patrol," the stuffy knocked out of it, was followed by a trumpet solo—"Indian Love Call."

In the middle of a high, tremolo note, Susie slapped at a powerful but over-boggy mosquito.

"Ou-u-u!" A groan went up, not from the over-fed insect but from Susie's left-hand neighbor, a large, well-fed young man. The groan was still throbbing in the air when Susie smote again. She was too absorbed in her private carnage to hear any complaints if her clouts missed their mosquitoes.

Bandmaster Wohling leered at the audience. Right now he intended to lull them into a false security with "Tales From the Vienna Woods" by Johann Strauss.

The first notes were struggling forth when a large, exasperated face was thrust into Susie's range of vision.

"Say, ledly," growled a voice, "get your feet outta the aisle!"

Susie blinked. She stammered. Vastly affronted with all thoughts

New Mexico

H. Gregory Prusheck

THE DIME

By JOSEPH L. MIHELIC

"Pleasee Missis, I got no work, and no money, and I am so hungry," with these words a Mexican, with a pock-marked face and dressed in a blue working shirt, accosted a young lady who was leading with one hand a small neatly-dressed girl. The lady did not even as much as look at the beggar but kept on walking to the corner of the street.

Once there, she casually looked over her shoulder to see the beggar who annoys people on the street. She did not mind helping out occasionally, but in these days there were altogether too many people begging and telling that they were hungry.

He was still standing there, looking miserable and pathetic in his dirty shirt and overalls and his brown haggard face which was disfigured by small pox. Something squeezed her heart and she felt real pity for the wretched figure that was looking after her with such a sad and forlorn expression.

The lady could not help but reach into her pocketbook. Taking out a dime she gave it to the girl to carry it to the beggar.

The girl quickly ran back to the Mexican. She proffered the shining dime, saying, "Mamma gives you this."

The man uncovered his head, reached for the dime, saying, with a tone which showed sincere gratitude, "Thank you leetle girl. Muchas gracias senorita." Then looking at the girl's mother he bowed with his head, repeating his thanks.

The girl was in the act of running back to her mother, when she espied on the middle of the street a small tray dog. Turning to her mother she called, "Oh ma, look our lost Queenie!" Without waiting for her mother's reply, she darted into the middle of the street.

Suddenly the Mexican who was following with his eyes the actions of his little benefactor, gave a cry of horror and jumped with the agility of a cat into the street in front of a speeding car and pushed the girl from its path.

There was a grinding of the brakes, but too late. A heavy thud was heard as the body of the Mexican was hurled to the hard pavement by the impact of the speeding car. The crowd quickly gathered around the car and the body of the unknown beggar in overalls. A frantic woman with bewildered eyes was clutching to her bosom the little girl whose life the ragged beggar had saved.

The driver of the fateful car stood palefaced, stuttering and mumbling excuses. They picked up the unfortunate man and carried him to a nearby physician's office. But the physician, after a hurried examination, only shook his head. The spark of life had fled.

A few minutes later the ambulance came for the body, and as they were placing it on the stretcher, from one of the clutched hands rolled a shining dime—the prize of the beggar's life.

Meet...

- MARTIN ANTONCIC—"Heinie" to friends, is prexy of SNPJ Comrades and has been active in lodge work for years.
- ELIZABETH HOSTNIK, John Hay graduate, is "just another girl with literary aspirations," but once merited praise from Louis Adamic.
- LOUIS JARTZ, active with the Yugoslav Socialist Federation; has published in this sheet before.
- MARY JUGG, Chicago writer and poet who has to her credit much of the excellent work in the English Section of the "SNPJ Madinski List."
- JOSEPH L. MIHELIC, formerly of Lorain, now studying for a Master of Arts degree at Oberlin College. A graduate of Duquesne University.
- LUDWIG OTONICAR, writes poetry and short stories, and has had some of them accepted by magazines and newspapers.
- FRANK VREME—a Cleveland Slovene who is getting attention as a poet, but doesn't want his real name revealed.

When You Grow Up

Once upon a time
They told you all about a certain
Great big friendly spirit — Santa Claus,
Who saw Molly lifting heavy tubs,
While Dick was playing hookey from his school;
And Shirley wearing silks, and Steffie mending rags;
Yet, most of all, he brought big bags to Dick and Shirley Grey—
Then once you found the candy box beneath the bed,
And fruit and nuts upon the pantry shelf,
And vowed they never could make fool of you again.

When goblins ceased to prance among the woods,
And fairies made no wish come true,
And witches were not found at every marsh,
And no one ever, ever saw a ghost,
You asked your father why they wrote such stuff;
He told you that was only 'til you'd grown up;
Then you grew very, very wise, indeed.

You were a "shark" in history;
You shone in sports; your grades were "high";
You sang, debated, played the flute;
You were the year's outstanding student;
You took the sheepskin roll, and — where to now?
"How much experience?" "Sorry, boy," "No jobs today."
But Dick is driving a new car,
And never worked a day, and never wanted work!
What kind of trick was this — while you were growing up?

They took you in the CCC Camps,
And roused you with the bugle call,
And made you KP (you might have hope to rise
To rank of sergeant, lieutenant — captain!)
And gave you uniforms, mess halls, taps—
And all because discipline will fit you for
A better life, a better manhood,
When you step out into "the wide, wide world,"
Out where they say all have an equal chance,
And if you feel you were denied, why, "LIFE is naught,
But life AFTER death," — that is the goal;
Sez you!

There you will be a winged infant always,
And live upon the spirits of your worldly hopes!
Sez they!

O, world, what is the age for growing up?

—Mary Jugg go.

The City

I gaze with awe upon
The passing multitudes,
An endless legion,
Strange faces—various moods.
Like bees buzzing to and fro,
Always moving—always busy
Faster and faster—never slow
Queer kaleidoscopes—makes one dizzy.

And tall stern, gray structures
Nearly touching the clouds on high,
As if to them make overtures
A link between the earth and sky.
Nerve-wracking noises' perpetual
clatter'
Honking of horns' the pounding of
feet'
A newsboy's yell' a vendor's shrill
chatter'
Cosmopolitan harmony on Main
Street.

Back to the country I wend my weary
way,
Where the sparkling brook hums a
lullful ditty,
Where the flowers blossom in gorgeous
array,
And where Nature triumphs over the
city.

—Ludwig Otonicar

Sheep On Tethers

Drifting with wind from the hill,
Low bleat of the tethered sheep;
Dim and faint echoes creep
Down from afar, from the hill.
Like the lift of soft feathers,
Lone cry of sheep held on tethers.

—Frank Vreme

Sculptor For Virginia

John D. Brein, Chicago-Serb sculptor, has moved to Virginia, where he bought an estate. Brein, just past 40, has gained a wide reputation in American art circles. His best known works are those of McCornick on the campus of Washington and Lee University, and of Mark Twain in Chicago.

First Round Ends With Spartans, Serbs Tied For Top; Socas Beat 3rd SDZ Foe

Buckeyes 2, Clairwoods 0 (Forfeit)
Spartans 23, G. W.'s 18
Socas 23, Brook. Slov. 18
Serbs 21, St. Josephs 20

The first round of the Inter-Lodge basketball league schedule was ended last Wednesday at the St. Clair Bath House with both the Serbs and Spartans coming through with victories to maintain their partnership in the loop's leadership. With Pete Chojnowski connecting for thirteen points, by virtue of six field goals and a foul singleton, the 1935 champions eased through to a 21 to 20 triumph. As the score indicates, the tussle was close thruout. At the conclusion of the first period the Serbs had forged an 8 to 3 lead which they could not hold however with the St. Jo's piling up 11 in the second quarter to lead 14 to 10 at half way. With the game three quarters gone the score sheet showed the teams deadlocked at 16-all. Chojnowski's tossing then furnished the margin of victory. Boogey Dolence's 8 markers kept the St. Jo's in the game. It was the first meeting of the two teams since last season's championship finals.

Scoring a 23 to 18 victory over the Brooklyn Slovians, the Socas completed the rout of all their S. D. Z. rivals. It was their third victory of the year. They had previously defeated the Clairwoods and the Buckeyes. Koss and Magyar tallied healthfully to remain among the ten leading scorers. Chesnik sank nine points for the Brooklynites.

The Spartans, co-holders of first place, survived a last quarter G. W. ten point rally, to ease through to a 23 to 18 triumph. Blair and Jurca each accounted for six points for the winners.

Rich Gridiron Season In Scholastic Ranks Sees Many Yugoslavs Perform

To this observer, the Cleveland 1935 high school football pastime saw more Yugoslavs perform brilliantly than in any previous period in the history of scholastic grid warfare. This contention was verified last week when two Cleveland newspapers released all scholastic selections which contained two players of Slovene extraction. In the Press selection, Frank Zakrajsek, a member of Collinwood's city championship team, was nominated to an end post. The News varsity had Carl Estenie of West High at fullback.

Prior to the Collinwood-Holy Name for the city crown, Frank Zakrajsek was the subject of a Cleveland Plain Dealer editorial which exalted him as an iron man athlete. During his team's entire schedule, Zakrajsek polished the bench for only two quarters. His selection to the all-star team was due in great measure to his superlative ability in snagging all types of aerial heaves from his teammate Paul Lundblad, who also merited a place on the team. In addition, his rangy built assisted in making him

In the curtain raiser of the night's bill, the Lorain Buckeyes accepted a 2 to 0 forfeit triumph over the Clairwoods who were one man shy at starting time. Joey Konchan, of last season's Commodores, joined the Clairwoods who then lost a 21 to 17 exhibition.

I. L. Standings

Team	W.	L.	Pct.
Serbian	6	1	.857
Spartans	6	1	.857
St. Josephs	4	3	.571
George Washingtons	3	4	.429
Socas	3	4	.429
Buckeyes	3	4	.429
Clairwoods	2	5	.286
Brook. Slovians	1	6	.143

Leading Scorers

Player—Team	G.	F.	Tf
Koss—Socas	16	20	52
Justin—Serbs	19	11	49
Chesnik—Brook. Slov.	15	15	45
Magyar—Socas	15	6	44
Blair—Spartans	19	6	44
Debenak—St. Josephs	15	10	10
Ciszewski—Spartans	12	16	40
Dolence—St. Josephs	15	7	37
Chojnowski—Serbs	15	6	36
Flaismann—Geo. Wash.	14	6	34

No I-L Games Scheduled

The Inter-Lodge basketball league race will be at a standstill during the Christmas and New Year holidays with no games being scheduled until Wednesday, January 8, when the second round will be ushered in.

I. L. Team Pictures

Pictures of the Inter-Lodge basketball teams will be taken, Wednesday evening January 8 by the Beres Studio. Teams are requested to come early.

one of the best defensive ends in the state. Fans who saw the East game will remember that a great deal of the yardage compiled by the Five Points school was due to completion of passes to this brilliant flankman. Carl Estenie, the other nominee, was West High's leading scorer. He was responsible for West High's deadlock moral victory over West Tech.

The Collinwood team had in addition several other Yugoslav stars; namely: Opalich, end; Paul Zorich, backfield; Kastellie, center; and Jacob Jerina end. Frank Strauss end for East High, Ulevich, center for Glenville and Harry Jerina, Latin tackle were others who were considered for all scholastic posts.

Lorain High School, a member of the Lake Erie League, undoubtedly had one of the best ball luggers in the state with Paul Kromar in its line-up. This season marked Kromar's last season of a three year record. Besides football, his natural ability permitted him to star in basketball, baseball and track.

GAY WAY ...

Hunters are returning from Pennsylvania hills with excellent trophies for their marksmanship—Anton Urankar, East 239 street and Joseph Stampfel have brought back each an antler—and John Flaismann returned with his second prize, a deer, this week—it will be served tonight at Flaismann's Tavern—Frank Kosec was also a lucky hunter—Mrs. Anna Poklar, nee Lekse, 6606 Schaeffer avenue, presented her husband with a baby girl this week—

Charles Epstein former Hay Ledger poet is engaged to marry Lillian Kuchar, Flora Stone Mather student, according to the Hay Ledger—Louise Vidmar, Garfield Heights senior at Notre Dame College, was on the committee for the annual college Christmas party—Marian Konchan is the new prexy of the SNPJ Commodores—Dr. James W. Mally is writing a three-act play which he hopes the Yugo Little Theatre will produce in March—

The Juniors of SNPJ Comrades will hold a Christmas party this afternoon at the St. Clair National Home—Mary Cereck, 953 East 209 street, is recovering from an operation at Glenville hospital—the Wrong Club inaugurated the Jungle Hop drink at its Christmas dance Saturday—James Cerne, Jr., 16717 Waterloo road is in Huron road hospital where friends may visit him—Frank Anzlovor, who was down with a serious illness at St. Alexis hospital, has recovered enough to be taken home where he is now gaining back his strength—Louis Drassler, WPA State Engineer, has been elected president of the Society of Professional Engineers—16 candidates opposed him—

Yugo Little Theatre will produce one of Eugene O'Neill's one-act plays after its February meeting—Frank Suhadolnik will direct it—Emily Fabian's profile stands out prominently among the beauties on the Palace's screen this week to advertise its new vaudeville show—William Perusek, Hale avenue, is a messenger in the Ohio Legislature—he travels home every week-end—Frank "Sam" Drobic saved someone's arm, when he pulled it from under a giant press at Fisher Body this week—Jennie Vencel, 1017 East 62 street is in Glenville hospital—

Hippler Guards will have a Christmas and Initiation party tonight at the Tomsic residence.

Will Play Santa

On Christmas Eve the role of Santa Claus will be partially filled by members of the Wrong Club when they will distribute many food baskets in the Collinwood and St. Clair neighborhoods. This was made possible through the success of their dance Saturday. The dance was successful because of the cooperation of business men and friends of the club.

With The Brides

These are marrying: John Haddock, 919 East 232 street and Alice Bambic, 15021 Thames avenue; James Kenney, 992 East 64 street and Sophie Rozman, 992 East 64 street; Anna Zakrajsek, 876 East 141 street and Louis Knaus, 1194 East 170 street.

Places to Go

TONIGHT
Junior chorus "Slavski" social in St. Clair National Home.

TOMORROW
Banquet of St. Clair Rifle and Hunting Club at St. Clair National Home.
Concert, Santa Claus Visit and Social of Junior Singing Chorus; "Skrjancik" at Recher avenue Home.

WEDNESDAY, CHRISTMAS
Christmas Play and Social of St. Clair National Home, Slovene School at the Home.
NO. I-L BASKETBALL GAMES DURING HOLIDAYS

Solve The Problem NOW

The answer to many a Christmas gift problem is Your Photograph—the personal gift that only YOU can give.

It's not too early for Christmas sittings. Make an appointment today.

Bukovnik Studio

762 E. 185th St.

Kenmore 1166

Open every day—Sundays 10 to 4.

The large number of contributors for the feature page which is included in today's edition necessitated the exclusion of many good articles. These will be inserted in later editions of the English Section.

Features on Pg. 5

PIN TOPPLERS

Charley Lausche, a member of the Golden Bock bowling crew, rattled off series of 620 and 631 as his team took six games in the City Traveling league, last Sunday. The Wooden Shoes, representatives of the Clair-Doan Alleys, won one game by a single pin margin and lost two others to the Cooke's Rec. Kelly Friedel's 227 game was high for the losers.

The Christmas party of the Spartans Juniors, Vrtce 5, SSPZ, will be held today at the St. Clair Nat'l Home, Room 2. Regular meeting will start promptly at 7 p. m. Please come early, as it disturbs the progress of the meeting if you are late. You will also have a chance to win a door prize—Director.

The Spotlight

Adolph Jalen, 987 East 76 street, is active in the Inter-Lodge basketball league where he is manager of the Clairwood team—he was born on Armistice Day, 1916 and attended East Madison, Empire Junior High, Hodge and East Tech, from where he graduated in 1935—his distinction in school is a real man's accomplishment—he hadn't missed a day in school since the second grade—and never received a grade lower than 70—

His hobbies are model airplanes, stamp collecting and making kites and winning prizes with them—he is considered the "kite champion" of Cleveland schools, since he won a bushful of awards, from Press cups down to simple medals—he reads sports books, favors sports movies, scans over only the sports page, and listens to mysteries on the radio—in fact he's mostly all sports—

Besides playing basketball he has also played baseball with the Royal Taverns in class C—he would want to succeed as a baseball player or a pattern maker—While with the Royal Taverns he led Class C with home runs, having five to his credit—

He doesn't attend dances, likes a dog or canary, and prefers for a wife a girl who can cook—he says that a memorable occasion for him was the time an East Tech teacher told the class that it knew more when it came to East Tech than when it will leave—about the Inter-Lodge league he has to say that it is very well organized and gives a person a chance to show what he can do in the way of sports—

See our large display of ...
SWEETHEART CARDS
BLATNIK'S
6304 St. Clair Ave.
One door east of St. Clair Bath House

SPORT SHORTS

Johnny Mlakar, former basketball star at Wilson Junior High, is now a starter for the East High cage outfit—Steve Bernardic, former Western Reserve basketball star and a member of the Black Forest Beers in Class "A" last year, now dribbles for the Marshall Drugs in the Greater Cleveland Major loop—Joe Staydahar, mammoth tackle of the West Virginia U. grid squad, was selected as a member of the All East team which will play on the West Coast on New Year's Day—

Johnny Mihalic, who finished last season's baseball playing with the Washington Senators, batted 227 in six games. In 22 times at bat he collected 5 hits, tallied four runs, and whacked out three doubles—Mike Kreevich, former Kansas City star, who was acquired by the Chicago White Sox at the close of last season batted 435 in 6 games—He is a third baseman at present although formerly he was handled as an outfielder—

Nick Lalich former I.L. flash is a member of the Ohio University cage varsity—Kozlevcar, Opalich and Zakrajsek are on the Collinwood Hi basketball varsity—

Birthday Party

Little Mary Rose Gramc, granddaughter of Mr. and Mrs. Robert Gramc, 19316 Cherokee avenue celebrated her third birthday Sunday. A large birthday and Christmas party combined was given in her honor.

Among the boys and girls present were Rose Noda, Jerry Noda, Anthony, Frank and Robert Nose, Mildred Perko, Olga Vrant, Albert and Robert Simons, Henry and Mike Pugel, Louise, Jennie and Rose Marie Kellar, Marietta Best and Ralph Farnham.

Later in the evening Mr. and Mrs. Noda, 20300 Lindbergh avenue, grandparents, came to celebrate with Mary Rose.

Lodges Hold Annual Meetings and Elect Officers To Guide Activities In 1936

John Vehar was elected new president of the SNPJ Comrades this week. Other officers elected are: Pauline Spik, vice-president; Mary Krizmanic, secretary; John Alich, treasurer; Anthony Kushlan, recording secretary; Frank Truden, Otto Tekautz and Joseph Fioft, auditors.

Wrong Club elected officers Sunday. They are: Frank Yankovic, president; Lloyd J. Guenther, vice-president; John Disabato, Jr., secretary; William Benedict, treasurer; Frank Chesnik, recorder; Frank Speller, Henry Nagode and Rudy Lokar, trustees.

Several young people merited offices in the Cleveland Federation of SSPZ lodges. Officers are: Krist Stokel, president; Margaret Vidmar, vice-president; John J. Kikol, secretary-treasurer; John Kadel, recorder, and Charles Koman, Anton Vavpotic and Frank Pucel, auditors.

Utopians, ESL of SSPZ elected Anton Gruden, president; Margaret Vidmar, vice-president; Elsie Pucel, secretary-treasurer; Albina Gruden, recorder; Jeanette Kuznik, Joe Bohinc and Frank Koss, auditors. Andrew Gruden, Al Bohinc and William Tekavec are members of the athletic board, Albina Gruden, Wanda Trebec and Vera Pucel are on the entertainment committee.

Hippler Guards, 110, CWC, elected the following officers: Cella Jacklitz, captain; Fannie Poje, recording secretary; Josephine Tomsic, treasurer; Louise Colman and Valeria Turk, auditors.

Slovene Sokol elected new officers. They are: John Pollock, president; Charlie Wick, vice-president; Janko N. Rogelj, secretary; Frank Sober, treasurer; Rudolph Perdan, John

Simic and John Jeglic, trustees; Frank Jereb, gym leader, and John Muhic, assistant gym leader.

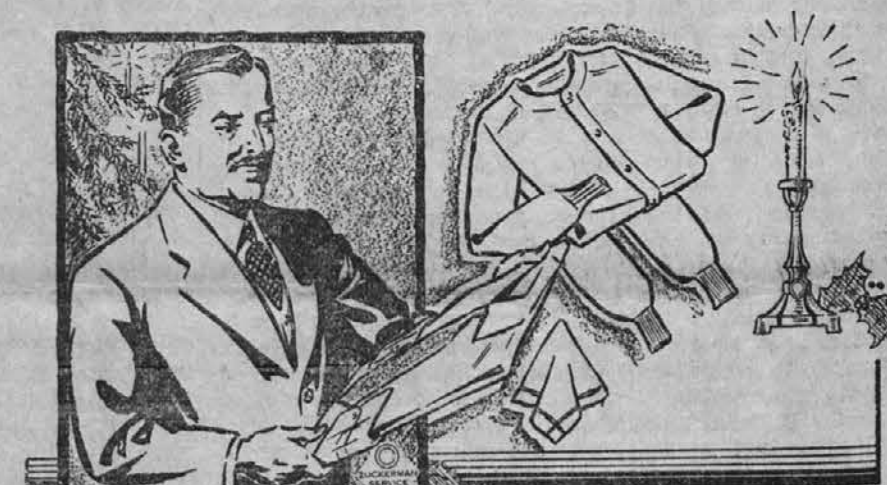
"Eastern Stars," SDZ, Thursday elected Rudy Lokar, president. Other officers elected are: Margaret Vidmar, vice-president; Mary Menart, secretary-treasurer; Louise Marilkar, recording secretary; Sophie Kozely, Ed Skully, Margaret Vidmar, Sophie Kozely and Rudy Lokar, representatives to the SDZ Junior League.

Spartans, SSPZ, held elections this week. Results are: Stanley Somrak, president; Stanley Zagar, vice-president; Anna Opeka, secretary; Charles Koman, treasurer; Joyce Gorshe, recording secretary; Antonia Zagar, Adolph Candon and Josephine Kink-off, auditors; Rudy Lisch, delegate to the SND Conference; Adolph Candon, representative at the Club of Lodges, SND; Anna Opeka, Stanley Zagar, John Kikol and Charles Koman, representatives to the United Lodges. Rudy Lisch was also elected to represent the lodge at the conference of the League Against War and Fascism.

Commodores, ESL of SNPJ, will be guided by the following: Marian Konchan, president; Joseph Stefanek, vice-president; Camillus Zarnick, secretary; Peter Zurovski, treasurer; Dorothy Puliz, recording secretary; Frank Ivancic, sergeant-at-arms; Frank Ewalski, Theresa Stefanik, Ann Zarnick, auditors; Marian Konchan and C. Zarnick, Cleveland Federation delegates.

Entertain Members

At the meeting of the Progressive Slovene Women held last night three young members, Olga Marn, Joyce Gorshe and Cvetka Konestabo, entertained with a Christmas program.

GIFTS

At Popular Prices That

Men Like

Useful Gifts Are Most Satisfying

A few of our

CHRISTMAS SUPER-VALUES

Men's Robes

A lasting gift, in wool, silk or flannel, plain colors and patterns. All sizes.

3.95 to 5.95

A SPECIAL

Pajamas

The biggest assortment of Pajamas in our history.

1.45 to 3.95

GIFTS

Such as Belts, Suspenders, Garters, Spats, Gloves, Handkerchiefs, packed in beautiful gift boxes, moderately priced.

SHIRTS

THE KIND MEN LIKE

\$1.95

A vast selection of the newest pattern colors, styles, including white, with the new Non-Wilt Trubenzon collar.

OTHERS AT 1.00 - 1.65 - 3.00

TIES

1.00

Hundreds of hand-tailored silk and silk and wool ties.

Others at 55c-1.50

Gifts Wrapped in Holiday Packings at no Extra Cost

We Monogram Shirts, Pajamas, Robes, Etc.

MUFFLERS

1.25

A big assortment in wools, and silk mufflers in beautiful colors and patterns.

Others at 65c-1.00

SOCKS

A useful gift at

25c, 50c and 85c

Writes School Song

Agnes Zalokar, senior at Collinwood High, was one of five who wrote a new school song.

Louis Kozlevcar is president of the Gamma Hi-Y club of Collinwood. Joe Zakrajsek is a member.

Edward Miklich was one of three students who designed a new cashier's cage for the school noon movies.

Honor students at Collinwood announced this week include:

SENIOR HIGH: Mary Roznik, Margaret Sneller, Louis Kozlevcar, Frances Cerkenik, Olga Princic, Agnes Zalokar, Florence Ipavec, Amelia Jervonik, Patty Turek and Rose Prijatelj.

JUNIOR HIGH: Anne Lusin, Julia Ipavec, Stanley Rossa, Albert Uletic, Irene Petric, Mary Samsa, Frances Sepic, Frank Cebul, Mary Centa, Alice Kozlevcar and Carolyn Aumich.

Greeting Cards

FOR EVERY MEMBER OF THE FAMILY Below is a list of some holiday specials:

1 lb. Half-Half Tobacco 69c
Xmas Tree Set 33c
Xmas Tree Lamps, 4 for 5c
5 lb. box Chocolates 98c
10c Fancy Tree Lamps 5c

We feature

Johnston's Chocolates

We now have on display a complete assortment of Xmas accessories and toys.

BLATNIK'S

6304 St. Clair Ave.

ENdicott 9133

One door east of St. Clair Bath House

Plan Open Forum

Acting on the suggestion of the Comrades, the Cleveland SNPJ Federation will sponsor an open forum. "What is wrong with the SNPJ?" at the St. Clair National Home, January 25. Otto Tekautz and Matt Petrovic will speak twenty minutes each.

The committee arranging the forum is composed of Louis Zorko, Frank Celigoy, John Vehar, Mrs. Candon, Joseph Terbizan and Louis Jartz.

The Stork?
The Wedding March?
A Blow-Out?
Surprise Party?
Honors At School?

Let us know about it! Others are just tickled pink to read such news. We'll be glad to give it to them in this sheet! Just call HEN. 5811 or drop a letter to the English Editor, 6231 St. Clair avenue.

Božično drevo in poroka

FEODOR M. DOSTOJEVSKI

Avtor spodnje črtice je ruski velikan Feodor M. Dostojevski, ki je bil rojen v Moskvi l. 1821 in je umrl l. 1881. Svoje prvo veliko delo "Poniženi in razžaljeni" je objavil l. 1846. Tri leta kasneje je bil pod obtožbo protivladnega rovarjenja obsojen na prognanstvo v Sibiriji, iz katerega se je rodilo njegovo znamenito delo "Spomini iz mrtve hiše." Leta 1859 se je vrnil v Petrograd, da nadaljuje s svojim književnim delovanjem, kjer je umrl vsled bolezni, katero si je napokal v Sibiriji. Kot romanopisec stoji Dostojevski med največjimi pisatelji sveta. Neki moderni kritik pravi o njem: "Če bi me kdo sprašal, da na kratko povem, kaj je bila poslanica Dostojevskija njegovemu rodu in svetu, bi povedal z dvema besedama: ljubezen in sočutje." Drugi njegovi znameniti romani so "Zločin in kazen," "Besni," "Brata Karamazovi" itd. Več romanov Dostojevskija imamo tudi v slovenskem prevodu. Razume se, da imajo Amerikanci prevedenega celega Dostojevskija. Prevod spodnje črtice je bil napravljen za "Enakopravnost" iz angleščine. V. J. Crill-Prevodnik

NEDAVNO SEM videl neko poroko... Toda ne! Naj vam raje povem o božičnem drevescu. Poroka je bila imenitna. Ugajala mi je neizmerno. Toda drugi dogodek je bil še imenitnejši. Ne vem, zakaj me je poroka spomnila na božično drevesce. Zgodilo se je tako-le:

Natančno pred petimi leti, na Novega leta večer, me je povabil na otroški bal neki mož, ki je stal visoko v trgovskem svetu, ki je imel svoje zveze, svoj krog znancev in svoje spletke. Tako je torej izgledalo, da je bil otroški bal le pretveza, da so starši lahko prišli skupaj in čisto nedolžno in slučajno govorili o svareh, ki so se tikale njih samih.

Jaz nisem spadal v njih krog, in ker nisem imel govornosti o ničemer posebnem, sem večer lahko prebil sam zase. Navzoč je bil še neki drug gospod, ki je enako kakor jaz slučajno zapel na to priredbo domače srečanja. On je bil prvi, ki je zbujal mojo pozornost. Njegova zunanost ni delala vtisa, da je človek rodu ali stanu. Bil je visok, bolj suh zelo resen in dober oblečen. Tisti trenutek, ko se je odstranil v neki kot, je me izginil z njegovega lica, in njegovi močni temni obrvi so se namršili. Poznal ni nikogar razen gospodarja in kazal je vse znake, da se smrtno dolgočasno, akoravno je čisto kraj po-gumno vztrajal v vlogi, kakor da se sijajno zabava. Pozneje sem zvedel, da je provincijalec, da je prišel v prestolico radi neke važne in zapletene zadeve, da je prinesel priporočilno pismo na našega gostitelja in da je ta z nič posebnim veseljem sprejel pod svoje pokroviteljstvo. Na otroški bal ga je povabil iz gole vljudnosti.

Z njim niso igrali kart, niti niso niso ponudili smotk. Nihče ni spustil z njim v razgovor. Morda so že od daleč spoznali ptiča po njegovem perju. Ker torej moj gospod ni vedel, kaj početi z rokami, je moral ves večer prebiti s tem, da je z njimi gladil svoje brke. Njegovi brki so bili v resnici imenitni, toda gladil jih je tako previdno, da je človek dobil vtis, da so brki prišli prvi na svet, nato pa mož, da jih je lahko gladil.

Tam je bil še neki gost, ki me je zanimal. Toda on je bil čisto drugačne vrste. On je bil obična oseba. Klicali so ga Julijan Mastakovič. Bilo je na prvi pogled jasno, da je bil lastni gost in da je stal v istem razmerju z gospodarjem hiše, kakor gospodar z gospodom z brki. Gospodar in njegova so-proga sta mu neprestano govorila ljubeznjivosti, bila sta skrajno pozorna nanj, se mu

laskala in se vrtila okrog njega, vodila k njemu goste ter mu jih predstavljala, ampak ga nista nikoli peljala k nikomur druge-mu. Opazil sem, da so se v obeh gospodarja zalesketale solze, ko je Julijan Mastakovič naredil opazko, da je imel redko-kdaj tako prijeten večer. V navzočnosti tega odličnika pa sem se začel čutiti neudobno. Zato sem se, potem ko sem se zabaval z otroci, med katerimi je bilo pet gospodarjevih otrok — vsi nenavadno dobro pitani — mladi ljudje — podal v malo čakalnice, ki je bila popolnoma prazna, ter se vsedel na konec, ki je tvoril konservatorij ter je zavzemal skoro pol sobe.

Otroci so bili očarljivi. Hoteli niso biti na noben način takšni kot njihovi starši, navzlic vsem prizadevanjem njihovih mater in guvernante. Kot bi trenil so oplenili božično drevesce do zadnjega sladkorčka, in posrečilo se jim je razbiti polovico igračk, še predno so vedeli, čigava je katera.

Eden izmed njih je bil posebno lep deček, temnih oči in kodrastih las, ki je vztrajno meril name s svojo leseno puško. Toda otrok, ki je povzročal največjo pozornost, je bila njegova sestra, okoli enajst let stara deklica, in ljubka kot Kupid. Bila je mirna in zamišljena, z velikimi, polnimi, sanjavimi očmi. Otroci so se ji nekaj zamerili, nakar jih je zapustila in prišla v isto sobo, kamor sem se jaz umaknil. Tam se je s svojo punčko vsedla v kot.

"Njen oče je neizmerno bogat trgovec," so pripovedovali gostje drug drugemu v spoštljivem tonu. "Tristo tisoč rubljev je že sedaj dejanih na stran za njeno doto."

Ko sem se ozrl na skupino, od katere sem slišal prihajati to novico, se je moj pogled srečal z očmi Julijana Mastakoviča. Stal je in poslušal neslano klepetanje z največjo pozornostjo, držeč roke na hrbtu in z nekoliko na stran nagnjeno glavo.

Neprestano sem občudoval spretnost našega gostitelja, ki jo je pokazal pri razdeljevanju daril. Deklica z bogato doto

je dobila najlepšo punčko, in ostala darila so bila razdeljena po vrednosti v soglasju z manjšajočo pomembnostjo stopinje, ki so zavzemali njihovi starši v življenju. Zadnji otrok, neki droben, okoli deset let star deček, suh, rdečelas in pegav, je dobil malo knjigo zgodb iz narave, v kateri ni bilo nobenih podob in bila je celo brez začetnih in zaključnih okrasov. Bil je otrok guvernante. Ona je bila revna vdova, in njen majhen deček, oblečen v malo jopico, je izgledal popolnoma zrušen in preplašen. Vzel je knjigo z zgodbami iz narave ter krožil počasi okrog otroških igračk. Dal bi bil karkoli, če bi se bil mogel igrati z njimi. Ampak se ni drznil. Videlo se je, da je že vedel, kje je njegovo mesto.

Jaz rad opazujem otroke. Zanimivo je gledati, kako se osebnost v njih bori za samoizražanje. Videlo sem, da imajo stvari drugih otrok silno privlačnost za rdečelasega dečka, zlasti malo gledališče, s katerim bi se bil tako rad igral, da se je odločil pridobiti druge otroke s dobrikanjem. Nasmejale so se boječe in se začeli igrati z njimi. Svoje eno in edino jabolko je dal nekemu malemu debeluharju, čigar žepi so bili že polni sladkarjev, in nekemu drugemu fantiču je celo pustil, da je jahal na njegovem hrbtu — vse le zato, da bi smel igrati gledališče.

Ze po par trenutkih pa je neki paglavec skočil nanj in ga nabunkal. Ampak niti jokati si ni upal. Prišla je guvernanta in mu rekla, da naj se neha mešati v igre drugih otrok, nakar se je odplazil v isto sobo, kjer sva bila mala deklica in jaz. Ona mu je pustila sedeti poleg sebe, in oba sta se začela ukvarjati z oblačenjem drage punčke.

Preteklo je skoro pol ure, in malo je manjkalo, da nisem zadremal, ko sem tako sedel v konservatoriju, napol poslušajoč čebljanje rdečelasega dečka in male lepote z bogato doto, ko je nenadoma vstopil Julijan Mastakovič. Odstranil se je neopaženo iz salona med vrščem, ki so ga povzročali otroci. Iz kota, kjer sem sedel sam, ni ušlo moji pozornosti, da se je par trenutkov prej živahno razvarjal z očetom bogate deklice, kateremu je bil šele pravkar predstavljen.

Stal je nekaj trenutkov čisto mirno, preudarjajoč in molčajoč sam s seboj, kakor da šteje nekaj na prste.

"Tristo... tristo... enajst... dvajset... trinajst... šestnajst... v petih léti! Recimo, po štiri odstotke... petkrat dvajset... šestdeset, in od teh šestdesetih... Recimo, da bo v petih letih tih zneslo... no, štiristo. Hm! Ampak stari lisjak najbrž ne ni zadovoljen s štirimi od-

stotki. On dobi osem, morda deset. Recimo petsto, petsto tisoč, najmanj toliko je gotovo. Vse, kar bo čez, ostane za drobiž... hm..."

Potem se je vseknil in je nameraval oditi iz sobe, ko je zagledal deklico ter obstal. Mene, ki sem sedel za rastlinami, ni opazil. Zdelo se je kot da se trese od razburjenja. Razburiti so ga morali njegovi računi. Mel si je roke, stopical sem in tja kot da pleše ter postajal bolj in bolj razburjen. "Končno pa je premagal svoje občutke ter obstal. Vrgel je odločen pogled na svojo bodočo nevesto ter hotel stopiti proti nji, toda se je poprej ozrl okrog. Potem pa je, kakor da ima slabo vest, po prstih stopil k otroku, se smehljajoč sklonil ter poljubil njeno glavo.

Njegov prihod je bil tako nepričakovan, da je od strahu kriknila.

"Kaj pa delaš tukaj, dragi otrok?" je zašepetal on, pogledal okrog sebe ter vsčipnil njeno lice.

"Igrava se."

"Kaj, z njim?" je rekel Julijan Mastakovič z vprašujočim pogledom na otroka guvernante. "Ti bi moral iti v salon, dečko moj," mu je rekel.

Deček je molčal in gledal moža s široko odprtimi očmi. Julijan Mastakovič se je zopet previdno ozrl naokrog ter se sklonil nad deklico.

"Kaj pa imaš — punčko, moja draga?"

"Da, gospod." Otrok je bil malo preplašen in njeno čelo se je nagubancilo.

"Punčko? Ali veš, moja draga, iz česa so narejene punčke?"

"Ne, gospod," je rekla slabotno in sklonila glavo.

"Iz cunj, moja draga. Ti, dečko, pojdi nazaj v salon, k otrokom," je rekel Julijan Mastakovič, ter strogo pogledal dečka.

Otroka sta gledala mrko, se prišla za roke ter nista hotela iti narazen.

"In veš, zakaj so ti dali punčko?" je vprašal Julijan Mas-

takovič, govoreč z vedno bolj pritajenim glasom.

"Ne."

"Zato, ker si bila ves teden pridna, zelo pridna deklica."

Ob teh besedah je Julijana Mastakoviča popadlo silno razburjenje. Ozrl se je okrog ter rekel s pritajenim, skoraj neslišnim glasom, polnim razburjenja in restrpnosti.

"Ako pridem obiskat tvoje starše, ali me boš imela rada, moja draga?"

Poskusil je poljubiti malo ljubko bitje, toda rdečelas deček, ki je videl, da komaj zadr-

žuje solze, je ujel njeno roko in zaihtel v sočutju. To je razsrdilo možkega.

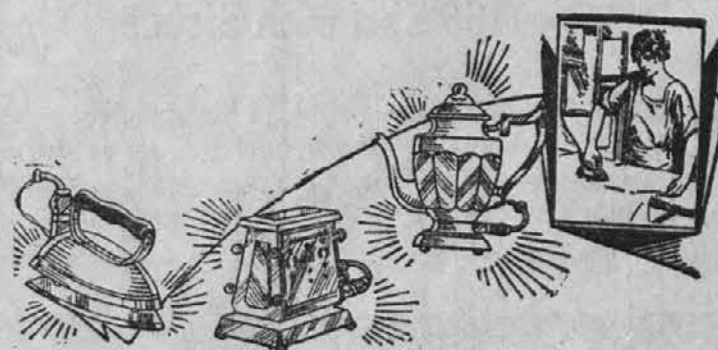
"Pojdi proč! Pojdi proč! Pojdi nazaj v drugo sobo, k ostalim otrokom!"

"Jaz nočem, da bi šel! Jaz nočem, da bi šel! Pojdite vi proč!" je zaklicala deklica. "Pustite ga! Pustite ga!" Malo je manjkalo, da ni jokala.

Pri vratih so se oglasile stopinje. Julijan Mastakovič se je zdrnil ter izravnal svoje čestitljivo telo. Rdečelas deček je bil še bolj vznemirjen. Spu-

(Dalje na 2. str.)

ELEKTRIČNI PREDMETI

Gospodinj! boste najboljše ustregli ako ji boste za božične praznike podarili električni predmet, ki ji bo olajšal delo in ji bo obenem v trajen spomin. Pri nas si lahko izberete vsakovrstne potrebščine za hišo in dom. Obiščite našo trgovino, katero smo pred kratkim prenovili in povečali, tako da je ena največjih te vrste v naselbini. Zaloga je popolna in velika, iz katere si boste gotovo prav lahko izbrali za vašo potrebo. Tudi naše cene so vedno zmerne.

Superior Home Supply

FRANK OGLAR, lastnik

6401-05 Superior Avenue

LOGAR BEAUTY SHOPPE

17216 Grovewood Avenue—KENmore 0645

Se toplo priporoča vsem ženam in dekletom za kodranje las. Delo prvovrstno. Cene nizke.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. ANTON KOREN

4426 Hamilton Avenue

GOSTILNA IN RESTAVRACIJA

Mi vam postrežemo z najboljšo domačo hrano ob vsaki priliki. Imamo 6% pivo, vino in vsakovrstno žganje. Se priporočamo za poset in obenem želimo vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

KUPITE cvetlice ZA BOŽIČ

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem cenjenim odjemalcem!

Za Božič smo založili našo cvetličarno z najrazličnejšim ter najlepšim umetnim in svežim cvetjem.—Priporočamo vam, da pridete k nam po vaše božične vence in šopke za okras vašega doma.

Svež šopek cvetlic je najlepši dar za ženo, mater ali dekleta.—Razveselite jih!

IGNAC SLAPNIK

Cvetličar

6102 ST. CLAIR AVENUE

HEnderson 1126

Slika kaže našo mlekarino, ki je opremljena z vsemi modernimi napravami, da ostane mleko čisto in sveže.

Dopeljemo na dom.—Pokličite KEmore 0515

EUCLID DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

Louis Starman, lastnik

515 East 200th Street

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim prijateljem in odjemalcem!

RUDY BUKOVEC4506 Superior Avenue
SLOVENSKA MESNICA

Pri nas dobite zmeraj prvovrstno meso po zmerni ceni. Imamo doma prekajeno meso kot tudi sveže meso. Da boste imeli dober prigrizek za praznike, nabavite si ga pri nas.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

JOSEPH GLAVAN

SLOVENSKA MLEKARNA

1166 East 60th Street

Za kolače, potice in drugo fino pecivo je potrebna finega mleka. V naši mlekarni ga je dovolj, da lahko vsem vstrežemo. Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim cenjenim posetnikom

JOHN IN FRANCES TOMSIC

SLOVENSKA GOSTILNA

16000 Waterloo Road

Pri nas imamo vedno sveže 6% pivo in dobro vino ter vedno okusen prigrizek.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem

GEORGE TUREK

16011 Waterloo Road

Točimo sveže pivo in dobro vino ter imamo vedno okusen prigrizek. Dvorana za svatbe, seje in druge prireditve.

FRANK KLEMENČIČ

1052 Addison Road

BARVAR IN DEKORATOR

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenosti ter se priporočam tudi za v bodoče.

Vesele Božične praznike in srečno Novo Leto želimo vsem.

MR. IN MRS. MIKE JALOVEC

6424 Spilker Avenue

GOSTILNA

Pri nas dobite dobro pivo. Cenjenemu občinstvu se priporočamo za obisk, obenem pa

želimo vsem prav vesele božične praznike in srečno Novo Leto!

JERRY GLAVAČ

KLEPAR

1052 Addison Road — Henderson 5779

Vesele Božične praznike in srečno Novo Leto želimo vsem.

Kadar imate kaka popravila ali druga dela, spadajoča v našo stroko, pokličite nas. Prvovrstno delo po zmerni ceni.

KUNCHIK'S CAFE

15610 Waterloo Road

ZGANJE — VINO — PIVO

Odpri vsako noč do 2:30 zjutraj

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

BOŽIČNO DREVO IN POROKA

(Dalje iz 1. str.)

stil je dekličino roko, se plaho umaknil k steni ter ušel skozi salon v jedilnico.

Da ne bi vzbudil pozornosti, je tudi Julijan Mastakovič hitro odšel proti jedilnici. Bil je rdeč kot kuhan rak. Zdelo se je, da ga je pogled na samega sebe v ogledalu spravil v zadrego. Bil je očitno ozlovoljen nad svojo lastno gorečnostjo in nestrpnostjo. Navzlic svoji važnosti in svojemu dostojanstvu so ga njegovi računi zvalili in podžgali k pohlepni nestrpnosti mladiča, ki plane naravnost proti svojemu cilju—akoravno to sedaj še ni bil njegov cilj: imel je le biti čez pet let. Sledil sem vrlemu možu v jedilnico, kjer sem bil priča izredni igri.

Julijan Mastakovič je zahripel od razdraženosti in s strupenim pogledom začel groziti rdečelasemu dečku. Rdečelasim deček se je umikal dalje in dalje, dokler se ni imel že nikamor več umakniti in v svojem strahu ni vedel, kam naj se obrne.

"Ven se spravi! Kaj delaš tu? Pravim ti, ven se spravi, ti nepridiprav! Ven, ti, peganec! Pojdi, kjer so tebi enaki!" Prestrašeni otrok je slednjič v svoji brezupnosti hitro zlezal pod mizo. Njegov preganjalec, ki je bil čisto iz sebe, je potegnil ven svoj velik platneni robec ter ga je rabil kot bič, da prepodi dečka iz njegove postojanke.

Tu moram pripomniti, da je bil Julijan Mastakovič precej debel mož, težak, lepo rejen, polnih lic, trebušnat in njegovi gležnji so bili okrogli kot orehi. Oblival ga je pot, pihal je in sopihal. Tako zopern mu je bil otrok (ali pa je bil morda ljubosumen nanj?), da je dejansko začel divjati kot blaznež.

Jaz sem se glasno zasmejal. Julijan Mastakovič se je obrnil. Bil je čisto zmeden in za trenotek je očitno popolnoma pozabil na svojo neizmerno važnost. Tisti trenotek se je pojavil med vratni na nasprotni strani gospodar. Deček je zlezal izpod mize ter si obrišal kolena in komolce. Julijan Mastakovič je robec, katerega je držal samo za en konec, hitro nesel k nosu. Gospodar nas je vse tri nekam sumljivo pogledal. Toda kot človek, ki pozna svet in ki se zna hitro znajti, je porabil priliko, da pograbi svojega dragocenega gosta in dobi iz njega to, kar je hotel.

DEVINSKI VOJVODA V VZHODNI AFRIKI

Knez Aleksander Thurn in Taxis, vojvoda Devinski (po gradu Devinu pri Trstu) ter njegov sin Rajmund sta se prijavila kot prestovoljca za Vzhodno Afriko. Rod teh vojvod je v sorodstvu s Habsburžani, Wittelschovi in savojsko vladarsko hišo. Knez oče je bil v staroavstrijski armadi visok častnik, vendar je začel svojo italijansko častniško kariero v častniški šoli znova. Je znan raziskovalec žuželk in poznavalec Vzhodne Afrike.

DIVJE GOSI OB NIAGARSKEM SLAPU

Trop kakšnih 8000 divjih gosi, ki so bile od daljne poti iz Arktide popolnoma izčrpane, se je ustavil nad niagarskim slapom. Ker ptice niso bile sposobne, da bi letele naprej, je obstojala nevarnost, da jih bo divja voda potegnila v svojo prepadno globočino. Graničarji ob slapu so zato delali vso noč hrup z raketami in pištolami ter so svetili z žarometi, da bi ptice prepodili s tega nevarnega kraja. Vse pa je bilo zaman. Šele zjutraj so našli pravi pripomoček, potem ko je že velik del ptic padel v slap. Dvignilo se je namreč vojaško letalo in je s svojimi motorji nekliko metrov nad vodo napravilo takšen hrup, da so se preostale ptice vendarle dvignile in izginile.

"Tu je deček, o katerem sem govoril z vami," je dejal ter namignil proti rdečelasemu otroku. "Vzel sem si svobodo, nadejati se vaše dobrohotnosti zastonj njega."

"O," je odvrnil Julijan Mastakovič, ki še ni popolnoma prišel k sebi.

"On je sin moje guvernante," je nadaljeval gospodar s prosečim glasom. "Ona je reva, vdova poštenega činovnika. Vsled tega, če bi vam bilo mogoče..."

"Nemogoče, nemogoče!" je zaklical hitro Julijan Mastakovič. "Morate mi oprostiti, Filip Aleksejevič, v resnici mi ni mogoče. Izvršil sem povpraševanja. Ni nobenega praznega mesta in čaka jih deset, ki imajo večjo pravico — mi je žal."

"Obžalujem," je rekel gospodar. "On je tih, miren otrok." "Zelo poreden paglavček, bi dejal," je rekel Julijan Mastakovič hromo. "Pojdi stran, dečko! Zakaj pa si še vedno tu? Spravi se k drugim otrokom."

Ni se mogel več premagovati in ošvrknil ga je od strani s pogledom. Jaz se tudi nisem mogel več premagovati. Smejal sem se mu naravnost v obraz. Obrnil se je v stran ter vprašal gospodarja dovolj glasno, da sem slišal, kdo da je ta čudni mlad človek. Nato sta nekaj šepetala med seboj in odšla iz sobe, ne da bi se zmečila zame.

Jaz sem se tresel od smeha. Potem pa sem šel tudi jaz v salon. Tam je veliki mož, katerega so že obkolili očete in matere ter gospodar in njegova soproga, začel živahen razgovor z neko damo, kateri je bil pravkar predstavljen. Dama je držala roko male bogate deklice. On se je kar topil od navdušenja nad lepoto dragega otroka, nad njeno nadarjenostjo in milino, nad njeno izvrstno vzgojo, jasno se laskajoč materi, ki je med poslušanjem komaj zadrževala solze sreče, medtem ko je oče kazal svoje veselje z zadovoljnim smehom.

Veseli je bilo nalezljivo. Vsakdo ga je bil deležen. Celo otroci so morali prenehati z igranjem, da niso motili razgovora. Ozračje je bilo prenapolnjeno spoštljivosti. Slišal sem mater važne male deklice, ko je v najgloblji ginjenosti z najzibanejšimi besedami olikane

družbe vprašala Julijana Mastakoviča, ako bi jih počastil s svojim obiskom. Slišal sem Julijana Mastakoviča sprejeti povabilo z nehljnim navdušenjem. Potem so se gostje dostojanstveno razkropili in razdelili v sobe, in slišal sem jih, ko so v najbolj spoštljivem tonu poveljevali trgovca, trgovčevu ženo, trgovčevu hčer, in zlasti pa Julijana Mastakoviča. "Ali je oženjen?" sem glasno vprašal nekega znanca, ki je stal zraven Julijana Mastakoviča.

Julijan Mastakovič me je strupeno pogledal.

"Ne," je odvrnil moj znanec, globoko ogorčen nad mojo — premišljeno — nepremišljeno.

Nedavno sem šel mimo cerkve Sv. —. Mojo pozornost je zbudila truma ljudi, ki se je tam zbrala, da vidi neko poroko. Bil je turoben dan. Iz nebe je začela pršiti. Napravil sem si pot skozi množico v cerkev. Ženin je bil neki okrogel, rejen, trebušnat majhen mož, ki pa je bil zelo nečimerno oblečen. Tekel je sem in tja in sitnil ter dajal povelja in naročila. Končno se je razširil glas, da prihaja nevesta. Prerinil sem se skozi množico in zagledal sem čudovito lepoto, katere pomlad se je komaj začela. Zdelo se mi je, da so njene oči rdeče od nedavnega jokanja. Klasična strogost sleherne črte njenega obraza je dajala njeni lepoti neko posebno značilnost in slovesnost. Toda skozi ono strogost in slovesnost, skozi žalost, je sijala nedolžnost otroka. Bilo je nekaj neizrekljivo preprostega, nemirnega, in mladega v njeni podobi, kar se je zdelo, da brez besed prosi usmiljenja.

Rekli so, da je ravno šestnajst let stara. Pogledal sem pozornost ženin. Nenadoma sem spoznal Julijana Mastakoviča, katerega nisem videl zadnjih pet let. Potem sem zopet pogledal nevesto. — Moj Bog! Napravil sem si pot iz cerkve, kakor hitro mi je bilo mogoče. Med množico sem slišal, ko so govorili o bogastvu neveste — o njeni doti, ki znaša petsto tisoč rubljev — in še toliko in toliko drobiža.

"Njegovi računi so bili torej pravilni," sem si mislil, ko sem se prerinil na ulico.

Sredi morskih čer

Tragedija na morju — Brodolomci "Silvarhazela", ki se je razbil ob filipinskem otoku Luzonu.

Po treh dneh je uspelo rešiti brodolomce s parnika "Silverhazel", ki se je bil razbil ob čerih na jugu največjega filipinskega otoka Luzona.

Divji vihar je vrgel parnik proti čerem in potniki ter posadka so morali gledati, da se spravi čim prej iz njega. To je pa bila kaj težka stvar. Del posadke in potnikov se je skušal rešiti na hitro zbitih splavih, ki so jih pa nekatere požrli valovi. Večji del ljudi se je rešil na čeri, ki so parnik uničile. Ameriški torpedovki "Peary" je uspelo, da je rešila 45 oseb, ki so se bile zatekle na splave in na čeri. Vsi poskusi, da bi rešili štiri ženske in 47 moških, ki so se zatekli na večjo čer, pa so bili tri dni zaman. Torpedovka in cela vrsta parnikov, ki so prihitali na pomoč, so morali gledati brez moči nečloveški boj teh brodolomcev, ker je bilo izključeno, da bi se jim v razdivjanih valovih približali ali da bi poslali do njih rešilne čolne. Vsak čoln bi se razbil brez milosti ob čerih. Valovi so besneli neprestano preko nesrečnikov, ki so se držali z vsemi naporji skale in ki tri dni niso ničesar zaužili. Končno se je morje

ALI SE IZPLACA BITI VLJUDEN?

Ravnateljstvo velike Wanamakerjeve prodajalne v New Yorku je napravilo zanimiv eksperiment. Nekega dne je naročilo vsem prodajalcem in prodajalkam, da morajo biti napram kupcem izredno vljudni prijazni in ustrezljivi. Celo najbolj prepirljivim in izbirčnim kupcem naj strežejo z nasmeškom, potrpljenjem in celo komplimenti.

Takoj naslednji dan pa so prejeli nameščenci nasprotno povelje: s kupci naj bodo samo stvarni, izogibajo naj se vse odvisne prijaznosti. Učinek je bil zelo poučen. Dočim je znala prodajca prvega, prijaznega dne na kupca povprečno 90 centov, je pustil vsak obiskovalec naslednji dan povprečno samo 27 centov pri blagajni. Ni dvoma, kakšno stališče bo moralo nameščentstvo Wanamakerjeve trditi v bodoče zavzemati napram kupcem.

toliko pomirilo, da so mogli rešilni čolni do njih. Mnogo oseb se med tem valovi odnesli v globino. Med tistimi, ki jih pogrešajo, je tudi kapitan ponosnega parnika. O njem pravijo, da je razbita ladja ostavil šele v zadnji minuti, da bi se rešil s plavanjem. Na hrbet si je bil privezal pas nekega potnika preden je dosegel rešilno čer, pa je izginil v morju.

NORWOOD FLORAL SHOPPE

JOHN L. MURGEL, lastnik

6120 St. Clair Avenue—Hend. 4814

Krasne cvetlice in šopke se vedno dobi v naši cvetličarni. Posebno sedaj za praznike imamo na razpolago veliko izbero.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

RALPH ČEBRON

MESNICA

4030 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenosti ter se priporočamo za v bodoče. Pri nas dobite najboljše vrste svežega in doma sušenega mesa, kot dobre šunke, klobase, prato itd. Vse po prav zmerni ceni.

Ako hočete imeti vesele božične praznike in Novo leto z vašim avtom, mu dajte

OLJE

kateri ne zmrzne tudi ako je 10 stopinj pod ničlo mraza. Podrobnosti o tem vam bo povedal poznan

MIKE POKLAR

poslovodja Pennzoil postaje na

St. Clair Avenue in East 43rd Street

Endicott 9181

GASOLIN — OLJE — TAJERJI — TUBI

Pri nas vam vedno postrežemo z dobrim legalnim žganjem vseh vrst ter s svežim 6% pivom. O kusen prigrizek.

MR. IN MRS. PLESEC

16819 Waterloo Road

ČLANI TRGOVSKE ZVEZE.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. JOE OSTROŠKA

3858 St. Clair Avenue

BEER GARDEN

6% pivo, vino in dobre sendviče dobite vedno pri nas. Se priporočamo.

Vsem prijateljem in znancem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

MAKOVEC CANDY SHOPPE

6415 St. Clair Avenue, v SND

Vsakovrstne slaščice, cigare, cigarete in druge potrebnosti dobite pri nas. Se priporočamo. Za praznike imamo veliko zalogo slaščic in bonbonov v zavojčkih.

Vesele Božične praznike in srečno Novo Leto želimo vsem.

MR. IN MRS. FELIX DRENK

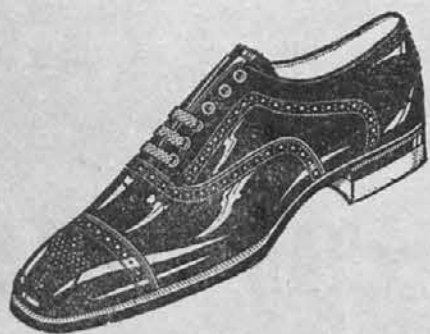
5422 Hamilton Avenue

BEER GARDEN IN RESTAVRACIJA
Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenosti vsem našim obiskovalcem ter se priporočamo tudi za v bodoče. Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

LOUIS MAJER

7508 St. Clair Avenue

TRGOVINA OBUITVE

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

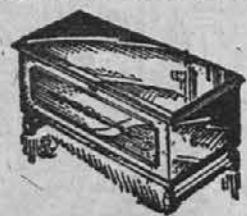
Lepa hvala za dosedanje naklonjenost ter se priporočam tudi za v bodoče.

MR. IN MRS. FRANK GREBENC

1297 East 55th Street

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Priporočamo se, da nas ob priliki obiščete. Imamo vsakovrstno žganje, 6% pivo in vino, kot tudi fine sendviče in cigare.

ADDISON FURNITURE CO.

Novo in rabljeno pohištvo kupimo, prodamo in zamenjamo.

6714 St. Clair Avenue—HEnd. 3417

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Avenue

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU

želi svojim številnim prijateljem prav vesele božične praznike in mnogo sreče v Novem letu!

Obenem se priporoča onim, ki nameravajo v prihodnjem letu potovati v staro domovino in onim, ki želijo poslati denar v domovino, kakor vsem, ki rabijo notarske listine.

Vsem našim prijateljem želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto!

WATERLOO TAVERN

16605 Waterloo Road — KEnmore 2999 W

JOHN in FRANCES POLC

MR. IN MRS. FRANK MIHČIČ

7202 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Pri nas dobite prvovrstno 6% pivo in dobro vino ter okusen prigrizek. Se priporočamo za obilen obisk.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Tolstoj na begu v smrt

ZADNJI DNEVI VELIKEGA RUSKEGA PISATELJA IN MISLECA

Poročilo o zadnjih dnevih L. N. Tolstega, o njegovi smrti in pogrebu obsegajo tisoč eno in osemdeset brzojavk, vseh spisov, ki se tičejo teh dogodkov, pa je bilo gotovo še več. Med njimi so sporočila orožništva, policije, železniške oblasti, cerkve in tiska. Besede, ki jih vsebujejo ti dokumenti, so presretnostne v svoji kratkosti in ne potrebujejo nobenega pojasnila ali dodatka.

Prvi brzojav se je glasil: Orožniški postajevođa Puškov: "V vlaku št. 12 takoj pogledati, če se vozi v njem pisatelj Lev Tolstoj. Če se je vozil, ugotoviti, kje je izstopil. Brzojavite mi o tem."

Ta brzojavka ima datum 31. oktobra (po starem) 1910. Od dana je bila popoldne ob treh 20 minut. Še isti dan ob 7. uri 43 minut je imel stotnik Savickij v rokah zaželeni odgovor:

"Pisatelj grof Tolstoj je zbolel v vlaku št. 12. Postajni načelnik Osolin ga je sprejel v svoje stanovanje."

Družinske razmere Tolstega so bile znane ne samo v Rusiji. Večkrat je skušal zbežati z doma, toda posrečilo se mu je to šele v dva in osemdesetem letu. Odpravil se je na pot s svojo hčerjo Aleksandro, drjem Makovickim in strojepisko. Med vožnjo je zbolel. Aleksandra Tolsta je to brzojavno sporočila najboljšemu prijatelju svojega očeta. V. G. Čertkovu, ki mu je sporočila tudi naslov: postaja Astapovo Brzojavka navaja, da ima Tolstoj 39.8 temperature in pravi, da je spremstvo v strahu zaradi materinega prihoda.

Kako je tisk tako hitro izvedel za Tolstega beg in bolezen, še ni pojasnjeno. Dejstvo je, da so začeli listi že koj prvi dan oblegati postajnega načelnika Osolina zaradi podrobnosti. On pa je odgovoril, da Tolstoj ne želi, da se piše o njem.

Navzlic tej želji so se pripeljali v Astapovo kmalu roji novinarjev. Začeli so oblegati postajno poslopje.

Prvo obvestilo svojcem

Aleksandra je brzojavila sestri Tatjani in bratu Sergeju, da ju želi videti. To je bilo 2. novembra. Ponoči pa se je pripeljala v Astapovo Tolstega žena z nekaerimi sinovi in zdravnikom. Stanovali so kar v vlaku, ki so ga porinili na stranski tir. Vrata poslopja, v katerem je ležal bolnik, so bila zaprta. Tam so bili s Tolstim njegova ljubljenska Aleksandra, zdravnik Makovickij in Nikitin ter prijatelj Tolstega Čertkov. Nikogar niso pustili k bolniku, tudi ne Tolstega žene. Reporterji so prežali na vsak korak pisateljevih svojcev, sami pa so bili hkratu pod policijskim nadzorom.

Kako je prišlo do tega, da je Tolstoj zapustil dom, pripoveduje grofica Tolsta novinarju Ježovu v listu "Novoje Vremja."

"Lev Nikolajevič je nenadoma odpotoval iz samostana Šamardina. Pisatelj je hotel prebiti vsaj dva tedna v tem samo-

stanu, kjer je bila njegova sestra za nuno. Hotel se je odpotoval proti Astapovu, toda nekdo, ki je hodil pod oknom njegove sobe noč in dan sem in tja, ga je tako vznemirjal, da mu ni bilo več obstanka. Tolstoj je dejal: "To je vohun!" Prav tedaj je vstopil tajnik Čertkova, Sergjenko. Tolstoj je bil zelo začuden in ga je pozdravil z besedami: "Torej nisem dovolj skrit. Tega si nisem mislil..." Takoj se je dvignil na pot in prišel do Astapova."

Bolezen

3. novembra je bilo izdano uradno poročilo o bolniku, ki ugotavlja vnetje pljučnih konic, razširjeno bronhitis. Temperatura zjutraj 36.7, zvečer 37.3. Srce peša in bije neenakomerno. Jetra povečana, bolnik nima teka.

Dopisnik Rajeckij poroča 3. novembra: "Tesna dvorana I. r. kaže danes nenavadno lice. Na vsaki mizi je improvizirana pisarna: Tatjana, Andrej in strojepiska odgovarjajo na pisma in brzojavke prijateljev. V nekem kotu sedijo ostali člani Tolstega družine. Z njimi so tudi pianist Goldenweiser, Gorbunov in zdravnik Nitikin. Govori se o "možnosti zmage svetle duše, ki se bori z betežnim telesom." Bolniku dajejo sredstva proti pekočini v želodcu.

Medtem se je tudi izkazalo, da ne morejo številni korespondenti bivati v vagonih. Nakazali so jim zaradi tega neko še nedozidano hišo. Prevladovalo je namreč prepričanje, da bo trajalo okrevanje bolnika še najmanj pet tednov. Na smrtni izid bolezni ni tedaj še nihče mislil.

Skrb za dušo

Že 3. novembra pa so sprožili nameščenci železniške postaje Astapovo misel, da bi bilo dobro, če bi domači svečenik daroval mašo za bolnega Tolstega. Domači svečenik ni hotel o tem nič slišati. Šele v sedmem kraju so našli duhovna, ki je menil, da ni nič slabega moliti za kogarkoli. Toda najbrže na višji ukaz tudi on ni hotel imeti maše. V resnici pa je bilo nekoliko drugače. 4. novembra je prispela v Astapovo na naslov Tolstega naslednja brzojavka:

"Mitropolit Antonin iz Petrograda Levu N. Tolstemu. Od prvega trenutka Vaše ločitve od cerkve sem neprestano molil in še molim za Vaš povratek v naročje cerkve. Mogoče boste kmalu poklicani pred sodbo. Kot bolnika Vas prosim, spravite se s cerkvijo in pravovernim ruskim ljudstvom. Bog Vas blagoslovi in čuvaj!"

Še isti dan so sporočili vsebino te brzojavke listom, ki so natisnili njeno vsebino s primernim komentarjem.

"Osem in štirideset let sem živel z njim..."

Tolstoj prav gotovo ni videl Antoninove brzojavke, zato se je odpravil episkop Kiril iz Tambove 4. novembra na pot, da bi govoril s Tolstim, toda

na cilj ni prišel. Menih Jožef iz samostana Optine je odpotoval proti Astapovu, toda njegov obisk so odklonili. Ježov poroča v "Nov. vr.", da je Tolstoj 4. novembra okoli 10. ure ponoči zaspal. V Astapovo je prispel guverner Obolenskij. Izdal je nalog, da se morajo vsi odstraniti. Naslednji dan zjutraj je grofica Tolsta potožila Ježovu, da pisatelj sprašuje po nji (kar je bilo seveda izmišljeno). Grofica je dejala: "Osem in štirideset let sem živela z njim, zdaj pa me ne pustijo niti k njemu!"

Vilenskij, poročevalec "Kijevske Mysli" javlja, da Tolstoj fantazira. Narekoval je Aleksandri, ki je pisala, toda vse, kar je narekoval, je bilo brez zveze. Prisotni so bili prepričani, da bo bolnik na to pozabil. Toda zgodilo se je obratno: Tolstoj je zahteval, da se mu diktat prečita. Poslušal je čitanje z veliko pozornostjo, dejal pa ni nič, temveč je samo globoko vzdihnil.

Ob istem času je dal postajni načelnik Osolin ukaz, da smejo vlaki na postaji Astapovo le rahlo piskati, da ne bodo preveč vznemirjali bolnika.

Ob tem času je dobil Tolstoj prvi srčni napad, ki pa je kmalu minil. V Astapovo so prispeli nekateri škofje in več drugih svečnikov. Tudi neka dama iz višje aristokracije si je prizadevala, da bi Tolstega pridobila za cerkev. Grofica Tolsta ki je še vedno niso pustili k bolnikovi postelji, je bila strahovno vznemirjena in je hlipala. Zvečer je sprejela guvernerja, škof Izidor je pozval Tolstega, naj se vrne v naročje pravoverne cerkve.

Po napadu slabosti je dejal Tolstoj svoji hčeri: "Svetujem vam vsem pomisliti, da je na svetu mnogo ljudi, vi pa vidite samo enega, mene..."

Smrt in pogreb

Vsi ruski in inozemski listi so pisali tiste dni o Tolstem. Razpravljali so tudi o nameravani prodaji Jasne Poljane. Eden izmed sinov Tolstega je v tej zvezi izjavil: "Res je, da nismo sledili filozofiji našega očeta, toda vprašam, ali je to nujno potrebno? Očeta cenimo in ljubimo. Smo pač vsakdanji ljudje..."

Od tega časa so pazili na vsako najmanjšo spremembo pri bolniku. Dajali so mu morfija. Ko je dobil nov napad, se je Zofija Andrejevna silno razburila. Končno so jo pustili k možu, ki pa je ni več spoznal.

O smrti poroča N. E. Efros... Ob šesti uri pet minut so odprli okene in jokajoči glas je dejal: "Umrli je..." Vsi, ki so stali na dvorišču, so se odkrili. Ilja (pisatelj sin) se je opotekel. Prestregli so ga in nesli v hišo.

Nihče ni bil v dvomu, kje bodo pokopali Tolstega, kajti pisatelj je že davno izrazil svojo željo počivati v parku Jasne Poljane, kjer se je igral še v mladostnih dneh.

(Dalje na 3. str)

ZA BOŽIČNA DARILA. — Predno greste kam drugam, pridite k nam, ter si oglejte našo veliko zalogo vsakovrstnih stvari, primernih za celo družino.

ANTON GUBANC

16725 Waterloo Road

Imeli bomo lepe koledarje.—Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. JOHN PAULICH

5238 St. Clair Avenue

RESTAVRACIJA IN PIVO

Domača kuhinja. Prijazna in točna postrežba. Rojakom se priporočamo za naklonjenost.

Vsem gostom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Prav vesele božične praznike in srečno polno Novo leto 1936 vam želi

JOS. ŠTAMPFEL

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA

6108 St. Clair Avenue

Za božične praznike imamo veliko zalogo modnega blaga za moške, ženske, fante in dekleta ter otroke. Ne drenjajte se po mestu, kjer je blago premetano semintja, cene so pa večkrat še višje kot pri vašemu domačemu trgovcu, ki vam točno in vljudno postreže. Izberite vaša darila v domači trgovini.

Čistimo in likamo obleke po najnovejših metodah. TOČNA POSTREŽBA. CENE ZMERNE.

Pridemo iskati in dopeljemo na dom.

Pokličite KEnmore 3100

THE NEW FASHION DRY CLEANING

15621 Waterloo Road

KOVAČ BRATJE, lastniki.

Vsem prijateljem in znancem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

JOSEPH PERME

SLOVENSKI KROJAČ

15607 Waterloo Road

v Kmetovem poslopju

Se priporočam vsem Slovincem in Hrvatom kadar potrebujete novo obleko od \$20 in naprej, fino gorko suknjo od \$18.50 in naprej. Napravljeno dobro in trpežno po meri.

Vesele praznike želim vsem!

Jejte mnogo, sadja, ako hočete biti zdravi. Pri nas imamo vedno polno zalogo svežega sadja in zelenjave.

ANTON GODINA

416 East 156th Street

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim prijateljem in odjemalcem!

Kadar hočete kupiti res dobro barvo, pridite k nam. Vsakovrstne hišne in kuhinjske potreščine. Poštena postrežba in cene.

KUHIL HARDWARE

Grovewood Avenue, vogal E. 173rd Street

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI

Waterloo Dept. Store

Najtepa hvala vsem Slovincem in Hrvatom za naklonjenost ter se priporočamo v bodoče.

15504-12 Waterloo Road

vogal East 156th Street

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

KALISH DEPARTMENT STORE

Modna trgovina
7010 St. Clair Avenue

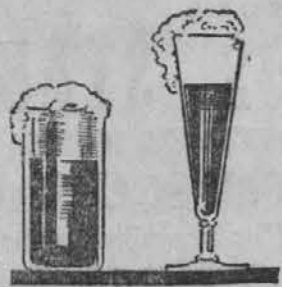
BILL'S SHOE STORE

7008 St. Clair Avenue
Se priporoča tudi za v bodoče

DOMINIK KRAŠOVEC

GOSTILNA

6025 St. Clair Avenue

Z najboljšo pivo, vsakovrstnimi žganji ter dobrim prigrizkom postrežemo vsem obiskovalcem. Imamo fino, moderno urejeno plesno dvorano, znano pod imenom TWILIGHT BALLROOM.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

PETER MUKAVETZ

1231 East 61st Street

SLAŠČICARNA

Pri nas dobite najboljše vrste slaščice, cigare, cigarete in prvovrstno pivo. Se priporočamo za obilen obisk.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Vsem posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

MR. IN MRS. ANTON KOTNIK

7513 St. Clair Avenue

BEER GARDEN

Našim gostom postrežemo z različnim likerjem, 6% pivom in vinom ter sendviči. Se cenjenemu občinstvu toplo priporočamo za obilen obisk.

A. BROFMAN

MODNA TRGOVINA

6030 St. Clair Avenue

V zalogi imamo vsakovrstno deško, dekliško in žensko opravo. Se priporočamo za obilen obisk. Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Ciolkowski

RUSKI JULES VERNE

Kaluga je neznatno provinčno mesto nekako 170 km južno od Moskve. Nekaj drobnih zgodovinskih spominov na lažnega Demetrija in na močnega vladarja Borisa Godunova se veže nanj. V tem skromnem mestecu je nedavno umrl eden največjih ruskih tehnikov in fantastov Konstantin Edvardovič Ciolkowski, ki ga po vsej pravici lahko primerjamo s popularnim francoskim "utopistom" Julesom Verneom. Njegovo ime se bo morda nekoč imenovalo skupaj z imeni največjih izumiteljev, katerih genialna fantazija je za nekaj generacij prehitela njihovo dobo. Tudi življenjska pot Ciolkowskega je v vseh tipičnih potezah slična usodi velikih duhov, ki jih sodobniki niso mogli razumeti. Učeni akademiki caristične dobe so postrani gledali preprostega samouka, ki jim je poskušal celih 50 let razlagati načrte o konstrukciji vodilne ladje, ki bi bila vsa narejena iz kovine. Smejali so se mu vse do prevrata, ko se je sovjetska vlada, deloma tudi iz političnih motivov resno zavzela za njegove načrte in jih začela postopoma uresničevati. Že v bližnji bodočnosti bo zgrajen njegov kovinski zrakoplov, ki bo morda povzročil precejšen prevrat v gradnji zračnih ladij. Ciolkowski ni dočakal, da bi videl, kako se bo v praksi obneslo njegovo življenjsko delo, dočakal pa je vsaj mongo priznanja in časti. Po njem so Rusi zdaj imenovali več znanstvenih institucij, denarno nagrado za znanstvena dela, dve štipendiji in zrakoplovni institut.

Ciolkowski se je rodil kot sin gozdarja in je imel še dvanajst bratov in sestra, tako da je bilo dovolj revščine v hiši. Še kot otrok je po škrlatinki izgubil sluh. Zato ni mogel biti deležen normalne šolske izobrazbe. Bil pa je fanatično priden in vztrajen samouk in se mu je v zvezi težkemu prirodnemu defektu posrečilo napraviti izpite za ljudskošolskega učitelja. Kar mu je od učenja ostajalo prostega časa, ga je porabil z izdelovanjem vsakovrstnih mehaničnih igrar in strojnih modelov, na katerih je pokazal čudovito domišljijo in ročno spretnost. Leta 1887 se je s prihranjenimi kopejkami odpeljal v Moskvo, kjer je imel pred člani carskega tehničnega društva predavanje o kovinski zračni ladji, ki bi bila sijajno prometno sredstvo in neprekosljivo vojno orožje. So glasna sodba navzočih strokovnjakov je bila, da je taka zračna ladja budalnost. Osem let kasneje je zletel prvi vodilni zrakoplov grofa Zeppelina.

Gluhi učitelj iz Kaluge se ni dal uganiti. Poglobil se je v studij višje matematike in pričel sistematične fizikalne poskuse. S prihranki, ki si jih je pritrgal od ust, si je l. 1891 zgradil majhen kanal z zračnim tokom, v katerem je delal aerodinamične poskuse. Stiri leta kasneje je objavil svoje izsledke v razpravi "Aeroplani ali ptici podoben letalni stroj." V tem delu je že postavil temeljne zakone iz teorije letanja s stroji, ki so težji od zraka. Američana — brata Wrighta sta šele osem let kasneje stopila pred javnost s svojim prvim, zgolj po praktičnih izkustvih zgrajenim letalom.

1908. je dobil Ciolkowski iz javnih sredstev nekaj sto rubljev, pol tisočaka pa je vrgla javna nabiralna akcija, ki jo je v njegovo korist organiziral liberalni list Ruskoje Slovo. S

likih aktualnih problemov.

Značilno za Ciolkowskega je, da mu je zmogom fantazija dajala pobudo za kasnejše eksaktno znanstveno delo. Tako je n. pr. 1896. objavil načrte fantastičnega letala za 200 potnikov. 1903 je objavil razpravo o možnosti raziskovanja vse-mirja z raketami. Ta problem je torej zanimal Ciolkowskega dolgo poprej kakor Američana Goddarda ali Nemca Obertha in druge eksperimentatorje, ki smo jih vajeni priznavati za pionirje na tem polju, dasi so se začeli udeleževati šele v povojni dobi. Objektivna zgodovina bo morala priznati duševno očetovstvo vsémirске rakete samo Ciolkowskemu.

Življenjsko delo Ciolkowskega je bila popolnoma iz kovine zgrajena zračna ladja. Prednosti takega zrakoplova bi bile po mnenju izumitelja v prvi vrsti večja varnost pred ognjem in preprostejša gradnja. Razen tega bi se polnilni plin po potrebi lahko segreval z vročimi izpušnimi plini motorjev, tako da bi se nosilnost zrakoplova lahko na najpreprostejši in najcenejši način izpreminjala.

Sovjetska vlada je že 1931. uredila Ciolkowskemu moderen laboratorij in konstrukcijski urad, v katerem so bili do vseh podrobnosti izdelani načrti za kovinski zrakoplov. Lani so pričeli z gradnjo prvega modela, ki bo imel 8000 m prostornine. Plašč bo zvarjen iz 0.1 do 1 mm debele valovite pločevine iz nerjavečega jekla. Zrakoplov bo dolg 52 m pri največjem premeru 17.4 m. Imel bo dva motorja po 300 ks, ki mu bosta dajala brzino 110 km na uro. Zrakoplov bo dograjen najbrže šele 1937, ker gre za popolnoma svojevrstno konstrukcijo in nove delovne metode, v katerih si morajo graditelji šele pridobiti potrebnih izkušenj. Da ne bi bilo kakih razočaranj, so začeli najprej graditi poskusni model, ki ima le 1000 m prostornine in ki bo že v kratkem pričel s poskusnimi poleti.

Poslednje mesece svojega življenja, ko je Ciolkowski videl, da njegovo življenjsko delo vstaja v resničnost, je dokončno odložil račune in formule in se spet ves predal svoji fantaziji o vse-mirskih raketah. Njegova parola se je glasila "Kaluga — Mars" in je bil prepričan, da bi se dal ta projekt že v nekaj desetletjih uresničiti. Napravil je celo vrsto osnutkov raket, na vse mogoče pogonske snovi, na hlajenje zunanjih sten s kisikom, s prožili, ki bi omogočile človeku prenesti neizmerni fizični napor, ki je potreben, da se telo odtrga od zemeljske privlačnosti itd. Z lahkoto fantazista, a hkrati s pedantno natančnostjo matematika je ustvarjal osnovno obliko vozila bodočnosti. In sredi največjega dela ga je prehitela smrt. Dočakal je 78 let.

Ali je Ciolkowski Fantast ali prerok, bo pokazala bodočnost, ko bo v strogi šoli realnega praktičnega življenja preizkusila vrednost njegovega dela. Na vsak način je bil velik genij, ki je v mnogih področjih nakazal tehniki nova pota k rešitvi vs

Rhona prestopila bregove

Katastrofalne poplave v Franciji — Ljudje plezajo na strehe hiš in na drevesa

Iz Pariza javljajo o katastrofalnem obsegu poplav v dolini reke Rhone. V sredo zvečer je voda narasla za 2.40 m. Na nekaterih mestih je prestopila bregove v višini 15 km, tako da so se stvorila cela jezera. Letalci poročajo, da so videli nekatere pokrajine kakor mala morja.

Najbolj trpi zaradi teh poplav mesto Avignon, ki je pod vodo. Okoliške vasi so popolnoma odrezane od sveta, mnoge kmetije so v nevarnosti, da se zrušijo. Ljudje plezajo v obupu za svoje življenje na strehe in drevesa. Gasilci so noč in dan na delu, da pomorejo ogroženim krajem. V neki vojaški baraki je bilo 11 oseb, za katere so se že bali, da so utonile. K sreči pa so se ljudje rešili navzlic deroci vodi. Zbežali so na neki otočič.

Brzjavni in telefonski promet je zaradi poplav v mnogih krajih prekinjen, česte so podvodi in neporabne za promet. Številni avtomobilisti, ki jih je poplava zalotila na voznji, so običajno ter so morali pustiti vozila tam, kjer so se ustavili. Gmotna škoda je gotovo velikanska, najhujše pa je to, da ni nobene upanja na izboljšanje vremena in omiljenje nesreče.

TOLSTOJ NA BEGU V SMRT

(Dalje iz 2. str.)

Tako se je tudi zgodilo. Izkopali so mu jamo v Jasni Poljani.

Jutro je bilo hladno in sivo. Pripeljal se je vlak, krsta je bila v tovornem vagonu, katerega so na znotraj ozaljšali s pšeničnimi snopi.

Razvrstil se je spreved brez križa in duhovščine, za množico žalujočih pa je stopalo orožništvo.

Tolstega so položili na oder v hiši, kjer je ležal ves dan. Zvečer so ga odnesli v naročje zemlje. Nesli so krsto z njegovimi ostanki skozi velik sadovnjak. Nad grobom se je sklanjalo staro drevo, na njem je bil obešen venec. Ta venec so obesili tja proti volji pokojnika, ki se je branil vsakršnega pompa. Da bo banalnost še bolj poudarjena, naj sledi naročilo za ta venec:

"Postajni načelnik D. D. Naumov V. V. Eljutin, pomočniku postajanačelnika v Moskvi: Kupite in pošljite z vlakom št. 8 kovinski venec s porcelanskimi cvetkami, rubljev 50 do 60."

AMERISKE ZIBELKE

V Evropi je zibelka prišla že docela iz rabe; smatrajo jo za zastarelo in nepraktično. V Ameriki pa so jo že pred časom nanovo uvedli. Seveda niso te ameriške zibelke take kakor nekdanje, ampak so popolnoma modernizirane, da ustrezajo duhu našega časa. Tako na pr. prodajajo zibelke, ki so opremljene z majhnim elektromotorjem. Mati spoji motorjevo žico z navadnim stikalom za luč in zibelka se sama ziblje, mati pa lahko nemoteno opravlja svoj posel. Prodajajo pa tudi zibelke, ki predstavljajo dovršene izume. V eni izmed takih zibelk ležeci otrok lahko avtomatično požene zibelko, se ziblje in zibanje spet ustavi. Na taki zibelki je nameščen majhen mikrofoni, ki je zvezan z električnim motorjem. Kadar začne otrok jokati ali kričati, prestreže mikrofoni te glasove in požene motor, ki začne zibelko zibati. Ko pa otrok zaspi in neha jokati, mikrofoni sam ustavi zibanje.

FRANK DOLŠAK

Najstarejša slovenska mlekarina v Collinwoodu

448 East 158th Street

KEnmore 1272

Pri nas dobite dobro mleko v čistih steklenicah. Seveda imamo tudi smetano, sir in druge mlečne dobrote.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

MARN'S DRY CLEANING CO.

6527 St. Clair Avenue

Za dosedanje naklonjenost naši čistilni trdijo se vsem najlepše zahvalujemo in se enako priporočamo za naklonjenost v bodoče!

Naša čistilnica je opremljena z najboljšimi modernimi stroji, da nam je mogoče nuditi zadovoljivo postrežbo vsem.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

JEANETTE'S RESTAURANT

JOHN TURŠIČ, lastnik

1022 East 63rd Street

Vedno postrežemo z najboljšo domačo hrano in 6% pivom ter vinom. Se priporočamo za obisk. Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim cenjenim posetnikom in prijateljem!

ANTON BAŠČA

1016 East 61st Street

BONDED WINERY

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Pri nas dobite vedno najboljše vino. Prodajamo na drobno in debelo. Se priporočamo za naklonjenost.

Točimo dobro Wooden Shoe pivo. Imamo tudi vsak petek okusne pečene ribe ter druge dobrote. Se priporočamo.

FRANK TRBIŽAN

16610 Grovewood Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Abesinska kri Aleksandra Puškina

Vsak, ki se zanima za rusko zgodovino, pozna zgodbo Abesinskega kralja Ibrahima Hanibala, ki ga je čudna usoda iz osrčja žareče Afrike, iz gorate Abesinije zanesla na bregove zaledene Neve.

Največji ruski pesnik, Aleksander Puškin, izvira po svoji materi Nadeždi Osipovni Hanibalovi, "lepi Kreolki", v direktni liniji od tega Ibrahima, in pri tem črne krvi je videti slavnemu pesniku že na zunaj, na kodrastih lasih in debelih ustnicah. Puškinova hči se je omožila z bratom vladajočega vojvode Naveskega, tako da teče v žilah neke veje nasavske vojvodske rodbine abesinska kri. Neka hči iz tega zakona se je poročila spet z ruskim velikim knezom Mihajlovicem.

Puškin je obdelal zgodbo svojega črnega prednika v noveli "Zamorec Petra Velikega", napisal pa je tudi naslednji njegov življenjepis:

"Ded moje matere je bil Etiop, sin nekega vladajočega abesinskega kneza, kakor poročajo. Ruskemu poslaniku v Carigradu je uspelo na ta ali oni način, da ga je ugrabil iz sultanovega sejanja, kjer so ga držali kot talca, ter ga poslal z dvema drugima najhujšima Etiopcem Petru Velikemu. Car je dal malega Ibrahima 1707 v Vilni krstiti, pri čemer mu je bil s poljsko kraljico, ženo kralja Avgusta, za botra. Dali so mu ime Peter Hanibal. Toda mali je jokal in se branil, da bi prevzel novo ime, in tako so ga do njegove smrti imenovali Abrama (Ibrahima).

Njegov najstarejši brat je prišel nekoč v Petrograd in je carju ponudil veliko odkupnino zanj, toda Peter Veliki se ni hotel ločiti od svojega krščanca, katerega je zelo ljubil. Do 1716 Hanibal ni ostavil svojega visokega pokrovitelja, spal je v delavnici, kjer je car včasih tesaril, in ga

je spremljal na vseh njegovih pohodih. Potem so ga poslali v Pariz, kjer je obiskoval neko vojno šolo in je stopil celo v francosko armado. Med špansko vojno je dobil težko rano na glavi in se je vrnil v Pariz, kjer je živel veselo življenje na dvoru kralja Ludovika. Peter Veliki mu je večkrat pisal in ga nagovarjal, naj se vrne v Rusijo, toda Hanibalu se ni mudilo. Končno mu je car sporočil, da ga nikakor ne sme siliti, naj ostane v Franciji ali se vrne v Rusijo, kakor želi, a kjerkoli bo, povsod ga carjeva ljubezen ne bo zapustila.

Globoko ganjen je Hanibal tedaj pohitel takoj v Petrograd. Car mu je pojezdil naproti in ga je blagoslovil s sveto podobno apostolov Petra in Pavla, ki so jo zelo častili še Ibrahimovi sinovi, ki je pa jaz nisem več videl. — Kmalu nato je Peter Veliki imenoval svojega ljubljence za stotnika-poročnika v stotniji bombardirjev polka telesne straže Preobraženskega, ki mu je po veljeval car sam. To je bilo leta 1722. Po Petrovi smrti se je usoda njegovega črnega ljubljence spremenila. Knez Menšikov se je bal Hanibalovega vpliva na mladega carja Petra II., vnuka Petra Velikega, in je našel sredstva, da ga je odstranil iz Petrograda. Hanibal je moral kot major garnizije v Tobolsku odpotovati v Sibirijo, kjer so mu dali naročilo naj izmeri kitajski zid. Po padcu mogočnega kneza Menškova se je Hanibal brez nadaljnega vrnil v Petrograd. Knezi Dolgoruki, ki jim je bil prijatelj, so bili v velikih časih pri mladem carju. Toda po njegovi nenadni smrti so tudi ti prišli v nemilost in pregnanstvo. Feldmaršal grof Munich je skril Hanibala na svojem posestvu pri Revalu, kjer je ta preživel celo desetletje v večnem nemiru,

kajti do svoje smrti ni mogel brez strahu in razburjenja poslušati cingljanja kraguljkov pri trojki. Ko je leta 1741 sedel na prestol hči Petra Velikega, ji je Hanibal poslal pismo, v katerem je bilo le nekoliko besed iz evangelija: "Spomni se name, ko stopiš v svoje kraljestvo." Cesarica Elizabeta ga je takoj pozvala na dvor, kjer ga je sprejela s častmi. Postal je general-major in pozneje general šef. Cesarica mu je dala tudi več posestev in vasi v guberniji Psovski ter Petrograjski in manjše posestvo pri Revalu.

Ibrahim Hanibal je umrl pod vladjo cesarice Katarine leta 1781 v starosti 93 let. Umrl je kakor kakšen filozof, poročajo njegovi nemški življenjepisec. V visoki starosti je napisal svoje spomine v francoskem jeziku, toda v napadu nenadnega strahu, kakršne je često imel, je dragocene papirje skupaj z drugimi družinskimi dokumenti sežgal.

Ibrahim Hanibal je bil v svojem zakonu zelo nesrečen. Najprvo se je poročil s čudovito lepo Grkinjo, ki mu je rodila bebo hčer. Toda svoje žene ni ljubil. Prišil je, da je stopila kot nuna v neki samostan, hčer je pa dal v svoji hiši skrbno vzgajati, dal ji je bogato doto, vendar ji ni nikoli dovolil, da bi mu stopila pred oči. V drugem zakonu se je v Revalu poročil s Kristino Regino Schoenberško, ki mu je darovala črne sinove in hčere.

Življenska pot najstarejšega Ibrahimevega sina je tudi zelo čudna. Proti volji svojega očeta si je ta sin po imenu Ivan izbral vojaško karijero, boril se je proti Turkom pri Isezi in je bil eden izmed maloštevilnih v posadki neke vojne ladje, ki so jo pogladi v raket. Leta 1770 je o svoji Navarin, 1779 je osnoval mesto Herzon. Še l. 1821 sem na jugu srečal ljudi, ki so se ga živo spominjali in zelo hvalili. Po nekem prepisu z magočnim ljub-

Komarji

Komarji so neprijetna nadloga človeku, gotove vrste so naravnost opasne, ker prenašajo razne bolezni n. pr. malarije. V naši banovini nahajamo slednje le na nekaterih krajih, dočim v ostalem ta opasnost ne obstoja, pač pa značijo nadlogo vsled pikanja ponoči, ko se jih človek ne more ubraniti.

Jajčeca ležejo v plitve močvirnate vode, mlake in jarke, ki so zagoščeni in je vsled tega odtok vode otežkočen, odnosno voda popolnoma zastaja. Samice leže približno 300 jajčec, iz katerih se razvije okoli 1 cm dolga ličinka, ki živi v vodi, ter časa, da zajame zrak. V kratkem času se ličinka zabubi in kmalu se izleže, razviti komar. Ves ta razvoj traja v ugodnih okoliščinah okoli 30 dni, torej jako kratek čas; zato je ta nadležni mrčes tudi tako mnogobrojen. To pa je potrebno zaradi ohranitve vrste, kajti sovravniki — ptice ki jim služi za hrano, je dosti. — 20 dni po končanem razvoju že leže komar jajčeca, torej doseže v zelo kratkem času spolno zrelost. Jajčeca leže komar v kupih, ki leže na površini, ličinke pa v vodi skoraj navpično od površine navzdol.

Predpogoj za razvoj in obstoj komarjev je, kot omenjeno, stojna voda in močvirnata tla. To so predvsem zamočvirjena porečja, močvirja, zaraščeni drežni kanali, potoki, odko-

ljencem Katarine, knezom Potemkinom, je ostavil službo, čeprav se je carica v tej zadevi postavila na njegovo stran in ga lastnoročno okrasila s trakom reda sv. Aleksandra. Moj ded pa se je odpovedal nadaljnjim častem in se je umaknil. Živel je odtlej večinoma v Sijdi in so dobriki so ga ljubili in cenili."

der zamaka voda travnike in jih spremeni v močvirja, dalje mlake okoli hiš, odprte gnojnice itd. V nočnem času prihajajo komarji tudi v hiše skozi odprta okna če gori luč. Ob nastopu hladnega vremena pa si poiščejo zatočišča v temnih kletih, hlevih in sobah po kotih.

Kako se najbolj uspešno ubranimo te nadloge? To je vprašanje, s katerim se pečajo oblastva po vsem svetu, kjer žive komarji, posebno še tam, kjer prenašajo tropske bolezni. V te svrhe se trošijo ogromne vsote z večjim ali manjšim uspehom. Princip v borbi je, da se komarjem onemogoči razvoj. V prvi vrsti se to doseže z regulacijo rek in z izsuševanjem močvar s pomočjo drenažnih jarkov, ki naj omogočijo hitro odtokanje vode. Jarke in potoke je treba trebiti, odstraniti vodno rastlinstvo, da voda ne zastaja, isto tako tudi grmičevje. Gladki bregovi in tekoča voda komarju ne nudijo prilik za zalego. Tolmune odnosno mlake in opuščene vodnjake je treba zasuti. Jarki in mlake okoli stanovanjskih stavb se morajo zasuti; vsi odpadki naj se odlagajo v greznice. Smetišča in greznice morajo biti v zemlji in tesno zaprte? Stanovanjski prostori, kleti, hlev in ostali prostori naj bodo svetli, zračni in skrbeti je treba za snago v njih.

Rečne regulacije, izsuševanje močvar zahtevajo velike investicije tako, da se dajo izvesti le s pomočjo banovine in države. Trebljenje jarkov, zasipanje mlak in tulmunov, čiščenje okrog hiše, v hiši, po gospodarskih poslopih ter na dvorišču se da doseči brez večjih denarnih žrtev, le vzgojiti je treba kmetovalca in mu predložiti sredstva za preprečevanje. Težkih posledic tak pik običajno itak nima. Če bi bil otok jačji in večje bolezni, zadostujejo večinoma hladni obkladki s svinčeno vodo, da dotično mesto zopet splahne.

kih zvezana s stroški, ki jih v teh časih že marsikateri kmetovalec ne zmore več. Istotako je z ureditvijo stanovanjskih in gospodarskih prostorov. V bližini mest so kmetova stanovanja že večinoma svetla, prostorna in zračna, istotako tudi hlev in ostalo. Po deželi pa so te prilike večinoma še jako žalostne. Sobe so majhne, sajaste, hlevi temni, vzdušje zadušljivo. Često so stanovanjski prostori in hlev pod isto streho ali pa vsaj blizu, namestu da je med njimi primerna razdalja. Tu svetovati je pač lahko, izvesti nasvet pa je skoro nemogoče, ker primanjkuje denarja. Vendar bi se dalo kmetovalca vzgojiti k čistoči, redu, da bi vedno vsaj vsako leto pobelil stanovanjske in druge prostore, temeljito očistil hlev in uredil dvorišče. Saj bo imel koristi od tega on sam!

Paziti je treba na to, da se v mraku v naših krajih ne prižge luč ob odprtih oknih, kar privablja komarje posebno v jeseni. Priporočljivo je tudi vedno pregledovanje prostorov, posebno kleti, hleva ter pokončavanje komarjev. Najenostavnejši in najcenejši način je mehnično pokončavanje. V poštev prihaja tudi dalmatinski prašek zoper mrčes (pyrethrum), ki ga je treba razpršiti ali sežgati dalje obrizgavanje sten s formaldehidom ali jodnim milom itd.

Končno še nekaj o pikih in njih posledicah. Priporočajo se razna mazila, tekočine, ki naj preprečijo pikanje. Vsa ta sredstva so problematične vrednosti. Po piku je pa najbolje, da se opikano mesto namaže s salmijakovim cvetom, kar prepreči vse neprijetne posledice n. pr. srbež. Težkih posledic tak pik običajno itak nima. Če bi bil otok jačji in večje bolezni, zadostujejo večinoma hladni obkladki s svinčeno vodo, da dotično mesto zopet splahne.

Beli in črni junaki

Prvi umirajo za Mussolinija, drugi za črnega cesarja

Frederico Philos piše iz Ababekone oktobra:

Dr. Pierre Remande je eden izmed Belgijcev v abesinski službi. Po poklicu je zdravnik. Dovolil mi je obiskati vojni lazaret, kjer strežejo ranjenecem bele in abesinske bolničarke.

Beli in črni vojaki ležijo tam drug poleg drugega. Pred kratkim še sovražniki, so se pred obličjem trpljenja in smrti zblížali in se zde kakor bratje. Na levi leži zelo mlad Italijan. Zdravnik pravi: "Dobil je dum-dum kroglo v trebuh. Revez!" Ranjenec neprestano stoka: "Mama, mama."

Vprašam ga italijanski, kaj bi rad. Odvrne mi s slabotnim glasom, da ne potrebuje ničesar. Toda njegove oči so žive in krasne, svetijo se, ko pravi: "Če umrem, umrem za Duceja. A noi!"

Poleg njega leži abesinski vojščak s smrtno rano na glavi, ki je vsa v obvezah. Očitno je mož slišal zadnje besede italijanskega vojaka, kajti zaval je dve besedi: "Haile Selassie." Tako umirajo v Abesiniji beli in črni junaki afriške vojne...

VOLKOVI IN NERESCI V ROMUNIJ

V nekih delih Romunije je nastopil občuten mrz, ki je imel za posledico, da so se pojavili celo tropi volkov. V več vseh so se volkovi spravili tudi že med veliko živino. V neko vas blizu mesta Barlada je pa vdrla tolpa nerescev in napadla hleve. Kmetje so se oborožili s kosami in vilami ter so po daljšem boju pregnali zverine, med katerimi so bili tudi nenavadno veliki primerki. V boju sta bila težko ranjena neki 14letni deček in neki pastir.

Narodni Trgovski Klub

ima po znižanih cenah
za Božic in Novo Leto

LOUIS LAUTIZAR
1193 E. 60th St.
1195 E. 71 St.

CHARLES LEVEK
6614 St. Clair Ave.

JOS. MODIC
1033 E. 62nd St.

LUDWIG METLIKA
1151 Addison Rd.

KARL MRAMOR
1140 E. 67th St.

ANTON MARTINCIC
5919 Prosser Ave.

LOUIS J. PRINCE
1209 Norwood Rd.

ANTON PRIMC
985 Addison Rd.

ARISTOS MOKO
ROZINE, BELE IN ČRNE
OREHOVE JEDRCA, DVOJNE VRSTE
MED, NAJBOLJŠI
KAVA IN ČAJ
ZELENJAVA IN SADJE

GEORGE KUJAR
3846 St. Clair Ave.

ANTON BARTOL
1425 E. 55th St.

LOUIS CIMPERMAN
1115 Norwood Road

JOHN FILIPIC
1048 E. 76th St.

JOHN GODNJAVEC
1011 E. 64th St.

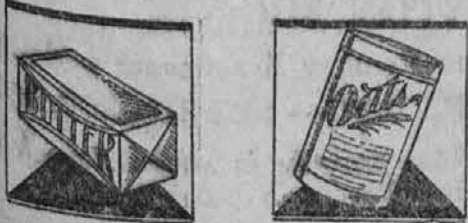
FRANK POZAR
1126 E. 68th St.

J. KRECIC
1054 E. 61st St.

J. LUPSINA
10201 Prince Ave.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem prijateljem in odjemalcem

Se vam priporočamo

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se prav lepo zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost, ter se priporočamo še za v bodoče.

Naši odjemalci so zadovoljni, kar je naše najboljšje priporočilo.

EDNA DAIRY

ANTON ZNIDARSKI

Slovenska mlekarina

6203 Edna Ave.

Tel.: Henderson 7963

JOHN MIKUŠ

6607 Edna Ave.

IZDELOVALEC HARMONIK

Izdelujemo in popravljamo vsakovrstne harmonike. Se priporočamo za naročila.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem.

MR. IN. MRS. RUDY BOŽEGLAV

1125 East 60th Street

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem prijateljem in znancem!

Prodajamo vino na kozarce in steklenice.

SE PRIPOROČAMO

JOE DOLINAR

6925 St. Clair Avenue

SLOVENSKI KLEPAR

Mi izdelujemo vsakovrstna kleparska dela kot tudi priprave za točenje pive. Se priporočamo za naročila.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim znancem in prijateljem!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem prijateljem in znancem!

JOSEPH POZELNIK, lastnik

CLAIR-DOAN RECREATION BOWLING ALLEYS

10322 St. Clair Avenue

CHARLES ZUPANCIC

Slovenska pekarija v Slov. Nar. Domu

6413 St. Clair Avenue

Za božične praznike kupite vaše potice, kolače, pecivo, in kruh v slovenski pekarni.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim številnim odjemalcem in prijateljem!

KOMIN'S PHARMACY

6430 St. Clair Avenue, vogal Addison Road

Slovenska lekarna — nasproti SND

Vsem rojakom se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost in se priporočamo za v bodoče.

Črni mački, čarovnice, srečne podkve

Črni mački, srečne podkve, nesrečni petki, številka trinajst, razbita oglečala, štiriperesna deteljica in na tisoče drugih vraž — odkod so prišle? Kje imajo svoj izvor? Kaj pomenijo? Kaj je pravzaprav vražarstvo?

Pojdimo nazaj v začetek stvari in pogledimo, kako se je vse to začelo.

Primitiven človek, ki ni bil sposoben razumeti ali pojmiti sveta okrog sebe — bruhanje ognjenikov, bobnenja groma, celo senca, ki jo je povzročal sam — se je bal. In z njegovim prvim strahom se je rodilo seme vražarstva. To seme je raslo in se razbohotilo; prodrlo je tudi ograje civilizacije ter je zgodaj postalo del človekove osebnosti. Ko je vražarski strah rastel, se je pojavilo na tisoče novih vraž in vražarskih navad, ki so se širile med ljudmi kot nalezljiva bolezen. Tudi krščanstvo ni oprostilo človeka ignorantnih in vražarskih strahov. Mnogo vraž je prešlo in bilo sprejetih v krščanstvo in so se ohranile v obliki verskih obredov.

Celo dancs, v tej dobi znanja in vede, se nas še vedno drži brezpomembne vraže. Se vedno mečemo ščepec soli preko rame, pobiramo podkve, imamo še vedno strah pred razbitimi zrcali, črnimi mački, nesrečnimi petki in nesrečno številko trinajsto. Kako je prišlo do tega? Iz česa izvira to praznoverje? Pogledimo torej.

Ena najbolj splošno razširjenih vraž je, da najdba podkve prinaša srečo. Glede izvora te vraže je mnogo teorij. Skoro vsaka dežela ima svojo legendo ali tradicije glede tega. Najbolj razumljiva razlaga se najde med Irce, ki pripovedujejo, da ko je bil Kristus rojen, se je v hlevu nahajal tudi konj in podkev je od tega dobila svojo magično moč.

Zanimivo je tudi, da se je v nekaterih deželah kovačem pripisovalo neke nadnaravne sile. Nekateri pisatelji so mnenja, da se podkve vsled tega smatra za znamenje sreče, ker so jo kovači v vlogi čarodejcev rabili pri izvajanju svojih čarov. V Rusiji so nekoč kovači veljali za čarovnike in prisegel se je delalo z roko na kovalu namesto na sv. pismu.

Druga vraža, ki je enako razširjena, je, da najdba štiri-peresna deteljica prinaša srečo in bogastvo. Tudi ta stara vraža je dvomljivega izvora. Legenda pa je, da je Eva, ko je bila izgnana iz raja, vzela seboj štiri-peresno deteljico. Ker je bila deteljica edina zelena stvar iz tega vrta, se je njeno najdbo smatralo za znak sreče.

Tekom starovnih časov se je silno smatralo za zaščito proti vsemu zlu. Rimski pisatelj Plinij nam pove, da so ljudje pod vplivom te vraže pljuvali, da se obvarujejo pred vplivom čarovniških sil. Navada pljuvanja je postala splošno sprejeta za zaščito pred srečo in uspeha, in tudi za zavarovanje lastnine proti tatvini. Danes v Ameriki opazimo, da je pljuvanje na novce "za dobro" srečo še splošno v navadi.

V nasprotju s temi vražami, ki prinašajo srečo, pa imamo druge, o katerih se sodi, da prinašajo nesrečo. Strah in nevednost sta zgodnja človeka vodila, da se je izogibal vsega, česar se je bal ali česar ni razumel. Na tak način so rastle tudi naši moderni vražarski strahovi.

Ena najbolj razširjenih vraž se tiče številke trinajst. Natančnega izvora te vraže ne poznamo, obstoji pa več razlag. Najbolj splošno sprejeta je, da je pri Zadnji večerji sedelo trinajst ljudi, in da je bil Judež trinajsti gost.

Vraži glede številke trinajst

je splošno razširjena. V resnici je tako močna, da se v hotelih pogosto izpusti soba št. 13, in celo trinajsto nadstropje se v mnogih velikih poslopih "pre-skoči".

Črni maček velja za nosilca nesreče vsled tega, ker jih je tradicija vedno družila s čarovnicami. Obstoji tudi starodavna vraža, da se duhovi mrtvih vračajo v podobi črnega mačka, da se čarovnice pojavljajo v obliki črnih mačkov, in da s tem, če se ubije mačka, se ne more ubiti čarovnice, ker čarovnica se lahko devetkrat pretvori v mačka. Iz tega izhaja druga vraža, da ima maček devet življenj.

Druga zelo razpasena vraža je, da je petek nesrečen dan. Nekateri proučevalci sodijo, da izvira iz Kristusovega križanja na ta dan. Drugi zopet sodijo, da je vraža nastala iz domneve, da sta Adam in Eva na petek jedla prepovedani sad.

Navzlic temu, da se petek smatra za nesrečen dan, pa je bil vsaj za Zed. države posebno srečen. Kristof Kolumb se je na petek odpravil na pot v Ameriko, in na petek je prvič opazil suho zemljo. Bilo je na petek, ko je ladja "Mayflower" s prvimi priseljenci na ameriški celine dospela v Princetown pristanisce, in bilo je petek, ko so se "Pilgrimski očetje" izkrcali na slovit Plymouth skali. Eno stoletje kasneje je bil na petek rojen George Washington. Za mlado Ameriko je bil torej "nesrečni" petek nenavadno srečen.

Ena od najbolj razširjenih vraž je, da razbitje zrcala prinaša nesrečo. Zrcalo se je že od najzgodnejših časov rabilo za "čitanje bodočnosti". Primitivna vera je bila, da je bilo v zrcalu mogoče videti voljo bogov. Če je torej človek zrcalo ubil, se je to tolmačilo kot znamenje, da bogovi nočejo, da bi dotičnik videl svojo bodočnost. To se je tolmačilo naprej, da mu bodočnost prinaša nesrečo, ali pa celo smrt.

Čudna vraža, da ubitje zrcala prinaša sedem let nesreče, je nastala med Rimljani v prvem stoletju krščanske dobe. Verjeli so namreč, da se zdravje človeka spremeni vsakih sedem let, in da ker zrcalo reflektira podobo človeka, torej ubitje zrcala pomeni slabo zdravje skozi sedem let.

Nenavadna je vraža glede soli. Nihče ne ve, kje se je prvič odkrilo sol in kdaj jo je človek začel prvič rabiti. Neke se je sol smatralo za božanstveno tvarino, ki ni bila skoro nič manj dragocena ko zlato. Vojaki, uradniki in delavci v Grčiji in Rimu so dobili vso ali del plače v obliki soli. Plačilo za delo se je imenovalo "salarium" iz česar izvira angleška beseda "salary". Iz tega prihaja ljudski izraz: "Niti za sol ne zasluži". (V slovenscini tudi pravimo, ako je kaka stvar zelo draga, da je "slana".)

V orientalskih in slovanskih deželah se je gostom ponudilo sol kot znamenje gostoljubnosti in če se je pri tem sol stresla, se je v tem videlo znak zle sreče. Obstojala je vera, da bo sledil spor ali prepir. Da se to prepreči, je vraža zahtevala, da se streseno sol vrže preko leve rame in tako potolaži hudobnega duha, ki drugače napravi razprtijo med prijatelji, kadarkoli se sol strese.

Druga vraža je, da tulenje psa pomeni smrt. Ta vera izhaja iz časa ko so psi veljali za svete živali, in se je smatralo, da pred videvajo smrt in da dajejo svačilo s tuljenjem in lajanjem.

Človek se je vedno bal smrti in si v domišljiji ustvarjal zlovesča znamenja in svarila iz najbolj preprostih stvari in pojavov. Zvonjenje v ušesih se je n. pr. skozi mnogo rodov smatralo za znamenje bližajoče smrti.

Ako se bolnika preseli iz ene sobe v drugo, bo glasom vraže gotovo umrl. Kdor šteje vozove mimoidočega pogreba, bo umrl v teku enega leta. Stati pod odprtmi dežnikom v hiši je v vraži pomenilo zgodnjo smrt.

Če pomislimo na vse te nesmiselne vraže, zlovesča znamenja, bojazni, čarovnije in podobno, bi nas moralo biti v resnici sram. Zdi se neverjetno, da ljudje s tako visoko inteligenco in tako ogromno znanostjo kot je naša, še vedno verujejo v vraže in strahove, ki so mučili človeka, ko se še ni dosti razlikoval od živali. In vendar je tako.

Pod kožo civiliziranega človeka je še mnogo, mnogo barbarških instinktov!

ODLIČNA 100-LETNICA

Pred kratkim je vsa Amerika obhajala stoletnico rojstva velikega ameriškega filozofa in humorista Marka Twaina, ki je bil rojen 30. novembra, 1835. Tu sledi nekaj tipičnih Twainovih izrekov.

Mi vsi radi vidimo ljudi, ki imajo morskoro bolezen, kadar je nima sam.

Milo in izobrazba ne prideta tako nenadno kot masaker, toda končno so posledice še veliko bolj usodne.

Pravijo, da sreča potrka na vrata vsakega enkrat v življenju, toda v mnogih slučajih je moč v bližnji gostilni in je ne sliši.

Človek ne sme biti brez morale; bolje je imeti slabo moralo kot pa nobeno.

Kadar si v dvomu, govori resnico.

Mučeništvo pokrije celo množico grehov.

Proti skušnjavam je več dobrih zaščit, najboljša pa je strahopetnost.

Za kozle, ki jih streljamo, je dosti izgovorov, ampak najbolj popularno je, zvrniti krivdo na previdnost božjo.

KAJ SO SANKCIJE?

V zvezi s prizadevanjem Lisu narodov, da ustavi konflikt med Italijo in Abesinijo, mnogo ljudi vprašuje, kaj so sankcije. Britski institut za zunanje zadeve definira to besedo kot sledi:

"Sankcija je ime, katero dajejo legalni pisatelji korakom za dosego poslušnosti zakona. Sankcije se lahko podvzame kot kazni za kršitev zakona, ki je bila že izvršena, ali more obstojati iz korakov, ki se jih podvzame za dejansko preprečitev grozečega kršenja."

SMEH

Edino človek trpi tako globoko, da je moral iznajti smeh. — Nietzsche.

Človek je edino bitje, ki je obdarjeno s smehom; ali ni torej tudi edini, ki zasluži, da se mu smeje? — Greville.

IZOBRAZBA

Jasno je, da potrebujemo izobrazbo dveh vrst. Ena nas bi morala naučiti, kako se preživljati, druga pa, kako živeti. — James Tuslow Adams.

STRAH

Nekateri ljudje se tako boje smrti, da sploh nikoli ne začno živeti. — Henry Van Dyke.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem ter se priporoča v bodoče

John Drenik

RAZVAŽALEC PIVA NA DEBELO

St. Clair Ave. in East 260th St.

KEnmore 2739

Erin Brew, the Standard Beer of Cleveland and Carling's Ale

JAMES SLAPNIK, JR.

6620 St. Clair Avenue

CVETLIČAR

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim prijateljem in odjemalcem!

Iskreno se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost ter se cenjeni javnosti priporočamo za v bodoče. Mi imamo vedno najlepše cvetlice in šopke ter vence za vsak slučaj, najsi bo vesel ali žalosten.

CENE ZMERNE.

SE PRIPOROČAMO.

FRANK KURE

1118 East 77th Street

KLEPAR

Popravilam žlebove in izvršujem vsa v kleparsko stroko spadajoča dela. Delo prvovrstno izvršeno in po zmernih cenah.

Želim vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

JERMAN'S SANDWICH BAR

3840 St. Clair Avenue

Želimo vsem rojakom prav vesele božične praznike in srečno ter zadovoljno Novo leto!

Se priporočamo, da nas obiščete. Postregli bomo vedno z dobro pivo in vinom ter prigrizkom.

MRS. DEŽMAN

6301 Glass Avenue

SLAŠČICARNA

Pri nas dobite vedno fine slaščice, cigare, cigarete, tobak itd. Tudi s kozarcem dobre pive vam postrežemo. Se priporočamo za obisk ter želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto!

V naši trgovini dobite vedno sveže sadje in zelenjavo najboljše vrste po zmernih cenah.

ANTON MRSNIK

15609 Waterloo Road, v Kmettovem poslopiju RAZVAŽAMO NA DOM. — SE PRIPOROČAMO.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem Slovencem in Hrvatom!

Josip Stalin - diktator Sovjetske unije

Naslednji besedni portret sovjetskega diktatorja Josipa Stalina je napisal ameriški časnikar in pisatelj John Gunther v mesečniku "Harper's" ter bo tvoril eno izmed poglavij v knjigi o voditeljih sodobne Evrope, ki izide v kratkem. Gunther je bil mnogo let korespondent čikaškega "Daily News" na Dunaju, v Moskvi, Berlinu, Rimu, Skandinaviji, Ženevi, Madridu in v deželah bližnjega Vzhoda. Sedaj zastopa isti list v Londonu. — Opomba uredništva. — V. P. G.

Ni hotel za svojega naslednika. Lenin je bil na tej točki povsem izrazit. Poslušajte, kaj je rekel o njem:

"Tovariš Stalin je prerobal... Jaz pradam, da tovariši najdejo pot, da ga odstranijo od te pozicije (Stalin je bil takrat generalni tajnik stranke) in da imenujejo drugega moža, ki se v vseh ozirom razlikuje od Stalina samo v superiornosti — ki je namreč bolj potrpežljiv, bolj lojalen, bolj uljuden, bolj obziren napram tovarišem, manj muhast, itd..."

To je bilo leta 1924. Enajst let pozneje pa Stalina njemu podrejeni skoro ravno tako povečujejo kot so nekoč Lenina samega. V sovjetskih listih se ga navdušeno nazivlja "velikaga," "ljubljenega," "drznega," "modrega," "navdihujočega" in "genijalnega." Štiri mesta so imenovana po njem, Stalingrad, Stalinabab, Stalinogorsk in Stalin. Proslave se zaključujejo pogosto s klici: "Živel naš dragi vodja, naš prisrčno ljubljeni Stalin, naš tovariš in prijatelj."

Poglejmo, odkod izvira Stalinova oblast.

V prvi vrsti je pogumen, vzdržan in fizično močan. Njegovo srečo mu sicer povzroča nekoliko neprimlik, drugače pa je njegova fizična moč in vzdržnost ogromna. On ni razdražljiv nevrotičnik, kakor Hitler, niti ni njegova fizična sila tesno spojena s čustvenostjo, kakor v slučaju Mussolinija. V Stalinu ni več čustvenosti kot v kosu granita. Ako ima živce, so to kot žile v skali.

Posebna pa potrpežljivost, jeklenost in moč koncentracije. Njegova vzdržnost, kakor pravi Walter Duranty (korespondent N. Y. Timesa), je "nečloveška." On gradi počasi kot zidar, ki poklada opeko na opeko. Njegovi pristaši postanejo vsled tega včasih nestrpni, ker ne vidi-

jo obrisov stavbe, katero gradi. Njegova pot gre naravnost, on vidi vedno le končni cilj. Njegova sposobnost za koncentracijo je velika. Ameriški korespondent, ki že dolgo let biva v Moskvi, mi je povedal naslednjo malo zgodbo:

Pri proslavi Bolšoj gledališča, ob 40-letnici literarnega delovanja Maksima Gorkija, se je Stalina opazilo na odru v resnem razgovoru z nekim nepo- mebnim komunistom, morda delegatom iz kake province, katerega ni nihče poznal. Mladi mož — brezpomemben človek v primeri z drugimi dostojanstveniki — je Stalina nekaj spraševal. Stalin ni ostalim, ki so bili okrog njega, posvečal nobene pozornosti, temveč je poslušal mladega moža, potem pa mu je začel počasi in resno odgovarjati, kot da je popolnoma pozabil, kaj se godi okrog njega.

Stalin je zvit in prekanjen, kajti je pač Orijentalce in to tudi priznava. "Pozdravljeni," je rekel prvemu korespondentu, kateremu je dovolil interview, nekemu Japoncu. "Tudi jaz sem Azijatec."

Stalin je poskušal zatreti Leninovo oporo, ki ni bila ugodna zanj, toda ni imel dovolj oblasti, da bi se mu to posrečilo. Toda nenadoma je bila dežela poplavljen s fotografijami, ki so prikazovale Stalina in Lenina, sedeča skupaj na klopi v resnem, prijateljskem razgovoru.

Stalinova dvojna kampanja, da se iznebi najprej levičarske opozicije Trockija, Zinjevja in Kameneva, potem pa desničarske opozicije Buharina, Radeka in Tomskija, je bilo triumf ne samo brezobzirne vzdržnosti, temveč tudi tankočute prekanjenosti.

Kadar odkritost služi njegovemu namenu, ga ni bolj odkri-

tega človega kot je on. Ima pogum priznati svoje napake, nekaj, kar si upa malo diktatorjev. V svojem članku "Vrtoglavi od uspeha" je čisto odkrito priznal, da se kolektivizacija kmetov vrši prehitro. V "Leninizmu" piše:

"Glavna stvar v tej zadevi je, imeti pogum priznati napake in imeti odločnost popraviti jih v najkrajšem času."

Njegov občutek za podrobnosti je zelo velik. Njegovo budno oko prodre v najmanjše elemente narodnega življenja, in se v splošnem zanima za podrobnosti na način, kot bi se Hitlerju ali Mussoliniju niti ne sanjalo. Hitler na primer ne mara čitati nobenih pisem, niti onih, v katerih ga pristaši najbolj slavijo. Stalin čita vse, do zadnjega odstavka v "Pravdi." Njegov dan se začne s pregledom lokalnih poročil, ki so skrbno izbrana iz vseh delov Sovjetske unije. W. H. Chamberlin, ki gotovo ni nikak prijateljski kritik, je opazil, da je Stalin potem osebnega posredovanja popravil krivice v poročilih, ki niso bila v najmanjši zvezi z njegovimi normalnimi posli.

V poletju 1933 je Stalin hotel, da se gradnja Manitogorska, industrijalnega mesta, ki se ga je zgradilo v Sibiriji tekom petletke, kolikor mogoče dramatično in slikovito opiše v časopisih. Spomnil se je nekega posebnega reporterja pri "Izvestijih" z imenom Garry ter vprašal, kaj se je zgodilo z njim. Našlo se ga je v nekem koncentracijskem taborišču! Stalin je odredil, da se ga oprosti ter ga je poslal, da opiše gradnjo Manitogorska.

Na kongresu komunistične stranke v februarju 1934 je Stalin poslušal govor svojega prvega pomočnika Kaganoviča. Govoril je o gotovih učnih knjigah, ki so se izkazale nezadovoljive. Stalin ga nenadoma prekinde: "Ne one učne knjige, temveč tiste s spremenljivimi listi."

Ko je bil njegov prijatelj Kirov v decembru 1934 v Leningradu umorjen, je šel Stalin tja, da je lahko osebno izprašal atentatorja.

Drug vir njegove oblasti je njegova sposobnost shajati z ljudmi. On je skrajno spreten političen taktičar, vodja stranke in neprekosljiv organizator. Zameril se je mnogim, mnogo komunistov je pripraviljenih trditi, da ne poseda nikakega čuta za človeške odnose. Vendar se mu ljudje, ki delajo pod njim, lojalni in zna jih izvrstno izbrati.

Hitlerja njegovi tovariši o-

božujejo, Mussolinija se boje, Stalina pa spoštujejo.

Kot govornik se Stalin ne odlikuje. Njegovi govori so preprosti, poslovnji. Kadar se loti marksizma, se njegovi govori slišijo kot dizertacija kandidata za filozofski doktorat. Kadar pa se izogne filozofskim vprašanjem, je veliko bolj uspešen — direkten, enostaven in poln praktične razumnosti. Navadno se poslužuje v svojih razpravah metode vprašanj in odgovorov; vsled česar se njegovi govori slišijo kot katekizem. Njegova inteligenca ni ostra ali briljantna, pač pa oprezna in temeljita. Toda bil je več kot kos situaciji v znanem razgovoru z G. H. Wellsom. In ko ga je leta 1927 obiskala delegacija ameriških delavcev, je skozi štiri ure brez prestanka odgovarjal na vprašanja najrazličnejših vrst in je to storil s temeljitostjo, katere more biti sposoben le človek, ki je popolnoma gotov samega sebe. Za kaj takega je treba izredne inteligence. Ko je delegacija popolnoma izčrpana prenehala z vprašanji, je Stalin hotel vedeti, če on lahko stavi nekaj vprašanj o Ameriki, in je potem skozi dve uri stavil vprašanja. Njegova vprašanja so bila prodirajoča in so pokazala znatno poznanje ameriških razmer. Stalin je sam mnogo bolje odgovarjal na vprašanja delegacije kot pa so oni na njegove.

Drugi vir moči je Stalinova jeve epizode. Opozicije sploh

gorečnost. On veruje v komunizem prav tako trdno kot pa pež v Kristusa.

Neumno in nesmiselno bi bilo zanikovati, da je Stalin izredno kaznilni napad na debelo na en cel razred. Sovjetska Rusija se razlikuje od drugih diktatur v potrebo uničenja razrednih sovražnikov. V trenutku krize se ni Stalin niti za trenotek obojavil udariti uporne kmete z orožjem lakote. Vse vlade koncem konca vladajo s silo. V Sovjetski Rusiji je sila izvajana direktno, in z izgledom da dosego socialnih ciljev, ki imajo koristiti ne le 165 milijonom Rusom, temveč vsemu človeštvu. Sovjetski nazor je, da namen upravičuje sredstvo. Stalin je popolnoma odkrit glede tega. Lady Astor ga je vprašala: "Koliko časa pa boste nadaljevali z ubijanjem ljudi?" Stalin je odgovoril: "Kolikor časa bo potrebno."

Značilno je, da je bil Stalin edini, ki je imel pogum ostati v Rusiji, ko se je revolucija l. 1905 izjalovila. Drugi revolucionarji so zbežali na vse strani v inozemstvo ter kot Lenin životali v knjižnicah in kavarnah do l. 1917. Stalin je ves čas ostal v Rusiji. Tako si je ustvaril ogromno poznanstvo med tajnimi revolucionarji ter je bil ob času, ko je bilo treba, sposoben spremeniti podzemski ustroj v svoj strankarski ustroj.

Komunistična stranka ni več razdvojena glede načelnih vprašanj kot je bila tekom Trocki-

ni. Stalin je popoln boss, gospodar nad stranko. Disciplina v stranki je neizprosno stroga in Stalin kontrolira disciplino. Slišal sem reči: "Lenin je vladal potom intelekta in osebnosti, Stalin pa vlada potom uspešne organizacije."

Stranka in država v Sovjetski Rusiji sta eno in isto, toda Stalin skrbi za strogo teoretično ločitev med strankinimi in vladnimi funkcionarji. Lenin ni bil le načelnik stranke, temveč tudi predsednik sveta ljudskih komisarjev — premijer. Stalin je zavrnil to zvezo. On stoji raje v ozadju kot diktator stranke. On vlada nad ozemljen 180 milijonov kvadratnih milj, kar znaša več kot površina cela Severne Amerike in dvakrat več kot pa je velikost evropskega kontinenta.

Pravo ime Stalina je Josip Visarionovič Džugašvili, ter je bil rojen leta 1879 v vasi Gora blizu Tiflisa v Gružiji. Svoj priimek Stalin, kar pomeni "jeklo," je dobil tekom svojih podzemskih revolucionarnih dni.

Stalin je bil sin čevljarja, ki je bil poprejši kmet. Družina je bila zelo ubožna, vendar je Josip dobil priliko do izobrazbe. Od 14. do 19. leta je pahaljal v pravoslavno semenišče v Tiflisu, da se izuči za duhovnika. Njegov oče, ki je bil mož brez domišljije, je hotel, da bi postal čevljar, toda mati tega ni pustila. Splošno se misli, da je bil Stalin izključen iz senenišča radi svojih marksističnih aktivnosti. To pa ni resnica. Ven ga je vzela njegova mati, ker je

(Dalje na 2. str.)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM
NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

V naši mlekarni boste vedno najboljše postreženi s najboljšim mlekom in smetano. Postanite odjemalce domačega podjetja, kjer je vsa oprema v mlekarni sanitarna.

Nick Spelich

SLOVENSKA MLEKARNA

1007 East 66th Place

HEnderson 2116

Pošiljamo Vam vesele pozdrave in novoletna voščila

Zahvaljujemo se vam za vašo naklonjenost v letu 1935 ter želimo, da bi še nadalje uživali vašo naklonjenost v letu 1936!

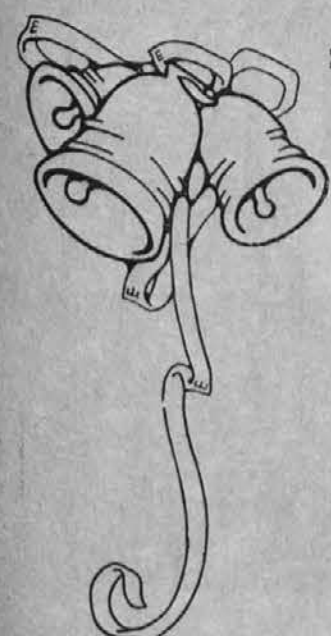
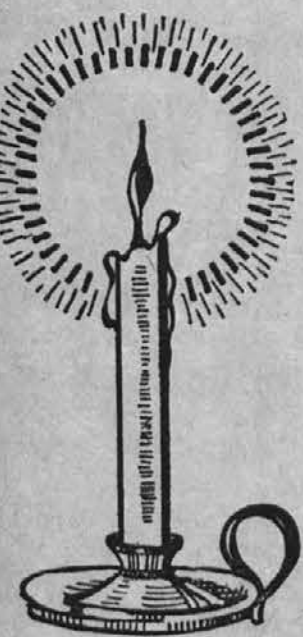
Imamo na stotisoče različnih stvari pripravljenih za darila. Krasne zavojčke Candy-ja, Kodaks, Parfuma itd. Zdravniške recepte izvršujemo natančno in točno!

John E. Cass

DRUGGIST

vogal Cherokee Ave. in E. 185 St.

Telefon: KEnmore 2877

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vam žele

ČLANI

Progresivne Trgovske Zveze

V CLEVELANDU IN OKOLICI

Poglejte in čitajte posamezne božične oglase!

KREMZAR FURNITURE

6806 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Se prav lepo zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost ter se priporočamo za v bodoče. Pri nas dobite najboljše pohištvo in točno postrežbo.

JOHN MAVSAR

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA

23871 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

FRANK ZAKRAJŠEK

POGREBNI ZAVOD

1105 Norwood Road - ENdicott 4735

Zahvaljujemo se vsem za dosedanje naklonjenost ter želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem Slovencem in Hrvatim!

THE LAKE ERIE

BUILDING MATERIAL CO.

5459 Hamilton Avenue

LUMBER

Mi smo v vaši naselbini 37 let.

Zahvaljujemo se vam za vso vašo naklonjenost v preteklem ter vam želimo

vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Priporočamo, da nas obiščete ko potrebujete les itd.

KUNSTEL'S CAFE

6616 St. Clair Avenue

Vsem gostom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Pri nas dobite vedno dobro pivo in vino ter se priporočamo za naklonjenost.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem rojakom in znancom!

BRAZIS TAILORS

6113 St. Clair Avenue

Fine obleke in suknje za moške in ženske izdelujemo po zmerni ceni. Se priporočamo za obilen obisk.

MR. IN MRS. JOHN JEGLIČ

1188 Norwood Road

Vsem posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Pri nas postrežemo z dobrim pivom, sendviči, cigaretami in cigarjami. Se priporočamo, da za praznike nas obiščete!

JOSIP STALIN, DIKTATOR SOVJETSKE UNIJE

(Dalje iz 1. str.)

bilo vsled pomanjkanja ogroženo njegovo zdravje.

H. R. Knickerbocker je govoril s Stalinovo materjo Ekaterino Džugašvili, ki živi v Tiflisu in ki govori komaj nekaj besed rusčine. Rekla je, da je bil "Soso," kakor ga je imenovala, "dober deček" in zdelo se je, da ne razume njegovega ogromnega uspeha. Pred nekaj leti jo je Stalin dobil v Moskvo. Prebela je mesec dni v Kremelju, ampak pravijo, da ji ni ugajalo, in da ji je bilo zlasti nerazumljivo, kaj njen sin "dela," da se preživi.

Gružijci niso Rusi, in celo danes govori Stalin rusko z lahkim gružijskim naglasom. Gružijci so žilavo južno pleme mešane kavkaške krvi ter so po izvoru sorodni Armencom, toda imajo svojo lastno zgodovino, na katero so jako ponosni. Imajo modro-črne lase in ko noč črne oči.

Onih devetnajst let med 1898, ko je zapustil semenišče in 1917, ko je prišla revolucija, so bila leta nepretrganega in ogromnega dela, ki je imelo samo en cilj—revolucija. Bila so leta potrpežljivega in neodjenljlivega delovanja za ustanovitev organizacije, leta trpljenja, okrutnosti, preganjanja in aretacij. Tudi Hitler in Mussolini sta poznala notranjost ječe, ampak to je bila malenkost v primeri s Stalinovimi skušnjami. Carska policija ga je zajela petkrat in bil je petkrat obsojen v proganstvo, iz katerega je štirikrat pobegnil. Revolucija 1. 1917 ga je osvobodila iz petega zapora, ko se je nahajal zaprt na skrajnem severu v Turuhanski pokrajini.

Stalin je pomagal pri aktualnem terorizmu. Stranka je potrebovala denarja in je podvela program "razlastitev" in napadov na banke, ki so bili pravzaprav navadni ropi. Kot član strankinega komiteja v Tiflisu je bil leta 1907 delno odgovoren za neki tak napad, v katerem je bilo dvajset oseb ubitih: njegovi možje so bombardirali denarno pošiljatev ter odnesli \$75.000. Ta slučaj je bil malo preveč za voditelje stranke in Stalin je bil za kratko dobo izključen.

Med sečenjem v ječi in življenjem v proganstvu je Stalin našel čas za mnoga dela manj burnega značaja. V Baku ob Kaspiškem morju je urejeval boljševiški list "Vhemia" v gružijskem jeziku. Sel je v Stockholm, Krakovo in Prago, kjer se je vdeležil strankinih kongresov. Ze leta 1912 je napisal knjigo "Socializem in narodno vprašanje." Ob tem času je bil vodja boljševiške sekcije socialno-demokratske stranke v Dumi, ter eden izmed urednikov strankinega glasila "Pravda," leta 1913 pa je bil arctiran ter zadnjič poslan v proganstvo.

Vse to je bila le priprava. Pravo življenje se je začelo 1. 1917. Bil je od začetka član Politbiroja ter je tudi imel dvojne kabinetnih uradov, ko je bila sovjetska vlada organizirana: komisar za delavsko in kmečko inšpekcijo in komisar za narodnost. Tekom dobe, ko je divjala civilna vojna, ni bil tako aktiven kot Trocki, toda bil je član revolucionarnega vojaškega komiteja ter je bil v aktivni službi tako v Ukrajini kot tudi proti koncu v Petrogradu proti gen. Judeniču. Leta 1921 je porazil upor v Kronstadtu ter je za nagrado dobil od Lenina urad generalnega tajnika stranke.

Njegovo poglavitno delo v tej dobi pa je bilo na polju narodnega vprašanja, za katero je bil kot ne-Rus posebno usposobljen. Sovjetska Rusija je mešanca najmanj sto različnih

plemen in Stalin je bil oni, ki je dal Leninu idejo "Zveze sovjetskih socialističnih republik," na podlagi katere so "neodvisne" in "avtonomne" republike postale "Sovjetska Zvezda," kateri so poverile centralno oblast, med tem ko so lokalne upravne privilegije obdržale zase.

Stalin je bil že od začetka ljubosumen na Trockija in do konflikta med njima je prišlo že zgodaj. Pripoveduje se, da je Stalin dal ustreliti skupino častnikov radi neuspešnosti na fronti, proti čemur je Trocki kot vrhovni poveljnik odločno protestiral. Stalin je telegram enostavno spravil v arhiv in ga pustil tam trohnети.

Neka druga prigoda iz te dobe ga kaže v drugačni luči. Neka dne je pregledoval vojaštvo blizu Petrograda. Neki mrk vojak mu ni hotel salutirati. Stalin ga je začel izpraševati, nakar mu je vojak pokazal na noge, ki so bile zavite v surovo žakljevinu, prepojeno s snegom in mokroto, potem pa Stalinove dobre škornje. Stalin je brez besede sezul škornje in jih vrge vojaku ter nataknil vojakove razdrapane cape, katere je nosil, dokler mu Lenin sam ni ukazal, da naj si dobi normalno obutev.

Splošen vtis je, da je Lenin izbral Stalina za svojega naslednika, ker je vedel, da bo vzdržal. Tiste dni se je splošno govorilo: "Lenin zaupa Stalinu, Stalin pa ne zaupa nikomur." Trdi pa se, da je med Leninom in Stalinom prišlo do preloma okoli štiri mesece pred Leninovo smrtjo, kjer je Lenin smatral, da ima Stalin prevelik pohte po oblasti. Iz Leninovega testamenta je vsekakor jasno, da ni odobral nekaterih strani Stalinovega značaja. Dejal je n. pr.: "Ta kuharica bo skuhala prevročo rihto."

Stalin je stopil v akcijo tisti trenutek, ko je Lenin umrl. On in Zinovjev sta nosila Leninovo krsto. To je bilo leta 1924. Stalina je vzelo ravno pet let, da je izpopolnil svojo organizacijo, neusmiljeno iztrebil opozicijo, katero je dolžil, da ne sledi sveti strankarski "črti," katero je bil edino on sposoben tolmačiti, in se uveljavil kot nesporen diktator Unije sovjetskih socialističnih republik.

Stalin zanikuje, da so bile njegove razlike s Trockijem osebne, toda med njima je nedvomno obstajala globoka mržnja od vsega začetka. Bila sta produkt dveh različnih svetov in celo marksistični most ju ni mogel zvezati. Stalin je nazival Trockija aristokrata in igralca. In Trocki je aristokrat v vsem, razen v socialnem oziru, t. j., ima možgane, pogum in stil. Trocki je rekel, da je Stalin neotesan, zahrbtn, barbarski in korupten.

Čudno je, da je bil tak buržoazen in "trivialen" pojem kot osebno sovraštvo, tako važen faktor v zgodovini ruske revolucije. Toda bilo je tako, akoravno so osebno stran seveda podprli tudi drugi faktorji. Trocki je Stalina tako silno mrzil, da ga je celo v javnosti preimenoval "insultiral." Na komitejskih sejah n. pr. je izizvalno vzel časopis v roke in začel čitati, kadarkoli je Stalin imel govor.

Razlika v njunih značajih seveda je bila globoka. Stalin je strasten politik in kot tak predvsem produkt komitejev. Trocki je bil vedno samcati volk, odločen individualist, ki se skozi dvajset let pred revolucijo ni mogel pripraviti, da bi se odločil bodisi za boljševiško ali manjševiško frakcijo v stranki. Stalin je potrpežljiv, počasn, molčeč in previden. Trocki živahen kot satir. Stalin je praktičen, sijajen organizator,

Trocki ljubitelj abstraktnosti, impulziven, nečimurn. Kakšna razlika med smehom teh dveh mož! Stalin se smeje kot tiger, ki je pravkar pojedel kanarčka. Trocki se smeje veselo in sponatana kot otrok.

Poleg osebnega konflikta pa so obstojale med njima skrajno važna politična nesoblasja. Trockijega "leva opozicija" je izhajala iz doktrine "trajne revolucije." On ni verjel, kakor Stalin, da more biti socializem uspešen v samo eni deželi. Bil je prepričan, da se bo marksistični režim v Rusiji v stanu vzdržati le, ako je v teku trajna in progresivna revolucija zunaj Rusije.

Trockisti so bili skrajno vznemirjeni nad načinom kot so se godile stvari v Rusiji no Leninovi smrti. Socializacija se je po njih mnenju vsila vse prepočasi. Bali so se, da se bo Leninova taktična in časna koncesija kapitalističnim silam, ki se je izražala v NEP-u (Novi ekonomski politiki) nadaljevala v nedogledni bodočnosti, in da bo komunistem ob tako malenkostnih uspehih propadel, ako ne dobi pomoči od proletarske revolucije v zunanjem svetu.

Stalin je zavzemal nasprotno stališče. On je takorekoč rekel: "Vi fantje zunaj si ohladite pete za par desetletij, potem pridete na vrsto." Trocki je rekel: "Pridržite se ruskim tovarišem v revoluciji in osvobodite se takoj iz verig." Stalin je rekel: "Rusija je prva. Kadar spravimo domačo hišo v red, pride vrsta na vas." Trocki je rekel: "Prva je vsaka dežela, v kateri slučajno živite."

Stalin seveda je imel prav. Uspeh prvega petletnega načrta je to dokazal. Lahko je biti moder po dogodku. Pred sedmimi leti, predno je bil Trocki izgnan iz Rusije, in še predno se je pričelo s petletnim načrtom, ni mogel nihče z gotovostjo vedeti, kakšen bo rezultat. Stalinu gre vse kredit za njegovo dalekovidnost.

Na isti način kot je Stalin zdrobil opozicijo Trockija in njegovih prijateljev, je pozneje zdrobil tudi "desničarsko opozicijo," ki je trdila, da se socializacija Rusije vrši prehitro.

Izgleda, da Trockiju ni nikoli prišlo na um, da ko je Stalin rekel, da bo zgradil socializem v samo eni državi, da je ta država Rusija, ki pravzaprav ni država v navadnem smislu besede, temveč je cel kontinent. Ni ti ni prišlo Trockiju na um, da bo najboljši oglas in priporočilo za komunizem v bodočnosti—uspešna, trdna in varna Rusija.

Danes nihče več ne zanikuje, da je bila pomladi 1. 1933 v Severnem Kavkazu in Ukrajini strahovita lakota, v kateri je umrlo več milijonov ljudi. Temeljni fakt pri tem, da se je vlada vrgla v epohalno borbo za socializacijo kmetijstva, ki ima prej ali slej koristiti kmetom samim. Kmetje pa so se postavili po robu ter so za upor plačali grozovito ceno. Z namenom, da porazijo vlado, so pustili pridelek segniti na poljih, vsled česar niso imeli dovolj jesti in so mrli od lakote.

Zgodovina lakote na kratko je sledeča. Petletni načrt je v ključu čeval "kolektivizacijo" kmetijstva. Rusija, ki je v ogromni pretečnosti poljedelska dežela, je imela leta 1927 skoro 25 milijonov samostojnih kmetov, in načrt Stalina je bil, združiti jih v socializirane kolektivne kmetije. Kmetje so imeli izročiti orodje in žvino skupnemu upravitelju in delati skupno na primeroma veliki kmetiji, namesto da bi vsak kmet obdeloval svoj kos zemlje, in v po-

(Dalje na 3. str.)

F. Petrovčič

SLOVENSKA MLEKARNA

682 East 162nd St.-Glenville 5481

Naša mlekarja je poznana kot ena najbolj sanitarnih v Clevelandu. Naši odjemalci so vsi zadovoljni z našo postrežbo. Priporočamo se še vsem onim, kateri še niso naši odjemalci, da postanejo in se prepričajo o naši izvrstni postrežbi.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancom!

BRIDGE TAVERN

SLOVENSKI HOTEL

694 East 152nd St.-Mulberry 9455

V naši restavraciji dobite vedno najboljša domača jedila in dobro pivo. Veliko prostora za veselice, svatbe in domače zabave.

VESELE PRAZNIKE VOŠCIMO VSEM!

Frances Plevnik in Sin

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem, prijateljem in znancom!

RAKAR IN SINOVA

Prodajamo BLUE FLASH gasolin ter BLUE FLASH olje. Avto namažemo (greasing) poceni. 18009 Waterloo Road in Grovewood

NOTTINGHAM WINERY

B. W. NO. 73

THOMAS KRAŠEVEC IN SINOVI

17721 Waterloo Road

Se priporočamo za nakup dobrega pristnega vina in mošta.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

ALI VAM JE ZNANO, da se vaše čevlje lahko porbarva zlato, srebrno ali katerokoli drugo barvo? Ali vam je znano, da bodo vaši čevlji delj časa trpeli ali so pravilno popravljani? Zakaj bi tvegali—pošljite jih v popravilo Ohio State čempionu, kjer se upošteva dobro delo in kakovost.

KOZAN SHOE REBUILDING

6530 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. JOHN ŽUŽEK

BEER PARLOR

7510 St. Clair Avenue

Mi imamo 6% Wooden Shoe pivo in dobro vino kakor tudi fin prigrizek. Priporočamo se vsem njenim rojakom za obisk.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem.

JOSIP STALIN, DIKTATOR SOVJETSKE UNIJE

(Dalje iz 2. str.)

moč naj bi jim bili od države vsakrbljeni traktorji. To je bil načrt. Od njega je bila odločena bodočnost socialističnega gospodarstva v Rusiji.

Kar pa se je v resnici zgodilo, je bilo to, da so kmetje vpriporili dva večja odpora proti grozemu procesu prisilne kolektivizacije. Naprej so začeli dati govejo živino, prašiče in ovce, raje kot pa da bi jih izročili kolektivam. Posledice so bile grozne. Stalin je štiri leta pozneje to priznal. Poljedelska ekonomija je zadobila udarec, od katerega ne bo popolnoma okrevala do okoli 1940, kajti poklane je bilo okoli 50 odstotkov vse živine v Sovjetski uniji.

Kmetje onemeli od te katastrofe, so se pogrezli v začasnem otopenosti. Vlada je napravila hiter umik, toda šele, ko je bila ogromna škoda že narejena. Proces kolektivizacije se je imel po prvotnem načrtu razlegniti preko deset let, toda v dveh letih, med 1928 in 1930, je bilo 65 odstotkov vseh kmetov kolektiviziranih. Vlada je

koraj dala zavore na kolektivizacijo. Navzlic temu pa so kmetje leta 1932 poskusili z zadnjim brezuspešnim protestom ter zopet rebelirali. Kmetje, ki se niso stopili v kolektive, so bili deležni mizernih cen, in z denarjem bodisi niso mogli nikoli kupiti ali pa so dobili le blago slabe kakovosti. Šli so torej ter posejali vso zemljo, na pa je pridelek, ki je bil zelo majhen, dozor, so poželi le toliko, da in spravili pod streho le toliko drugih pridelkov, kolikor so smatrali, da bo zadostovalo za njih lastne potrebe, ostalo pa so pustili, da je gnilo na polju. "Zakaj se mučiti za majhen pridelek, če pride država in ga nam vzame?" so rekli kmetje.

To seveda je bil upor proti državi. To ni bil le punt proti Stalinu, temveč grožnja, da se ga z lahkoto prisili h kapitulaciji. Sovjetska vlada je rabila zato za razdelitev v industrijskih okrožjih in v velikih mestih. Rabila je žito tudi za izvoz, da je bila v stanu plačati za masinerijo, katero je morala kupiti v inozemstvu za uredničenje petletnega načrta za industrializacijo dežele.

Celo kmetje, ki so bili že v kolektivah, so pustili žito gniti. Bilo je malo kamunističnih nadzornikov, malo izvežbanih in lojalnih kmetijskih upraviteljev. V Moskvo je prišla vest, da je pridelek žita, ki je bil zelo ugoden, povečini izgubljen. Stalin je videl, da stoji dežela pred ostro krizo. Ako se kmetje pustijo, da zmaga, je revolucija poražena. ("Stari razrezi se ne umaknejo prostovoljno," je rekel Wellsu.) Moral je odločno nastopiti in je to tudi storil.

Vladni žitni kolektorji so se spustili na kmetije, zaraščene z visokim plevelom, ter zaplenili žiti majhen delež žita, ki so ga

kmetje spravili za svojo rabo. Če je bil normalen pridelek kmetije n. pr. 60 bušljev, je davek znašal 20 bušljev. Ampak kmet je recimo spravil pod streho samo 25 bušljev žita. Ko je torej vlada vzela 20 bušljev, je kmetu in družini ostalo le 5 bušljev, —namesto 25—da se preživi skozi zimo in spomlad. Vlada bi bila morda sposobna vrniti nekaj žita v kmetijske pokrajine, akoravno je dotično leto povsod primanjkovalo hrane, ampak tega ni storila. Stalin je bil odločen, da morajo kmetje plačati kazen za svoj upor. Zoperstavili so se državi slepo in bedasto, naj torej umirajo od lakote. In so umirali.

Medtem pa se je kulake (bogate kmete) likvidiralo na bolj direkten način. Leta 1928 je bilo v Sovjetski uniji 750.000 takih "razrednih osvračnikov na poljedelski fronti." Danes ni nobenega. Izruvalo se jih je kot drevesa, naložilo na jetniške tovorne avtomobile ter razposlalo v delavska taborišča na vse strani dežele, kjer se jih rabi za prisilno delo pri gradnji železnice in kopanju kanalov.

Lakota je strla hrbet kmečkemu odporu v Sovjetski uniji. Od tedaj se kolektivizacija poljedelstva vrši počasi, gladko. Od 1930 do 1935 se je socializiralo nadaljnjih 25 odstotkov zemlje. Skoro vsa najboljša zemlja v Rusiji je danes organizirana v okoli 250.000 kolektivnih kmetijah. Revolta bi bila lahko strla Sovjetsko unijo, toda pod železno voljo Stalina se je sesula. Kmetje so pobili svojo živino, potem pa so ubili sami sebe.

Naj iz tega nihče ne dobi vtisa, da je Stalin navaden surovež. Njegova izobražba je široka in globoka, zlasti dobro pozna filozofijo in zgodovino. V svojih govorih citira mislece in pisatelje stare kot moderne dobe. V razgovoru z Wellsom (odličnim angleškim pisateljem in zgodovinarjem) je pokazal, da bolje pozna angleško zgodovino kot Wells sam.

Leta 1933 je osupnil deputacijo boljševiških pisateljev, ko jim je enostavno rekel, da je njihov delo plevasto, ker nimajo podlage v splošni kulturi. Rekel jim je: "Citajte Shakespeara in Goetheja, kakor delam jaz."

Niti niso njegove manire slabe. Posetnike sprejema zelo redko, toda vsi od prvega do zadnjega povdarjajo njegovo treznost, spoštljivo pozornost za njih vprašanja in prizadevanje, da se v njegovi navzočnosti počutijo udobno. Javno nastopa malo. Enkrat tekmo kritične dobe "petletke," ni skozi leto in pol imel niti enega govora niti ni ves čas javno nastopil. On je edini diktator, ki je miren.

Toda Stalin dovoljuje in pospešuje svoje oboževanje. Njegove slike zavzemajo povsod častno mesto z Leninom. Na

poslopih v Moskvi se vidi njegove slike, ki so ponoči razsvetljene kot gledališki oglasi. To javno čaščenje bi lahko ustavili, toda tega ne stori. En vzrok utegne biti, ker smatra to lažkanje za dobro politično orožje, in ve tudi, da Rusi razumejo človeka, ki nastopa kot gospodar. Morda pa mu to ugađa.

Kadar je v Moskvi, živi v Kremlju. Kremelj ni eno poslopje, temveč nekaka zidovnjem obdana trdnjava, broječa 40 ali 50 poslopij, cerkva, vojašnic in vrtov. Stalin je nastanjen v treh sobah. Govorica, da je Stalin dejanski jetnik v Kremlju in da živi vedno za njegovim ozidjem, je nesmiselna. Veliko svojih dnevnih poslov izvrši izven Kremlja, v poslopju stranknega centralnega komiteja, v Staraji Plošadi, v najbolj prometnem delu Moskve.

Veliko časa prebije tudi v svoji vili na deželi, okrog eno uro od Moskve. Hiša je bila preje last nekega milijonarja, ki je trpel na manj, da mu vedno strežejo po življenju in je okrog 10 akrov obsegaajočega posestva dal postaviti debel zid. Stalin zidu ni dal podreti.

Okolica vile je močno zastražena in istotako cesta med Moskvom in vilo. Stalin se navadno pelje tja v treh Packard avtomobilih, ki vozijo zelo hitro. Stalin navadno sedi zraven šoferja, in pozicija avtomobila, v katerem se nahaja, se dnevno menja. Izletnikom in turistom v okolici je uljudno povedano, da naj ne postavljajo.

Vendar Stalin ni tako očitno zastražen kot sta Hitler in Mussolini. Videlo se ga je večkrat, ko se je peš vračal v Kremelj iz opernega gledališča v družbi prijateljev skozi gneče

na trgu. In najmanj dvakrat na leto, 1. maja in 7. novembra, ki sta dva velika sovjetska praznika stoji Stalin na grobnici Lenina in dobesedno več milijonov ljudi gre mimo njega v razdalji petnajst čevljev.

Za pomp in ceremonije se ne briga. Uniforme ne nosi nikdar, temveč oblečen je v jopič olivno-zelene barve, ki je zapet ob vratu, jahalne hlače in škornje. Na prostom nosi napol-vojaško čepico. To oblačilo, ki ni uradna uniforma, se širom Rusije mnogo posnema, zlasti med laskachi, ki hočejo s tem pokazati svojo lojalnost napram "bossu."

Stalin navadno trdo dela pet dni, potem pa gre za tri dni v vilo na oddih. Razvedril ima malo, toda rad ima opero in balet in pogosto prisostvuje predstavam v Boljšoj gledališču. Čita mnogo in včasih igra šah. Kadi neprestano, namreč pipo, in to celo med jedjo. Alkohol ima rad, zlasti brandy, toda ga zna dobro nositi.

Njegovo stališče glede spola je normalno in zdravo. Oženjen je bil dvakrat. Zdaj baje živi s sestro svojega prvega pomočnika Kaganoviča. Njegova prva žena je umrla l. 1917 za pljučnico. Z njo je imel sina, ki je sedaj 25 let star, ki pa se ni dobro obnesel v tehnični šoli, nakar ga je Stalin poslal v Tiflis, kjer dela v neki tovarni.

Leta 1919 je Stalin obiskal nekega revolucionarnega prijatelja v Leningradu, ključavnčarja Sergija Alilujeva, kjer je spoznal njegovo 17-letno hčer ter jo poročil. Z njo je imel dva otroka, sina Vasilija, ki je sedaj star 14 let, in hčer Svetlano, sedaj stara devet let. Leta 1929 je Stalinova žena stopila v šolo za industrijske umetnosti, kjer se je učila izdelovanja umetne svile. Tam je delala kot vsako drugi in se

celo vozila s poulično železnico kot drugi državljani. Njena ambicija je bila, da postane načelnica državnega trsta za umetno svilo.

Dne 8. novembra 1932 pa je Stalinova žena nenadoma umrla, kar je povzročilo vsakovrstne govorice. Vest o njeni smrti je bila objavljena brez vsakega hrupa in bila je pokopana —ne sežgana—na pokopališču samostana Novih devic. Raznesle so se govorice, da je pokopala vso hrano, ki je bila pripravljena za Stalina, in da je umrla za zastrupljenjem. Fakt, kot izgleda, pa je bil, da je imela več dni prebavne neprilike ter jih je zanemarila. Moža ni nadlegovala, misleč, da se gre za manjše nerazpoloženje, in morda se ga je tudi nekoliko balala. Skušala je prikriti bolečine ter stisniti zobe kot se spodobijo za boljševika. Bolezen pa je izkazala za vnetje slepiča, in ko je priznala, da je bolna, je bilo že prepozno. Umrla je na zastrupljenju, ki je sledilo.

Stalinovo razmerje do njegovih mlajših otrok je normalno razmerje med očetom in otroci, toda prav posebno gleda, da se v šoli postopa z njimi prav tako kot z drugimi otroci. Šole, v katero hodita, ni nikoli obiskal. Deček je imel v zadnjem izpričevalu sedem "zadostnih" in pet "dobrih," toda nobenega "prav dobrega" ali "odličnega." Najboljši je v literaturi. Lansko pomlad je bil izvoljen za načelnika "pionirske" čete, sovjetskih "boy scoutov."

Stalinova plača znaša okoli tisoč rubljev na mesec, oziroma okoli \$33.50. Za denar sploh nima nobenega zanimanja. Kot vsi sovjetski voditelji, je tudi on reven mož; in nobenega se ni še nikoli dotaknil najmanjši dihi finančnega škandala. Plače komunistov so urejene po kategoriji, dočim je prejšnji si-

stem določal 225 rubljev kot najvišjo plačo. Sedaj ni nobene omejitve, toda povprečna plača znaša 600 rubljev mesečno. Noben komunist ne more biti plačan za več kot en urad, brez oziroma, koliko jih zavzema. In noben član stranke ne sme obdržati honorarja od knjig, ki jih napiše.

Stalin bi lahko jedel z zlatih kročnikov, kakor so delali nekoč carji, ako bi želel, toda živi preprosto, ako se izvzame vilo, in ima tudi služabnike, avtomobile in knjige.

Njegovo stališče napram konvencionalni veri je povsem negativno. Njegova vera, kot drugih diktatorjev, je njegovo delo. Rekel je: "Stranka ne more biti nevtralna napram ve-

ri, ker vera je nekaj, kar nasprotuje znanosti." Navzlic temu pa je značilno, da je za svojo ženo dovolil skoro ortodoksno verski pogreb. On je edini diktator, o katerem se lahko reče, da je temeljito čital sv. pismo, namreč ko je bil v semenišču.

Intimnih prijateljev ima malo. Varošilov (poveljnik Rdeče armade) in Kaganovič sta najintimnejša. Stari kolegi v stranki ga tikajo in on tika nje. Ljudje, ki ga dobro poznajo, ga nazivajo "Josip Visarijonovič," drugi mu pravijo "tovariš Stalin." Naslovov nima nobenih. Tajniki in tolmači ne kažejo nobenega strahu pred njim. Morda so razburjeni, če ga prej še niso videli, toda se ga ne boje.

(Dalje na 4. str.)

Kadar si zaželite kozareček dobrega legalnega žganja ali kozarec dobrega piva ali vina, se oglasite pri nas.

ANTON NOVAK

17406 Grovewood Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem Slovencem in Hrvatom!

DR. JOHN FOLIN, M. D.

ZDRAVNIK IN KIRURG

11116 Union Ave. - Diamond 0832

Uradne ure: 10. do 12. zjutraj. — 2-4. in 7. do 8. zvečer razen ob sredah in nedeljah.

VESEL BOŽIČ!

Ko se približujejo božični prazniki, zopet voščimo vesel Božič in uspešno Novo leto in zahvaljujemo se vam za izkazano zaupanje tekom leta. Ko smo pripravljene iti skozi vrata, ki vodijo v novo leto, se ustavimo ter pretehtamo naše delo tekom leta in ponovimo naš sklep storiti vse najboljše, ko se pojavi kak slučaj. Naše geslo je vedno bilo in vedno bo, nuditi tako postrežbo, kot bi jo sami zahtevali, ako bi se nahajali v istem položaju. Naš cilj je, vedno skušati izboljšati naše delo.

LOUIS L. FERFOLIA

LICENCIAN POGREBNIK

3515 East 81st St. - Michigan 7420

NEW YORK DRY CLEANING

6120 Glass Avenue
ČISTILNICA OBLEK

Zahvaljujemo se vsem rojakom in rojakinjam za naklonjenost v preteklem letu, ter se priporočamo še za naprej.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

FRANK TEKAVEC, lastnik

I & J SHOE CO.

FINI ČEVLJI ZA VSO DRUŽINO

6311 St. Clair Avenue

Priporočamo se za naklonjenost ter želimo vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Želimo izreči globoko zahvalo

VSEM CENJENIM SLOVENCEM IN HRVATOM ZA NAKLONJENOST V PRETEKLOSTI IN SE PRIPOROČAMO V BODOČE

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Obenem želimo sporočiti, da imamo stotine stvari pripravljenih za božična darila za celo družino. Polna zaloga trpežnih čevljev in copatov za celo družino.

POSEBNO NIZKE CENE ZA EN TEDEN

Posebno fini ženski robci iz čistega platna, ročno šivani, vloženi v lepe škatlje: Regularna cena 3 za 50c — **SEDAJ 3 ZA 29c**

IMAMO LEPE STENSKE KOLEDARJE

Morris Mandel

15502 Waterloo Road

BEROS STUDIO

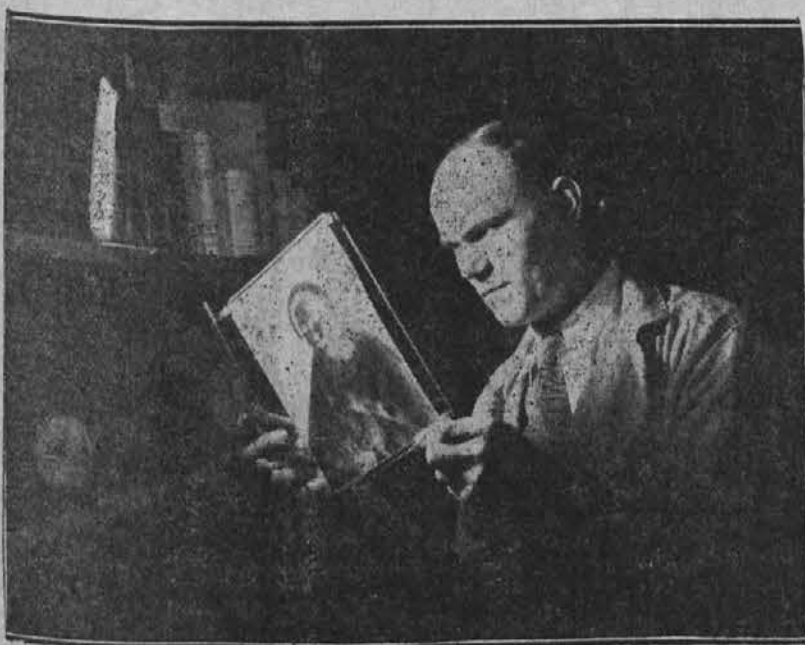
For Fine Photographs

6122 ST. CLAIR AVE.

KLIČE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

Veseli Božič

ENDICOTT 0670

Veselejše božične praznike ter srečnejše Novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem

FRANK LAURICH

15601 Holmes Avenue

Imamo lepe bokse napolnjene s svežimi čokoladnimi bonbončki po najnižjih cenah. Se priporočamo.

ANTON ANŽLOVAR

6202 St. Clair Avenue

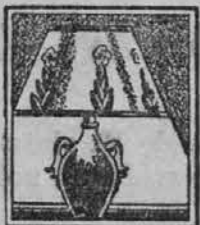
Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Kadar ste v potrebi modnega blaga, se gotovo spomnite naše trgovine, katera je založena z vsakovrstnim blagom za moške, ženske in otroke. IZBIRA VELIKA NIZKE CENE

OHIO FURNITURE CO.

6323 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem! Priporočamo se še za nadaljnjo naklonjenost!

MARTIN ŠORN

6034 St. Clair Avenue

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom!

Z našo točno in prijazno postrežbo ter finimi gorkimi in mrzlimi jedili zadovoljimo slehernega gosta. Obiščite nas ob priliki tudi vi. Točimo tudi fino pivo.

DOMINIK LUŠIN

GASOLINSKA POSTAJA

East 60th St. in St. Clair Avenue

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avto.

MRS. AMALIJA GOLOB, lastnica

6314 St. Clair Avenue

Pri nas dobite domačo hrano ter 6% pivo in vino. Se priporočamo rojakom za naklonjenost, obenem pa želimo vsem našim gostom vesele božične praznike in srečno Novo leto!

ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.

OKENSKI ZASTORI IN STENSKI PAPIR

6532 St. Clair Avenue — ENdicott 3154

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Dve materi

Sanda Jovčeva — Iz bolg. P. Hočvarjeva

NJENE oči se več ne srečavajo z visokimi bregovi, pogled se več ne potaplja v mehko zelenino hrastov, duše ji ne polni tišina planin. Po brezmejnem polju begajo sedaj njene oči, pogled ji hiti po vsemirju in dosega belo črto na obzorju. V tem mestu, posutem sredi ravnine, tudi solnce zahaja nizko, prav do same zemlje, se trkali po njej kakor rešeto in ugaša tam nekje. Pri njih na vasi ni bilo tako. Vedno je vzhajalo na vrhu planine in je tudi zahajalo nekje za goro. Posebno bolešno se ji zdi ropotanje voz, neprestano piskanje odhajajočih in prihajajočih vlakov, veliko mesto jo utruja z vsem: z novim, nepoznanim, tujim. Čuti, kakor bi imela mrzlico, ki je prešla že tudi na otroka. Tudi otroka nekaj boli, šibki njegov glasek hrope na njenih prsih, ostri in bolni stoki se zabadajo v njeno srce. Dete pojema kakor ogenj na ognjišču, ko ga izsesava zimski mraz.

Dete pritiska k sebi in hodi po predmetnih ulicah, kjer se male nizke hiše stiskajo druga k drugi kakor gobe in se srečavajo žene v siromašnih obnošenih oblekah, prav take kakor ona. Brez cilja gleda predse. Na križišču zgreši pot ter zavije v široko, neznano ulico. Zadnje zvonjenje odmeva po mestu. "Ave Marija zvoni," si misli in zagleda veliko kupolo z zlatim blestečim križem. Spomini se, kaj ji je rekla danes neka ženska, ko je pogledala bolnička: "Pojdi, Bogu se priporoči. Moli za njegovo zdravje." In stopinje jo nehotе zaneso proti cerkvi.

Toda večernice so že minile, verniki so se razšli, vonj iz kadilnic se je razgubil, sveče, iztrpljene kakor človeške duše, skoraj dogorevajo. K podobi svete Device zavije. Razburjeno prestopi prag in se ustavi pri drugem koraku: ali naj bi šla bliže k sveti podobi ali naj bi se obrnila. Dnevna svetloba se je pozlatila, mračni se, v cerkvi pa je tiho, pobožno tiho, kakor v kraljestvu svete tišine, kjer se stisnjena in grešna duša sprošča greha, skrbi in bede. Samo stari cerkovnik stoji v predverju pred skladanico rumenih sveč. Še okleva. Oči upre v podobo svete Device z velikim zlatim okvirjem. Pozlatina tajinstveno blešči sredi naraščajoče teme.

Lepa mlada žena z dekliškim izrazom in z občutkom materske sreče gleda svoje polno, lepo dete. Nepričakovano privzdigne lepa mati oči in se nasmehe trpink. Tudi priklama ji obraz na sliki. Ona pa se mu približa s plahimi koraki. Od vsepovsod jo gledajo stroge oči svetnikov, ki so oblečeni v razkošne obleke ter se košate z zlatimi in srebrnimi rokami in sijaji, lesketajo se veliki lestenci iz belega stekla; visoki izrezljani prestoli z zlatim in rdečim plišem, svečniki, dragocene preproge in tisti gospodovalni belolasi starec gori v kupoli so jo čisto zmešali. S povešenimi očmi stoji osramočena kakor prava beračica pred pravičniki, ki se tope v zlatu in razkošju.

"Zakaj si se hotela vrniti?" jo pohlevno vpraša sveta Devica.

Ona molči. "Ti nisi od tukaj," ji pravi sveta Devica.

"Iz Kolib sem," ji odgovori in se v tistem trenutku znajde v rojstni vasi: kupček hiš se stiska ob vnožju bregov, petje ptic sliši, gozd šepeta, ona pa v mislih zabrodí s kozami,

"Čemu si prišla sem?" jo izprašuje sveta Devica.

"Doma nimamo kaj jesti. Delo iščem."

"Ali ga nisi dobila?" jo skrbno vpraša sveta Devica.

"Včeraj sem čistila veliko, jako veliko hišo. Notri je bilo toliko stvari, pa sem se zadela in bi bila kmalu razbila belega kamenitega človeka. Roke imam trde, pa..."

"Povej, sestra."

"Otrok mi je zbolel." Sedaj vzdigne oči in upre pogled v otročička. Beseda ji zastane in obmolkne. Obraz se ji pomračí.

"Pripoveduj naprej, pripoveduj."

"Kaj bi ti pripovedovala o svojih hudih nadlogah. Ti me ne moreš razumeti, mati, — kaj ti veš..."

Sveta Devica jo žalostno pogleda.

"Zakaj misliš tako?" se začudi. "Pripoveduj."

"Otrok mi je zbolel. Mleko se mi je posušilo, pa je shiral." In pogleda otroka. Kakor da bi muciko držala v roki. Glasno je zacvililo v njem in žalostno obrača plamteče mrzlične oči.

"Tvoj," govori dalje, "pa je debel, zdrav. Iz rdečih ličk mu bo kar kri udarila."

Sveta Devica jo dobrodušno pogleda:

"Poslušam te," in upre pogled vanjo.

"Naša kočja je nizka in mrzla — ni kakor tvoj dom tukaj."

"Poslušam te, sestra."

"Ti si lepa in okinčana kakor dekle in tudi svetniki so vsi v zlatu. Ne veste, kaj je revščina. Kako bi vendar mogli razumeti moje uboštvo? — uboštvo, ki je po svetu..."

Pa jo odtujeno pogleda.

"Ne glej me tako," pravi sveta Devica, "ne jezi se, preženi jezo iz srca. Jaz nisem debela, sita in zadovoljna — tako so me samo narisali. Veruj mi, da me teže ti zlati sijaji, te okovane roke, bleščeče in drage obleke. Tudi moj otrok ni tak — tudi on je hodil bos po zemlji v zakrpani srajčki." Sveta Devica vzdihne in govori:

"Tudi svetniki so hodili bosi, v priprostitih oblekah. Tudi oni so hodili spat lačni in utrujeni, pod slamnatimi strehami so ležali."

"Res je tako, verjemij nam," se oglašijo svetniki. "Na pogledj!"

Nenadoma padejo z njih bogata oblačila, na podobi se prikazujejo ljudje s šibkimi postavami, v preprostih haljah in z izpitimi lici, samo oči jim gledajo poduhovljeno v bodočnost.

Tako je, sestra. Tudi jaz si ne želim takega bogatega doma. Raje imam malo cerkvico v vasi — še veš, tam, kamor si hodila molit na Jurjevdan."

"Kaj bi ne vedela." Zopet zagleda domačo vas malo, z apnom pomazano cerkvico in dobrodušne oči svetnikov v priprostitih oblačilih.

"Vidiš, tisto cerkvico, ki jo v duhu gledaš, imam jaz rada. Ne jezi se. Ljudje vse predurajo, če se ne more iznebiti laži. Jaz pa nosim njihov greh. Daj, sestra," sveta Devica iztegne roke, "pridi bliže k meni, jaz sem tvoja sestra, tvoje uboštvo je tudi moje uboštvo."

Celo si začuti prilepljeno na sveto podobo, obe ženi se objameta, spojita svoje solze in trpljenje.

V cerkvi se je stemnilo. Lučke zaplapolajo, rumeni plamenčki zatrepetajo in ugasnejo. Kar zavpije rezek glas:

"No, pojdi ven... zapri bom!" Zdrzne se in ozre. Strogo in z mrzlimi očmi jo gledajo svet-

JOSIP STALIN, DIKTATOR SOVJETSKE UNIJE

(Dalje iz 3. str.)

Njegov nastop ne dela vtisa oblastnosti. Kimavcev ne mara in je sposoben prenesti kritiko. Rusi ga navadno nazivljajo "hozjen" ali "boss," seveda ne v njegovi navzočnosti. Amerikanci v Moskvi so iz nepoznanega vzroka izbrali zanj ime "stic Joe."

Tujezemce sprejema zelo redko. Ameriški poslanik William C. Bullit je bil deležen redke časti, da je imel kosilo z njim. Pred njim ni nikoli sprejel nobenega tujega diplomata. Njega je "sprejel" na tipično indirektnen način. Vorošilov je aranžiral kosilo za več oseb in Stalin je enostavno "padel" notri. Bil je vesel in prijazen, nazdravljaval vsem, ki so sedeli pri mizi, govoril z veliko razumnostjo in znanjem o Ameriki, ter se, kadeč svojo pipo, čisto "otajal," medtem ko so komisarji sedeli ob klavirju in prepevali pesmi kot družba veselih študentov.

Zadnji čas je Stalin pokazal znake, da utegne priti iz svoje lupine. Obiskal je nepričakovano novo Metro podzemsko železnico v Moskvi ter je nedavno prvič govoril po radiu; in poljubil je celo male otroke v Kulturnem parku—zadnja koncesija za popularnost. Ko je letos spomladi in poleti sprejel Edena, Lavala in Beneša, je skupno z Molotovim podpisal komikeje za javnost.

Njegova rastoča popularnost utegne biti delno pojasnilo za to. Stalin ni ljubljén, kot je bil Lenin, toda z rastočimi uspehi revolucije in z izboljšanjem življenjskih razmer se mehčajo celo zakrknjeni nekommunisti. Nova podzemska železnica v Moskvi je izzvala med prebivalstvom marsikak napol-neprostopovljen izraz odobravanja, češ: mož navsezadnje morda le ni tako slab.

Stalin je zadnji čas nastopil v novi vlogi: kot zagovornik ljudskih pravic, v vlogi zagovornika ljudi kot ljudi—celo ljudi izven stranke. Preteklega maja je ožigosal "brezsrčno birokracijo" in je dejal, da "v prvi vrsti se moramo naučiti ceniti ljudi, ceniti slehernega delavca, ki je v stanu koristiti skupni stvari. Čas je, da pridemo do spoznanja, da od vseh dragocenih kapitalov, ki jih posedava svet, je ljudstvo najdragocenejši in najodločilnejši kapital." Najprej ljudje, potem šele stroji!

Toda ta koncesija za človeštvo prihaja zelo pozno, po grozovitih borbah in žrtvah. Ako se Stalin sedaj lahko sprosti in išče človeške vrednote, je vse v redu. Toda njegova zgodovinska misija je bila čisto drugačnna. Stalin je bil mož, ki je vzel rusko revolucijo v roke ter jo spravil v obrat. Človeške vrednote so bile začasno pozabljene. On je ustvaritelj železne dobe, genij petletnega načrta, mož, ki je z industrializacijo Rusije omogočil socializem v eni sami državi.

nikoli iz pozlačenih okvirjev, zlati sijaj se blešči okoli glave svete Device, vse zadovoljne in srečne, ogromni lestenci težko vise od stropa. Le na prsih ji še leži vedno enako slabo, onemoglo dete, ki stoka s pojmajočim glaskom in gleda s plamtečimi mrzličnimi očmi.

DEKORIRAMO
vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisji itd

A. PLUTH

21101 Recher Ave.
KEnmore 3934 R.

MR. IN MRS. KRAINZ

1130 East 68th Street

SLAŠČICARNA

Pri nas dobite najboljše slaščice, cigare, cigarete, tobak in tudi mehke pijače ter grocerijo. Se priporočamo, da nas obiščete ter želimo vsem božične praznike in srečno Novo leto!

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom in prijateljem!

MR. IN MRS. ČERNE

16717 Waterloo Road

Dobro 6% pivo, vino in okusen prigrizek dobite pri nas.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

RODELLA CAFE

MR. IN MRS. RODELLA, Mgrs.

3385 East 93rd Street

V naši restavraciji dobite vedno tri vrste pive, dobra jedila in točno postrežbo.

MR. IN MRS. KOZAR

6737 St. Clair Avenue

Vsem posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

V naši slaščičarni dobite vsakovrstne najboljše slaščice, cigare, cigarete, itd. Imamo tudi 6% pivo, vino in okusen prigrizek. Se priporočamo za obilen obisk.

WM. LIFSHETZ DEPT. STORE Inc.

7306-08 St. Clair Avenue

Želi vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

V naši trgovini dobite več za vaš denar.

Prihranite si denar pri nakupu božičnih daril pri

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 St. Clair Avenue — HEnderson 0139

Radio aparati in muzikalični instrumenti. NOVE IN STARE HARMONIKE.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Godba na razpolago za vsakovrstne prireditve.

MR. IN MRS. L. SANABOR

BRIVNICA IN BEAUTY PARLOR

15801 Waterloo Road

Voščica vsem prav vesel Božič ter srečno Novo leto! Priporočava se vsem za naklonjenost v letu 1936

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim prijateljem in odjemalcem!

MR. IN MRS. ZADNIK

3839 East 93rd Street

V naši restavraciji dobite vedno najboljša jedila, dobro pivo in točno postrežbo.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

MANHATTAN CAFE

MR. IN MRS. TRATTAR, Mgrs.

Our Specialty Buckeye and Union Ale

10700 Reno Avenue

RODICA'S CORNER CAFE

MRS. RODICA IN SIN

18507 St. Clair Avenue

Želiva vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike ter srečno Novo leto!

Pri nas vam bomo vedno postregli z finim galnim žganjem in vinom ter 6% pivom. Okusen prigrizek vedno na razpolago. Se priporočava za naklonjenost.

Lov na jelene

Piše Anton Novak (Cleveland, O.)

Bilo je leta 1920, večer pred svetim Štefanom. Moj oče sedi pri mizi v kuhinji, na mizi stoje naboji na šibre-prebira, šteje, —toliko jih je kalibra 12, toliko 16, tukaj so firkelci, tam o (nulerji). Zadosti jih bo. Oglaš se mati.

"Janez, pa vendar, za božjo voljo, jutri ja ne boš šel na jago. Tako velik praznik sv. Štefana je, kakšna nesreča se bo zgodila!"

"Mica, nesreča se je že zgodila, zgubili smo Avstrijo in sedaj spadamo pod Italijo. V času vojske ni bil praznik nič upošteván, nasprotno—sovražnik je še bolj streljal in pobijal nedolžne vojake, da je bilo groza in škripanje z zobmi. Hm, mi pa da si ne bi smeli privoščiti sprožiti puške na jelena, ali srnjaka! Beži, beži, ne bodi vendar tako po stari modi."

"Ah, božja volja naj se zgodi..."

"No, pa naj se. Jutri ob 5. zjutraj vstani in pripravi kaj kofeta. Vseh skupaj nas bo pet, jaz, Tone, oba učitelja Šuligoja in Pepe Kršarjev."

"Oba učitelja?—Marija sveta, kaj neki naj pripravim za frulek?"

"Kakor po navadi, saj nista zbirčna."

Dojga je bila noč zame, to mi bo vsak jager verjel. Končno je nekaj zaropotalo v kuhinji—aha, mati so že na nogah—čas, da se napravimo, pot je precej dolga, dve uri hoda do gozda.

Nato pride mladi Šuligoj, za njim njegov oče, star možiček, ampak navdušen lovec. Kmalu smo bili gotovi za odhod. Naš Pepe, moj bratranec, ki je bil povabljen za "brakirja," vpraša mojega očeta: "Uje, pa kaj meni ne daste nobene puške?"

"Pepe, kako naj ti jo dam ako je pa nimam, če hočeš tisto vojaško karabinko."

"Ja, ja, uje, tisto mi dajte, tisti sem najbolj navajen."

"Dobro, tukaj imaš karabinko, ampak glej da boš pazil na oba psa, da ti ne strgajo verižice."

Kmalu smo odrinili, po polju je sneg skopnel, le tu in tam v zatiski leže še beli obrisi snega, dasi je gozd pokrit še z debelim snegom.

Med lovskimi pogovori se počasi bližamo cilju. Stari učitelj, barna in toži, da ni več za dolgo pot i. t. d. Večkrat vpraša mojega očeta: "No, Farin, kako daleč imamo še za hoditi —"

"Še dobre pol ure, prijatelj."

"Uje, uje!" se oglaš naš Pepe, "pogledjte tam gori, mimo milanskega kamna gredo srne." Vsi se ustavimo in gledamo v smer. "Ravno sedaj bodo šle čez vrh, pazite." Moj oče se oglaš: "Saj vendar to ni srne, to so jeleni." Nekam veliko zgleda vse skupaj. Štiri srvali se počasi pomikajo čez vrh planine. Izgledajo kot mlade telice. Jeleni so—par spikačkov in par samic. Zdaj se je pričela prava šola, ampak ta mas je ni vodil noben učitelj,

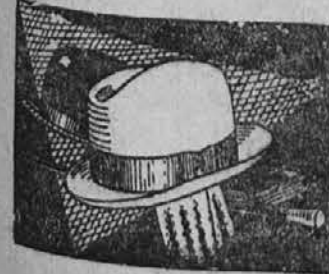
čprav sta bila dva med nami, pač pa moj oče. Njemu so zna-ne vse steeze divjih zveri, vsa-ka pot, vse postojanke, in lahko rečem, da tudi vsako bolj debe-lo drevo v celem vaškem gozdu.

Jeleni so izginiti čez vrh, kdo ve kam so krenili. Snega ni bi-lo zunaj gozda, da bi jim sledi-li.

"Nič zato," pravi oče, "jelene bomo gotovo dobili, ako boste poslušali mene. Jaz vem, kam so šli. Najprej bomo zastavili 'Kalice,' če jih ni tam, so goto-vo v suhem vrhu. Ti, Tone, pojdi tja k 'lužam,' s teboj naj-gre mladi gospod učitelj, po-stavita se vsak na svoj 'štant.' Bog ne daj, da bi kateri izmed vaju streljal kakšno drugo ži-val, ker danes jagamo samo je-lene in nič drugega—sta razu-mela? In nobeden ne sme stre-ljati jelena, če je oddaljen več kot 45 korakov—pomeri jelena tam za plečee—dobro pome-ri, kajti od strahu ne bo padel. Ti, Pepe, pelji pse tja doli kjer iz-vira voda, saj veš kam. Pazi, da ne boš spustil psov, preden mi pridemo na postojanke. Poča-kaj pol ure."

Vsa takšna in podobna navo-dila nam je zabičal naš vodja. Ko sva odšla z učiteljem, me vpraša učitelj: "Toni, kaj bo-ste vi streljali srno, če slučaj-no pride?"

"Ako bo velika jo bom, izgo-voril se bom, da je izgledala kakor košuta (mlada jelenov-ka). Učitelj mi pritrdi rekoč: "Seveda, če ne bo prišel jelen, bo pa srna padla, ako bo sreča." Postaviva se vsak na določeno mesto. S čevlji razbrskam sneg pod leskovim grmom, tako da pride bolj važno pod nogami. Dober štant, si mislim, je tukaj, ah, ako bi pridiral jelen tam na 30 korakov—dvignem puško k licu in primerjam—joj, kako bi padel. Poslušam dalje, na-penjam ušesa na vse strani, nič. Kam je šel ta Pepe s ti-stimi psi, morda se je zgubil, ali kaj. Naenkrat začujem ne-

Imamo polno zalogo vsa-kovrstnih stvari za božič-na darila.

Čevlje za celo družino. Ako vas bolijo noge, na-bavite si te nove vrste Nu-Matic čevlje, s kateri-mi boste lažje hodili.

ANTON OGRIN

15333 Waterloo Road

Veselo božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

NU-MATIC

v Slov. Del. Domu

pridemo mi na vrh in se posta-vimo na štante—potem spusti-pse. Vidva ki sta bolj mlada in lažje hodita, pojdiva na vrh. Toni, saj veš, kje so štanti—

Na vrhu hriba je pleša. Učite-lja postavim na nasprotno stran, tako, da vidiva eden dru-gega. Lep razgled je doli v do-lino. Nobenega sledu ni videti v bližini, jeleni morajo biti tu pod vrhom, sem si mislil. Kar naenkrat zagledam jelene — gredo mirno, nič hudega sluteč, eden za drugim kakšnih sto ko-rakov pod učiteljevim štantom. Predaleč si Slavko, sem si mi-slil. Tega se zaveda tudi on, zato ne strelja. Dve minuti po-zneje počita dva strela, takoj nato še eden. Aha, stari mački streljajo, nekaj bo. Jaz sple-zam na vrh skale, da bi kaj o-pazil doli čez lazi. Dva jelena vidim, trenotek nato se ustavi-ta in gledata nazaj, spet gre-sta par korakov naprej in se ustavita in gledata nazaj, to se ponavlja dvakrat, trikrat— ča-kata tovariše, potem opazim tretjega jelena, čudno hodi in zapleta se sem in tje kot vinjen človek, vtika nos v stopali po snegu svojih tovarišev—ranjen je, a vendar ne izgreši sledu. Nato pribeči pez po sledu za je-leni. Vsestransko dober pes, samo lajal ni, če ni videl živa-li, zatoorej smo ga imenovali "mutec." Drugi pes je bil mlad, komaj deset mesecev star, tudi dobre pasme. Oče zaživža lovski klic za skupaj.

Prišedši doli vidim krasne-ga jelena ležati na tleh. "Kdo ga je?"

"Gospod učitelj!"

"Čestitam gosp. učitelj, če-stitam!"

"Kaj ti si ga?" se oglaš oče. "Pa praviš, da si star! Kaj še, kdo ti verjame!"

"Da, jaz sem ga podrl, nam-reč dostrelil, pa vendar sem ve-sel, samo obžalujem, ker nima rogov."

Oče zopet ukazuje. Eden iz-med nas bo moral iti takoj do-mov po voz. "Jaz grem," se o-glaš stari učitelj.

"Dobro. Povejte Krnevčiču, da naj pride po jelena in po sr-no. Toni, tukaj imaš mojo pu-ško, pa pojdiva z gosp. učite-ljem Slavkom za sledom ranje-nega jelena, saj gotovo je že mutec za njim."

Pol ure tavava za krvavim sledom, pač ne kaže, da bi bil jelen omagal, ker po snegu se vidi, da dela še precej velike sko-ke.

"Vrniva se nazaj in vzameva sled prvih dveh jelenov."

Previdno stopava naprej do malega grička, ki je precej go-sto obraščen z debelimi smre-kami. Mladi psiček prične go-niti, midva naskočiva par sto korakov narazen. Psiček ne-prenehoma laje, ki ima izredno močan glas. Tedaj zapazim, ka-ko nekaj dirja kot blisk, neka-ko 50 korakov v kolobarju me-ne. Ne morem odločiti, kaj je, vendar dvignem puško k licu. Kot bi pritisnil na zavori avto-mobila, se žival ustavi ravno za debelo smreko. Jelen je. Stoji v posevni erti, z levo stranjo prsi proti meni, glavo drži vi-soko med vejami, in ušesa mu strižije kot plahemu konju, ter

(Dalje na 6. str.)

For her Christmas

Sunbeam
SILENT AUTOMATIC TOASTER AND BUFFET SET

To je najpopolnejši "toaster," ki je kdaj bil narejen, ima krasno tenco iz cremenine, štiri "Butter" krožnike iz pristnega Intaglio kristala, dva krož-nika za zelenjavo, vsak razdeljen na dva dela. Da zamorete pravilno ceniti ta set, ga morate videti. Samo \$16.95 kompletno.

Sunbeam
COFFEEMASTER SERVICE SET

Še nikoli niste videli take lenosti, pri-pravnosti in uporabe v popolnem setu za kuhanje in serviranje kave. To je "full-vacuum" COFFEEMASTER, ki se ne razbije, ter ima krasen set za sla-dkor in smetano in krasno tenco s kro-ma. \$17.95.

Sunbeam
AUTOMATIC MIXMASTER

Zenske imajo raje priznani avtomati-čni Mixmaster ker je lažji za rabiti— izveži najtežje delo, ki so ga navadno mora z rokami delati pri kuhinjski pripravi in pravljanju obedov. The mix-er with 10 Speeds—60% more power— new full-mix beaters. Complete with Juice Extractor, 2 lovely jado green bowls. \$22.50.

Sunbeam
IRONMASTER

Soprejo dvakrat hitreje— nizka gor-kota v 30 sekundah, visoka gor-kota v 2 1/2 minutah. Ima nov, primeren re-gulator pri ročaju za palec, ima več-jo površino za likanje—potrebuje manj truda za več dela. Tehta le 3 1/2 funta ter je krasno izdelan. \$7.95

Imamo tudi mehanične in električne vlake. Se pri-poročamo.

Joseph Kalan

6622 St. Clair Avenue - HEnderson 4325

Želimo vsem rojakom in odjemalcem veselo božične praznike in srečno Novo leto!

Striking Styles

Covered with the season's newest leathers

Frank Butala

6410 ST. CLAIR AVE.

Želimo prav veselo božične praznike in srečno Novo leto vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Pri nas si lahko moški, ženske, dekleta in fantje izberete čevlje, ki vam bodo uga-jali in obenem dobro pristojali, da boste z lahkoto hodili v njih. Vsi najnovejšega izdelka.

Tudi za otroke ima-mo vsakovrstno obu-tev. Cene zelo zmern-e, blago vedno naj-boljše. Se priporoča-mo, da si prihodnji par čevljev nabavite pri nas.

Možje in fantje!

OBLEKE	\$16.00	ALL
SUKNJE		WOOL

UNION MADE

OBLEKE \$21.50

Fantje in možje, izdelujemo obleke in suknje po vaši meri. Velika izbira. Boljše obleke \$25.00 in \$27.00

\$1.95 MOŠKI KLOBUKI \$2.95

KUPITE BOŽIČNA DARILA PRI NAS

Veselo božične praznike in srečno Novo leto želi

Mocnik Clothing Inc.

6421 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

v S. N. Domu Tel.: ENdicott 2929

Novak's Meats and Groceries

5204 St. Clair Avenue. - ENdicott 9067

Veselo božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost ter se priporočamo tudi za v bodoče. Pri nas ima-mo doma sušeno meso in najboljšo grocerijo. Se priporočamo za obilen obisk. Dovažamo tudi na dom

EAST 61st STREET GARAGE

MR. BARMAN, lastnik

Veselo božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem.

Kadar potrebujete vaš avtomobil popravila, po-ključite nas. Delo je jamčeno prvovrstno in po zmernih cenah. Se priporočamo za naklonjenost.

Tone Podgoričan:

KAKŠEN POMEN IMA "ENAKOPRAVNOST" ZA NAS?

Mislil da je čas, da si odkrito odgovorimo na to vprašanje, ki je za slovenski napredni tabor v Clevelandu vobče mnogo večje važnosti kot si predstavljajo mnogi naši napredni rojaki. V čem pa leži ta važen pomen "Enakopravnosti" za nas? V dejstvu, da izhaja v Clevelandu ter prinaša lokalne novice, se zanima za lokalne dogodke bolj kot na primer "Prosveta"? Ne, ker to je postranskega pomena. Za nas je "Enakopravnost" važna zaradi njenih smernic, ker zastopa napredne ideje in je naklonjena delavskemu gibanju. To je važno za nas.

Neresnico bi govoril, ako bi trdil, da sem z "Enakopravnostjo", kakršna je danes, popolnoma in v vseh pogledih zadovoljen. Tudi pri "Enakopravnosti" so razne pomanjkljivosti, ki jih ho treba odpraviti, in neumno bi bilo trditi, da list ne potrebuje izboljšav. Toda moj namen ni, razpravljati o tem na tem mestu, to je zadeva delničarjev "Enakopravnosti", moj namen je le poudariti dejstvo, da je "Enakopravnost" napreden in delavskemu gibanju naklonjen list in kot tak nadvse važen za naš napredni tabor.

Mnogokrat tekom zadnjih let smo že bili priče srditimi napadom naše domače reakcije na "Enakopravnost". Te napade je vodila vedno z derviškim fanatizmom "Ameriška Domovina", list, ki se je zaradi osebnih koristi prodal reakciji, in pomagali so ji pri tem vedno tudi slovenski duhovniki. Kar je bilo pri tem vedno jako zanimivo, je pa dejstvo, da je naša reakcija osredotočila ogenj iz svojih "križarskih" kanonov vselej na "Enakopravnost", dočim se je ob "Prosveto" ali "Proletarca" le sem pa tja malce obregnila. Če človek ne bi vedel, kje naše klerikalce čevlji žuli, bi se temu čudil, saj vendar "Prosveta" in "Proletarce" kot glasili izrazito svobodomislinskih delavskih organizacij, zlasti še slednji, z mnogo bolj odločno neizprosno zastopata težnje, ki docela nasprotujejo težnjam naše reakcije, dočim "Enakopravnost", kot privatno lastovan list, odvisen od naročnin in oglasov, v tem pogledu kolikor toliko popušča. Zakaj torej naša reakcija ne napada predvsem "Prosvete" in "Proletarca"?

Odgovor je na dlani: ker ji je "Enakopravnost" kot lokalni list, ki ima v naselbini dosti več naročnikov kot oba ostala omenjena lista skupaj, bolj nevarna! Med naročniki "Enakopravnosti" je mnogo ljudi, ki so daleč od vsakega radikalizma in ki bi v mnogih slučajih bržkone ne čitali nobenega naprednega lista, ako bi ne bilo "Enakopravnosti". Dalje je Chicago daleč in čikaška napredna lista, ki sta urejevana za napredne slovenske delavce v Ameriki v splošnem, in se ne utegneta zanimati toliko za naše lokalne zadeve kot lokalni list kot je "Enakopravnost". Za veliko naselbino kot je naša, pa je to izredno važno in

naša reakcija se vsega tega zaveda, zato osredotoča glavno silo svojih napadov na lokalni napredni list. "Uničimo "Enakopravnost" in slovenski napredni tabor v Clevelandu bo ostal brez glasila in brez zaslombe!" si zahtevajo in ne brez podlage. "Potem jih bomo imeli v žaklju."

Moti se kdor misli, da bi v slučaju, da bi "Enakopravnost" morala prenehati izhajati, "Prosveta" in "Proletarce" kaj pridala. Po mojem bi prejkone začela izgubljati. Reakcija bi namreč v takem slučaju docela monopolizirala takozvano "javno mnenje", rojaki, ki danes čitajo "Enakopravnost", bi v preminutih slučajih segli po glasilo reakcije, ki bi jih prej ali slej miselno zastrupilo in nemara ne bi vzelo prav dolgo da bi vladal v naši naselbini "en Bog in en pastir". Vzeti naši naselbini in njenemu dokaj številnemu naprednemu taboru "Enakopravnost" bi pomenilo skoro toliko kot vzeti človeku jezik, ušesa in oči. Naša reakcija bi dobila potem prosto pot, lahko bi počela kar se ji bi zljubilo, kritičnost mlajših naprednjakov bi popustila, "Prosveta" in "Proletarce" bi dosti ne mogla pomagati, ker ju velik del naših rojakov v Clevelandu, ki se prištevajo k naprednim skupinam, ne čita in bi imela naša reakcija odprto pot za nemoteno blufanje, in utegnili bi se zgoditi, kakor mi je nekoč dejal neki rojak, da "naprednjaki, ki ne bi hoteli skriti svojega prepričanja, skoro ne bi bili več varni na cesti". Marsikomu se bo zdelo, da pretiravam. Toda le dobro pogledite okrog sebe in živite se v razmerje v naši naselbini, pa ne boste več govorili o pretiravanju. In kot sem že omenil, naša reakcija se tega jasno zaveda, zato velja njen boj predvsem "Enakopravnosti". "To uničimo in na konju bomo!" je njihovo geslo. In v tem njihovem geslu je velika resnica.

Spričo tega nam mora biti jasno, kakšen mora biti naš odnos do "Enakopravnosti". Sicer smo imeli in imamo še razne pomisleke proti "Enakopravnosti", pomisleke in predsodke, ki ga nas ne smejo oslepiti, da bi ji kot slepci obrnili hrbet ter s tem lopnili sebe po glavi. Dokler bo "Enakopravnost" napreden list in dokler bo naklonjena težnjam razrednozavednega delavstva, tako dolgo je moramo podpirati, ako nečemo v naši naselbini ostati brez zaslombe, brez glasila, s čijega pomočjo smo lahko v stalnem stiku z našo javnostjo. To seveda ne pomeni, da moramo postati proti nji nekritični, o ne: ako slučajno napravi napačen korak, tedaj je naša dolžnost, da jo na to opozorimo, jo posvarimo. Toda pomoči ji ne smemo odreči, dokler je z nami. "Prosveti" in "Proletarcu" s tem ne bomo škodovali — v Clevelandu je dovolj prostora za oba poleg "Enakopravnosti" —, rajši koristili, kajti uničenje "Enakopravnosti"

Ribiška vas v New Jersey

H. GREGORY PERUSEK

bi se prej ali slej izkazalo kot udarec tudi za ta dva lista.

Slovenski napredni tabor v Clevelandu potrebuje "Prosveto" in "Proletarca", toda "Enakopravnost" krvavo potrebuje, "Enakopravnost" je zanj ogromne važnosti, in naši klerikalci to vedo, zato so ji napovedali boj na življenje in smrt. Zato je dolžnost nas vseh, ki se prištevamo k naprednjakom, pa bili socialisti ali samo svobodomislci ali liberalci, da "Enakopravnost" v tem boju podpiramo moralno in gnotno, da bo lahko vzdržala napade reakcije. In to se ne tiče samo posameznikov, temveč tudi naših organizacij, predvsem kulturnih, čijih prireditve je "Enakopravnost" vedno rada oglašala in nematokrat ne da bi bila vprašana za to in za stonj. Razne predsodke in pomisleke, ki so v mnogih slučajih že izgubili opravičenost, je treba pri tem pozabiti ter imeti pred očmi le koristi naprednega tabora v Clevelandu kot celote. In te koristi zahtevajo, da ohranimo "Enakopravnost", ki je za nas življenskega pomena. Upam, da sem bil dovolj jasen in da se me bo pravilno razumelo.

ALI ZE VEŠ . . .

. . . da porabi Kay Francis na leto dvajset ustnih črtal?

. . . da Chaplin ne more videti nobene ptice, ne da bi pri tem prebledel?

. . . Da ima Shirley Templeova zmeraj najmanj osem mačk okoli sebe?

. . . da vzreja Frich von Stroheim v svoji vili pajke in pravi o njih, da so inteligentnejši od marsikaterega igralca?

Takšne duhovitosti pošiljajo razni filmski reklamni strokovnjaki v svet.

Ali so resnične, ne vemo.

Vemo pa to, da ljubitelji filma niso tako naivni, da bi lahko vse take neumnosti prebavili, in da bi filmska reklama lahko postala počasi malo resnejša.

"PRAVI KRALJ ETIOPIJE"

V bližini Kapskega mesta je živel dolgo vrsto let star delavec kamenar, po rodu Abesinec. Vsakemu, ki ga je hotel poslušati je — za čašo piva rad pripovedoval, da je prvi sin abesinskega cesarja Menelika II. in zato upravičeni dedič etiopskega prestola. Potem je pokazal še pisma, v katerih je stalo, da je pred dolgimi leti v skrivnostnih okoliščinah dejansko izginil neki Menelikov sin, kar soglašajo spet z neko legendo, ki je razširjena po Etiopiji.

Pred dnevi je prispel po vsem videzu odlični Abesinec v Kapsko mesto in je hotel starca vidi. Ko so ga povedli k njemu, ga je preoblekel v krasna oblačila, nato je z njim izginil. Prej še je javno izjavil, da je v njem spoznal pravega kralja Etiopije. Odpeljala sta se z neko italijansko ladjo in tako menijo angleški listi, da tiči za vsem italijanskim roka.

LOV NA JELENE

(Dalje iz 5. str.)

poslušaj psa, ki laje po sledu za njim. V takšni poziciji stojiva par minut, jaz puško pri licu, samo sprožiti mi treba, a jelen se ne gane izza smreke. V prsa streljati ni ugodno, preveč ima močna, ne bi padel. Meni roke pešajo, odločim se, da mu pošljem oba strela v levo stran prsi. Dobro pociljam na muho. Pok, pok — kot mlad žrebec se jelen dvigne na zadnje noge in mi izgine izpred oči. Nabijem zopet puško in tečem na strel. Ti prokleta smola, ta me je namazal z njo. Pogledam na sled v snegu — kri. V bližini počim strel 2—3—4 kedo pa strelja tako naglo? To ni lovska puška. Glas odmeva kot iz vojaške karabinke. Spomnim se na ofenzivo pri Gorici. Tedaj se oglasil naš Pepe: "Toni, teci naokoli, naokoli!" Nič ne vem, kam naj tečem na levo ali desno. Odločim se ter tečem v smer, kamor so padli strelji. Kmalu zapazim Pepeta, ki teka

sem in tja po dolini ter spotoma stavi naboje v karabinko, nekaj korakov pred njim pa je jelen, ki se rine naprej na vse mogoče načine. Ko pridem bližje, vidim jelena s sprednjim koncem popolnoma na tleh, dasi je stal z zadnjimi nogami še pokonci.

"Si videl, Toni, jaz sem že zjutraj slutil, da bom streljal danes, zato sem prosil ujca za puško. Mogoče bi jelen ušel, ako ne bi imel jaz karabinke.

"Pepe, daj mu še enc v glavo, da se ne bo mučil," mu pravim. "Jaz ga ne bom več streljal. Na, ti ga daj," mi ponudi karabinko. Jaz še danes ne morem pogruntati, zakaj ni hotel Pepe več streljati. Potem za trobim na puškino cev, kličem skupaj. Kmalu se zberemo vsi skupaj ter zavlečemo ves plen k pogozdni cesti.

"Oče zakuri velik ogenj in se vsede poleg njega, rekoč: "Dobro srečo smo imeli danes, vsi ste še mladi, ampak tudi vi fajn fantje. Sedaj pa greste lahko domov, jaz bom počakal voza."

Ko pridemo domov so mati povedali, da so vsi sosedje povpraševali Krnečiča, čemu naprega konje na sv. Štefana dan in kam da gre. Krnečič je pa zvit raubšic, in jim je rekel, da nekaj konja ščiplje in da ga je treba spotiti.

"Tisti večer je moja mati nosila kolone našim sosedom in pa žlahti. V vsaki hiši je rekla: "Bog ne daj, da bi komu povedali!" Ah, ti dobra mati — da ti bi mogel imeti v bližini. Moj oče ne hodi več na jago, ker srne in jeleni so oblečeni v črne srajce. Stari učitelj je pa umrl. Mladi učitelj Šuligoj je pobegnil v Jugoslavijo. Uči o troke slovenskih rudarjev v Trbovljah. Tam ima tudi močan mladinski pevski zbor "Slavčki," po katerem mislim so posneti clevelandski Slavčki. Jaz pa se trudim za boljši obstoj življenja v tej zlati deželi, in še vedno ljubim lovske sport, če le imam kakšen nikel v žepu.

Frank Race

SLOVENSKA MLEKARNA

1028 East 61st Street

V preteklem letu smo vsem našim odjemalkam vedno točno in vlnudno postregli ob vsaki priliki. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili naklonjeni v preteklosti ter se priporočamo tudi za v bodoče.

Ko rabite mleko, smetano in druge mlečne izdelke, zlasti sedaj za praznike, obrnite se do nas, kjer je vse prvovrstno.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

GLAVIČ BARBER

SLOVENSKA BRIVNICA

6506 St. Clair Avenue

Iskreno se zahvaljujem vsem posetnikom moje brivnice za naklonjenost ter se priporočam še za naprej.

Želim vsem obiskovalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

VELIKO ZALOGO vsakovrstnih daril po nizkih cenah dobite v naši trgovini. Imamo tudi lučke za božična drevesca, 4 za 5c. Nove vrste lučke, vredne 10c sedaj po 5c in še več drugih stvari imamo. Pridite in si oglejte našo zalogo. Se priporočamo in želimo vsem rojakom vesele božične praznike in srečno Novo leto!

BLATNIK'S

6304 St. Clair Avenue

Mr. in Mrs. FRANK SUHADOLNIK

1196 Norwood Road

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom in prijateljem!

Pri nas postrežemo z dobrim pivom, sendviči, cigarimi, cigaretami itd. Se priporočamo, da nas obiščete!

MR. IN MRS. J. FLAISMANN

6402 St. Clair Avenue

BEER GARDEN

Najboljše 6% pivo, liker in dober prigrizek dobite ob vsaki priliki. Se priporočamo za obisk, obenem pa želimo prav vesel Božič in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

FRANK AŽMAN

6501 St. Clair Avenue

MESNICA

Pri nas dobite vedno prvovrstno sveže in doma sušeno meso. Se priporočamo, da si za božično kosilo nabavite mesenino pri nas, ter boste gotovo zadovoljni.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

John Bukovnik

Vaš slikar

762 EAST 185th STREET

ŽELI VSEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Član Progresivne trgovske zveze.

Se priporočam vsem za naklonjenost v letu 1936

Začetek, osnove in socialni pomen krščanstva

Vatro J. Grill

"Nobena stvar v preteklosti ni mrtva za onega, ki hoče razumeti sedanost".

PREDNO začnemo z opisom postanka krščanstva, je treba poudariti, da je krščanstvo eno izmed velikih in važnih pojavov versko-filozofskega značaja, ki je storilo oziroma skušalo storiti za zapadnega (tedanjega sredozemskega ali evropskega človeka) to, kar so si prizadevala slična gibanja na Vzhodu nekaj stoletij poprej. (Temeljne ideje, ki jih je začel širiti v Indiji 500 ali 600 let pred Kristusovim rojstvom Siddhattha Gautama, duhovni oče budizma, namreč so, da je iskalo odgovor na uganko sveta in uganko življenja. Od pamtveka si namreč človek stavi vprašanja: "Kaj je svet, ki me obdaja, kaj je nastal, kam hiti, kakšen je njegov smisel?" In pa: "Zakaj sem tu, kaj pomeni moje življenje in življenje ostalih ljudi?" To se pravi, da človeški duh neprestano stremi po tem, da bi izšel tisti vsesplošni in vseobsegajoči princip, ki naj bi pojasnil vse, kar se godi v človeku in izven človeka, ki bi iz harmonije in zmešnjave naredil red in naenkrat človek zapopadel razmerje med seboj in vesoljstvom in tako postal vladar samega sebe in vsega, kar ga obdaja.

Doktrina božjega kraljestva, ki je poglobitveni nauk Kristusa, pa danes igra tako majhno

vlogo v krščanstvu, je brez dvoma ena najbolj revolucionarnih doktrin, kar jih je kdaj čulo človeštvo. Ideja enega Boga sicer ni bila nova za žide, toda židje, ki so Boga (Jehovo) smatrali za nekakega svojega posebnega zaveznika so bili odločno proti takemu Bogu, ki je oče vseh ljudi in plemen, in bi bili torej vsi ljudje brez razlike otroci božji, ker ta nauk je stal v popolnem nasprotju z njihovo domnevo, da so židje "izvoljeno ljudstvo." Rimski paganski imperij, ki je vladal vsemu tedanjemu svetu, je nasprotoval krščanstvu iz politično-ekonomskih razlogov, kajti bal se je, da bi uresničenje Kristusovih naukov zrušilo njih posvetno oblast, ki je temeljila na suženjstvu. To nam pojasnjuje sovražstvo Židov proti Kristusu in preganjanje, kateremu so bili izpostavljeni skozi tristo let učenci Kristusa v Palestini in širom tedanjega rimskega imperija.

Zgodovinski fakt je, da so kristjani omenjene dobe širili komunistične doktrine in tudi dejansko živeli kot komunisti, to se pravi da so priznavali skupno (kolektivno) lastništvo, ne pa zasebnega (privatnega) lastništva.

Fragmentarna zgodovina nam pove, da je bil Jezus rojen v hlevu, da je zrastle v hiši, kjer je vladala beda, da je delal kot tesar, in da ko je splošil trideseto leto, je začel učiti ekonomske nauke, ki so mu pridobili ljubezen in spoštovanje revnih, ter

sovražstvo in zaničevanje bogatih, kajti on sam je bil tako ubog, da ni imel prostora, "kamor bi glavo položil." Pojavil se je, potem ko je Rim podjarmil ves tedanji civilizirani svet, vključno z židovsko državo v Palestini, ki je bila Rimu podložna provinca. Rimski imperijalna oblast je vladala tam le v svrhu tirjanja davkov, lokalne zadeve Judeje pa so opravljali duhovni židovski vere. Duhovni in bogati vladajoči razredi Judeje so reducirali nekoč mogočno židovsko vero v navadno formalnost, hinavščino in trgovino. Farizeji so tempel Jehove spreminili v tržnico in menjalnico denarja. Ko je Jezus začel pridigati proti vladajočemu redu, je nastopal pred množicami na obalah jezer, na ulicah in voga- lih, včasih pa tudi v sinagogah.

Jezus je zgosil farizeje, kakor se je imenovala vladajoča židovska sekta, radi njih okrutnosti, hinavščine in pohlepno- sti, primerjajoč jih pobeljenim grobovom, ki so lepi na zunaj, znotraj pa polni gnilobe. Nasprotno je celemu sistemu profita, obresti in mezd, ki je prevladoval tedaj, ter je z ne- štetiimi prispodobami kazal na krivičnost tega sistema. Ko ga je neki bogat mladenič vprašal, kaj naj stori, da mu bo lahko sledil, mu je rekel: "Prodaj vse, kar imaš in razdeli med uboge." In ko je mladenič žalostno odšel, je Jezus rekel: "Kako težko bodo oni, ki pose- dajo bogastvo, prišli v nebeško

kraljestvo. Lažje je kameli priti skozi uho šivanke kot pa bogatino stopiti v nebeško kraljestvo."

Ker je bil Jezus preprost delavec, je bilo naravno, da je branil razred, kateremu je pripadal. Učil je nauk človeškega bratstva, ki ni dopuščal, da bi mala peščica oblastnikov izkoriščala mase preprostega ljudstva. Zbral je okrog sebe kr- delo učencev, katere je učil svojo doktrino življenske filozofije. Vsi njegovi učenci so bili revni delavci, razen Matevža, ki je bil davčni tirljalec. Zato, ker je Jezus učil svoj pozitivni sistem moralne filozofije; zato, ker je brezobzirno napadal ob- stoječi socialni sistem Judeje; zato, ker je bil agitator, ki je žigosal obstoječe institucije— bilo je iz tega razloga, da je bil končno obsojen na smrt na križu. Jezus je bil usmrčen kot zločinec pod tedanjim zakon- nom zaradi svojih radikalnih naukov. Po njegovi smrti so apostoli nadaljevali z širjenjem Jezusovih komunističnih nau- kov. Tako čitamo v četrtem poglavju "Dejanj apostolov": "Množica teh pa, ki so sprejeli vero, je bila enega srca in enega duha; tudi nihče ni govo- ril, da je kaj njegovega od te- ga, kar je imel, temveč vse jim je bilo skupno. Ni ga bilo nam- reč ubožca med njimi: kajti ko- likor jih je bilo, ki so imeli hi- še, ti so jih prodajali, in so pri- našali izkupiček tega, kar so prodali in pokladali apostolom pred noge: in oddelilo se je vsa- kemu, kar je potreboval."

Tu imamo v novem testamen- tu samem dokaz o radikalnem značaju kolektivne družbe Krist- usovih učencev, ki je trajala tri stoletja, tekoma katerih je na- tisoče kristjanov, sledeč svoje- mu učitelju, z življenjem plačo- lo za svoje prepričanje, dokler ni kristjanstvo postalo državna vera rimskega cesarstva.

Pavel, ki je bil največji in najuspešnejši propagator krist- janstva, je smatral bogatino za parasite. On je rekel: "Kdor ne dela, naj tudi ne je." Za a- postoli so prišli "cerkveni o- četje," ki so nadaljevali s šir- jenjem kolektivističnih idej. Tekom te dobe je kristjanstvo postalo vera revežev širom rim- skega cesarstva, medtem ko so se bogatini še nadalje trdo- vratno oklepali paganskih idej. Verski boj se je spremenil v gospodarski boj ter povečal so- vraštvo med bogatimi in rev- nimi. Glasom zgodnjih krščan- skih idej je bil pohlep po bo- gastvu največji greh in zlo- čin. Oduševstvo — posojevanje denarja na obresti — je bilo kristjanom strogo prepovedano.

Tertulijan je rekel: "Mi vse skupno lastujemo razen žensk." Justinijan je rekel: "Mi nosimo s seboj vse, kar posedamo, in delimo vse z reveži." Avguštin je rekel: "Privatno lastništvo izvira iz oduševstva... Lastni- na ni naravna pravica, temveč pozitivna pravica, temelječa sa- mo na civilni oblasti." Jero- mij je rekel: "Bogastvo je ved- no posledica tatvine, katero je izvršil, če ne sedanji lastnik, pa njegovi predniki." Ambrož je rekel: "Zemlja je bila dana bo- gatim in revnim, da jo skupno rabijo. Privatna lastnina izvira iz sleparkske prilastitve."

Bogatini tistega časa so se zagovarjali približno ravno ta- ko kot današnji zagovorniki "ži- lavega individualizma." Rekli so: "Reveži pač boljše ne za- služijo. To so lenuhi, ki nočejo

delati, parasiti, ki bi bilo bo- lje, če bi jih ne bilo na svetu. Mnogo med njimi jih je, ki so navadni berači, ki zlorabljajo naša usmiljena srca. Ne, Bog ne ljubi revežev, ker če bi jih ljubil, bi jim pomagal."

Na te ugovore je cerkveni oče Krizostum odgovoril: "Vi pra- vite, da reveži ne delajo, ampak ali vi sami delate? Ali ne uživa- te v brezdelju dobrin, ki ste jih krivično podedovali? Ali ne izkoriščate dela drugih, medtem ko vi lenobe uživajte sadove njih uboštv?"

Bila pa je še ena doktrina zgodnjih kristjanov, ki je vzbu- jala srd in sovražstvo paganov in civilnih oblasti rimskega im- perija, namreč vojno so kristja- ni smatrali za greh in zločin v obeh božjih, kar je seveda po- polnoma logično, če pomislimo, da so zgodnji kristjani ne samo verjeli, da so vsi ljudje otroci božji, temveč so po tem nauku tudi živeli.

Nova vera se je hitro širila in koncem tretjega stoletja je objela že skoro vse pokrajine tedanjega rimskega imperija. Prvi rimski cesar, ki je spoznal v kristjanstvu veliko moralno silo, od katere je upal, da zaus- tavi razpadanje imperija, je bil Konstantin Veliki, ki je izja- vil, da se mu je tekoma neke bitke pred Rimom na nebu pri- kazal križ z napisom v grščini: "V tem znamenju boš zma- gal." To je bilo l. 312. Od te- daj naprej je preganjanje kri- stjanov popolnoma prenehalo. Leta 325 se je vršil v Niceji v Mali Aziji prvi zbor krščanske cerkve, ki je proglasil krščan- stvo za državno vero ter dolo- čil nedeljo kot dan počitka. Konstantin, ki se je sicer še le na smrtni postelji (leta 337) dal krstiti, je predsedoval cerk- venemu zboru, ter sploh izva- ljal mogočen vpliv nad organi- zacijo cerkve. Razume se, da je cerkev pod temi okolščinami zelo omilila svoje nauke, in pod vplivom Konstantina se je za- sejalo v kristjanstvo tudi mno- go starih paganskih idej. Tako se je zgodilo, da je kristjanstvo izgubilo svoj prvotni revnoluci- jonarni značaj. Da bi se pridobi- lo podporo bogatih in mogoč- nih, je Konstantin skupno z Ni- cejskim cerkvenim zborom, ki ga je on sklical, omilil prvot- ne krščanske doktrine proti bo- gastvu in vojni, ter s tem upo- stavil nekakšno korumpirano kristjanstvo—kristjanstvo Kon- stantina Velikega, bolj kot pa kristjanstvo Jezusa Kristusa. Cerkev je postala mogočna in bogata in je kmalu prav tako kruto preganjala one, ki ji ni- so hoteli slediti, kakor so nekoč pagani preganjali prve kristja- ne.

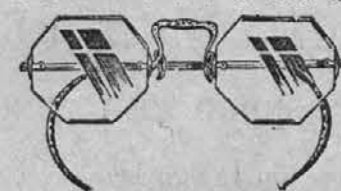
Ako se je krščantvo v svoj prvotni revolucionarni obliki izjalovilo, pa s tem ni rečeno da ni izvršilo ogromne moral- ne funkcije v prepovedu člove- štvu. Podleglo je pač, ker ta- kratni ekonomski ustroj ni nu- dil pogojev za praktično ure- ničenje idealnega krščanstva. Lahko bi morda celo rekli, da so interesi civilizacije zahtevali, da se je prvotno krščanstvo iz- jalovilo. Družba, v kateri se je ustvarjalo vse bogastvo edino z ročnim delom, ni bila zrela za uspešno kolektivno organizacijo človeštva. Treba je tudi pri- znati, da je bilo krščanstvo, da- si pokvarjeno in izmaliceho, skozi dolga stoletja, ko so bar- barska plemena iz Azije po- plavljala Evropo, edina združu-

joča sila in edini civilizujoči vpliv med belim človeštvom. Krščanski samostani, katerih notranja organizacija nas do današnjega dneva spominja na prvotni krščanski ideal kolekti- vizma, niso bili v srednjem ve- ku le izraz fanatičnega verske- ga dogmatizma in bigotstva, temveč bili so tudi edini pro- stor, kjer se je gojilo umetnost in čuvalo ostanke že umrlih ci- vilizacij in kultur. Vsa civili- zacija belega človeštva nosi pe- čat krščanstva in je boljša za- radi tega.

Tekom zadnjih par stoletij se vrši med organiziranim ver- stvom in znanostjo oster boj, ki je brez potrebe ustvaril vtis, da med vero in znanostjo obstoji nepremostljiv prepad. To se je zgodilo, ker se je cerkev, ki je bila vajena imeti monopol nad vsem dejanjem in nehanjem

človeške družbe, čutila ogrože- no. Navzlic vsej opoziciji pa je znanost korakala naprej in ustvarila čudeže, o katerih se človeštvo nekoč niti sanjalo ni. To je vzrok, da je krščanstvo izgubilo mnogo svojega nekda- njega vpliva. Danes cerkev več ne nasprotuje znanosti na po- ljih fizične vede, toda baš ta veda s svojo mehanično pro- dukcijo je rodila čisto nov soci- alno-ekonomski položaj, ki o- groža obstoječi gospodarski red, temelječ na privatnem last- ništvu produkcijskih sredstev. Tako je nastal oster konflikt v obstoječi družbi. Cerkev je vr- gla ves svoj vpliv proti reorga- nizaciji obstoječega ekonomske- ga sistema in za ohranitev sta- rih družabnih oblik. Danes, ko je človek podjarmil sile prirode, je prvič v zgodovini človeštva mogoče praktično uresničenje krščanstva, in ironičen para- dos je pač, da ravno ona ver- ska organizacija, katere dušev- ni oče je bil Kristus, v imenu

(Dalje na 2. str.)

JOHN METELKO, O. D.

PREIŠČEMO IN DOLOČIMO OČALA
Vsem prijateljem in znancem želimo vesele božič-
ne praznike in srečno Novo leto!

6417 St. Clair Avenue, v S. N. D.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

želijo vsem ter se toplo priporočajo za naklonje-
nost v letu 1936 sledeči

čevljarji:

FRANK DACAR

17308 Crovewood Ave.

JOHN GABRENJA

924 East 222nd Street

FRANK MARZLIKAR

16209 St. Clair Avenue

FRANK MARZLIKAR, JR.

683 East 200th Street

ANDREW OGRIN

18508 Shawnee Avenue

MICHAEL UREK

18613 St. Clair Avenue

MATH ZABUKOVEC

16817 Waterloo Road

ANTON ZUPANČIČ

576 East 152nd Street

POZOR ZIMA JE TUKAJ

Sedaj je čas, da uredite vaš avtomobil za zimo. Poglejte va-
še stare tajerje če so gladki in obrabljeni—pazite se ker po-
zimi so splozke ceste. To, kar vaš avtomobil rabi, so

FIRESTONE

tajerji, ker so eni izmed najboljših na trgu in tudi "grip" i-
majo, da vam ne drsi avto. Mi vam dobro plačamo za vaše
stare tajerje.

DU PONT ALCOHOL SUPER PYRO ANTI FREEZ
ZIMSKO OLJE (Zero Oil) EVEREADY PRESTONE

HOT WATER HEATER

Za majhno odškodnino vam ga notri postavimo.

VAM PREIŠČEMO VAŠE "SPARK PLUGS"

ZASTONJ

—baterijo in "battery cables" sčistimo.

"Spark Plugs" čistimo in baterije chargamo za majhno odškodnino.

Ustavite se pri nas preje ko greste kam drugam in vprašajte po cenah. Mi
smo vam na razpolago. Kadar kaj kupite pri nas, vprašajte za prihranjena
mala tedenska odplačila. Blago in delo garantirano.

Century Tire Service

E. Janis 15805 WATERLOO ROAD J. Dovgan

EDINA SLOVENSKA TRGOVINA TE VRSTE

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem.

Priporočila za darila za moške

- No. 1—MANHATTAN SRAJCE (Full Cut)**
Velika izbira krasnih vzorcev—tudi mnogo belih srajc.
- No. 2—SUPERBA**
Na duceate bogatih importiranih svilenih krpav. Plaids—Wools.
- No. 3—ROBCI**
By Manhattan — Pure Linens — Initials.
- No. 4—MUFLERJI**
Svileni — praznični, Volneni — za sport.
- No. 5—HICKOK**
"Belt and Buckle" seti v lepih zavojih.
- No. 6—ROBES**
Flanelaste in svilene. Modre — temno rdeče in rjave barve.

Frank Belaj

Trgovina z moško opravo
6205 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

POSEBNOST! Cene na deških in moških vrhnjih suknjah so zelo znižane

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ANTON BARAGA

15322 Waterloo Road

BONDED WINERY NO. 113

Imam polno zalogo legalnega vina, dobro pristno kapljico ter se priporočam za nakup tako društvom in posameznikom.

PETER USAY

783 East 185th Street

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA

Imamo polno zalogo vsakovrstnega blaga za moške, ženske in otroke. Se priporočamo vsem za naklonjenost v leto 1936.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

KOLENC SHOE REPAIRING

4642 West 130th Street

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim prijateljem in odjemalcem!

Popravljamo vsakovrstne čevlje. Delo je točno in v vaše zadovoljstvo. Nizke cene. Se priporočamo!

MR. IN MRS. JOHN RENKO

955 East 76th Street

SLAŠČICARNA

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete. Imamo vsakovrstne slaščice, cigare, cigarete, tobak in nekoliko grocerije. Postregli vam bomo najboljše.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želi

ROOSEVELT CAFE

LOUIS ROYTZ, lastnik

524 East 200th Street

Pri nas dobite vedno dobro sveže pivo ter okusne sendviče. Se priporočamo vsem za naklonjenost.

GEORGE KOVAČIČ

BRIVNICA

6214 St. Clair Avenue

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem posetnikom naše bravnice in prijateljem!

Zahvaljujemo se za naklonjenost v preteklem letu ter se priporočamo vsem tudi za v bodoče. Dobro in točna postrežba!

Božični večer v gozdu

Piše WILLIAM CANDON

KJE JE LEPŠE kot v gozdu na božični večer? Vse je naravno, čisto, nebo kot kristal, lepi beli sneg, katerega nam narava da, zrak oster, tenki veter piha čez obleko in meso, prav do kosti te marsikaterikrat pretrese. Privadiš se vsem, ne čutiš mraza, segreješ se od dela ko sekaš drevje, žagaš istega v krle in drva, katera potrebujejo za ogelje. Akoravno je drvar v gozdu utrujen in izmučen, vseeno ga nekaj presune, ko se bližajo gotovi prazniki. Božič je eden najstarejših praznikov, ki ga spoštujejo, skoro bi rekel, vsi narodi. Ni cerkva po gozdu da bi jih obiskovali takozvan lumberteki da bi šli k polnočnici, pa vseeno se spominjamo lepih zvonov v stari domovini krasnih božičnih večerov, katere smo prebili še kot otroci poleg svojih starišev. Krasno je bilo potovanje k polnočnici ako smo bili oddaljeni od farne cerkve. Veselili smo se nekaj, kar sami ne vemo kaj. Oznanjevali so nam prihod Krista, molitve in drugo. Vse nekaj drugega je v Ameriki. Otroci se vesele Božiča zato, da bodo nekaj dobili. 'Santa Claus' je tisti, tu v novi domovini, ki ga otroci pričakujejo. Veselijo se ga že mesece vnaprej, dneve štejejo ko da pride čas, da bo mati postavila božično drevesce, okipčala ga z raznimi kinči, električnimi lučkami in nazadnje kedar pridejo razni zavijki pod drevescem, v katerih je gotovo dar enemu ali drugemu. In kaj se mi starejši veselimo drugo kot da smo leto skoro dokončali ter zaznamovali en križ več čez pleča, kateri nas teži v bodočem letu. Vprašujemo se kaj imamo od vsega trpljenja, od vsega gorja, katerega smo prestali do Božiča. Nič drugo kot leto starejši smo in tako tečejo dnevi, meseci in leta, mi se pa staramo in bližamo grobu. Spomini pa vseeno ostajajo, dobri in slabi. Spominjamo se vseh božičev in praznikov preteklih v našem bournem življenju.

Spomnil sem se Božiča pred 20 leti, tam gori na severnem Michiganu v sredi gozda. Bila je drvarska naselbina, dva Slovence z družinami, štiri družine Indijancev, ena družina Francozov ter dva pečlarja Bob in John, doma iz države Kentucky. Bob je bil oženjen ter je imel famo v Kentucky, poleti je delal na farmi, pozimi pa je hodil po šumah, da je nekaj dolarjev prihranil za semena, katera je potreboval spomladi. John je bil samec, oziroma vdovec. Ne vem ali je imel kaj družine ali ne, videti je bil bolj skrit, potuhnjene, neodkrit, dočim je bil Bob prijazen in prikljiv človek. Imel je sina, ki je študiral. Sin je bil okrog 22 let star, visoke postave in pravi gentleman. Prišel je za Božič obiskati svojega očeta, gledati kako se je mož trudil v snegu do pasa, v mrazu, da je vse pokalo, a on ni čutil mraza, vse bi storil samo, da vidi sina srečnega in da bi enkrat v resnici postal doktor, za kar je študiral. Še štiri leta in šola bi bila končana, ali denarja je zmanjkalo. Prišel je do očeta, zato da bi mu kaj denarja dal za podaljšanje šolnine. Kako mu bo oče dal, ker zaslužil je slabo, kar mu je ostalo je pa poslal družini; pozabil pa tudi ni sam sebe. Kadar je bila 'peča', si je privoščil par kvartov žganja, ker v Kentucky ga tako radi pijejo kot Irči. Par dni pred božičem je bila peča; vse je šlo v mesto, eni po razni potrebnosti, drugi pa največ za pijačo. Dan pred božičem je bilo že vse židane volje. Midva z ženo sva sklenila, da bova na-

pravila malo božično drevesce, ter v krogu svoje družince tiho in mirno praznovala božični večer. Žena je nakupila nekaj potrebnih obleke za otroke in za naju ter nekoliko kinča za drevesce. Popoldne grem in odsekam malo smrekico, napravim stojalo, seveda prav po gozdarsko, postavim drevesce v kot in žena ga prične krasiti, otroci vsi veseli skakali sem in tja ter se veselili prihoda Miklavža, oziroma daril. Prišel je večer, mrz je bil, da je vse naokrog pokalo kot da Turki prihajajo. Mesec je na nebu sijal, ker je bilo nebo čisto kot zrcalo, obsevano z neštevilnimi zvezdami je bilo svetlo zunaj kot podnevi, tu in tam se sliši pokanje dreves, tam skovikanje sove, v daljavi tuljenje volkov, brsketanje srn in tako naprej. Vse je bilo nekako čudno, kot da bi v resnici oznanjevala narava prihod in rojstvo Krista; še krava je mukala tisti večer, ko ni bila njena navada tega. Vedel sem, da sem ji dal jesti in vodo za piti, grem vseeno pogledat v hlev kaj je. Vprašam, kaj hočeš, Basi? Tako ji je bilo ime. Odgovori mi z mukom, malo jo pogladim, s svetilko v roki se spodtaknem v neko desko in udam po steni, na drugi strani stene sem pa imel nekaj kokoši. Šment to je bil dirindaj, še kokoši so začele kokodakati. Grem ven, zaprem hlev in polagoma nastane tišina. Streljaj naprej je bila mala kempa, kjer sta se pečljala gori omenjena Kentuckyja. Slišal sem zamolklo petje. Grem v svojo hišico ali kolibo, rečem ženi "Pečlarji so veseli," nakar mi reče, "Le zakleni pa ugasni v kuhinji, gremo v drugo sobo k drevesu, bova darila razdelila."

Otroci so komaj čakali. Kar prižge mati luč ter prične klicati imena, vsak ta svoje dobi. Ravno dobre razdeli, ko se začne slišati zunaj vpitje. Skočim k oknu ter zapazim pri pečlarjih vrata njih kolibe odprta. Žena reče, kar pusti jih na miru. Res tako storim, čez kakih 15 minut pa prileti iz sobe Bob na moja vrata trkat ter prosi "Please, please open the door." Nič se ne oglašimo. Mislila sva z ženo, da je pijan, ker pa le ni minilo prošnje v kraju, stopim k vratom ter vprašam, kaj hočeš; kar pravi "Pomagajte mojemu sinu, samo njega spravite na gorko in rešite ga če morete, da tu ne izkrvavi in pogine od vsega hudega. Rečem, "Dobro, samo sinu dovolim notri in nobenemu drugemu." Gre po sina ter ga oprtega pripeljeta on in neki Indijanec. Sin, ves blede in prepaden, prosi prvo vodo, ko zapazim, da je ves krvav. Pogledam in vidim, da ima palec na desni roki odsekan prč. Kaj storiti? Imela sva obveze in nekaj zdravil, storila sva ga spravila na najino posteljo, bil enkrat omil in obvezan je padel v nezavest. Za malo časa sva ga spravila na njino posteljo, nato pa zagledam, da je vse v svetlobi in vidim, da šenda pečlarska gori, Bob pa s puško išče napadalca Johna. Šel sem bližje, da bi pogasil ogenj in posrečilo se nam je, da smo ga zadušili, tako da je samo pod zgorel, ker se je peč prevrnila, ko so se sukali semintja. Šel sem okrog šende z lučjo ko dohim nož dolg kot sablja, ves krvav ležati zadaj za šendo v snegu. To je bil nož, s katerim je John odsekal prst sinu. Bob in John sta se prepirla radi par centov, seveda, prepirla se je šnops, sin, ki je bil navzoč, ju je miril. Beseda je beseda prinesla tako dolgo, da je postal pretep med Bobom in Johnom. John je pograbil nož, da bo Boba čez glavo usekal, ko

to zapazi sin hoče z roko preprečiti smrt svojega očeta, pri čemur mu odleti palec, John pa je nato pobegnil neznano kam. Drugi dan je bližnji farmer s konji odpeljal sina v bolnišnico in oče je šel z njim brez vsakih poškodb. Od tistega časa nisem videl nobenega več. Iz mirnega božičnega večera je bil prav razburljiv. To je bilo leta 1915. Obenem je bilo prvo in zadnje božično drevo v gozdu. Sklenil sem še tisti večer, da ko pride pomlad, ven med svet v mesto, kjer so ljudje, kjer je delo vsaj nekoliko podobno človeku. Želja je bila iti nazaj v Cleveland.

Prišla je pomlad, prišel je maj in hajd na vlak s trebuhom za kruhom. Mesto tihega, mirnega božičnega večera, katerega sva z mojo družico želela, sva imela bolnišnico in polno skrbi ali bova pravilno obvezala ali bo ozdravil ali ne; rojile so misli po glavi, vsakovrstne, kot da bi bil sam kriv težkega slučaja. Bil je Božič, kateri mi ostane za vedno v spominu.

STAROST

Vsakdo izmed nas je osupnjen, kadar prvič sliši, da se ga imenuje starega. — Oliver Wendell Holmes.

ZAČETEK, OSNOVE IN SOCIALNI POMEN KRŠČANSTVA

(Dalje iz 1. str.)

Krščanstva vodi boj proti kolektivistični organizaciji človeške družbe. Jasno je, da tisti, ki danes propagirajo kolektivno lastništvo produkcijskih sredstev, ne stojijo le na braniku civilizacije in kulture, temveč da obenem tudi delajo za uresničanje idealov prvotnega krščanstva, bodisi da se tega zavedajo ali ne, bodisi da to priznavajo ali ne. Že dejstvo, da je danes, ko je moderna znanost ustvarila vse pogoje, da se narode sveta reši vsaj skrbi za njihov materialni obstoj, na milijone ljudi na svetu lačnih, samo na sebi dokazuje, da je sistem privatnega lastništva in gospodarskega liberalizma preživel svoj čas, in da več ne služi napredku, temveč da je postal cokla vsakega napredka.

Tu se ne gre samo za materialno blagostanje, ki ni cilj sam na sebi, temveč gre se predvsem za rast civilizacije in kulture, za razvoj duševnega življenja, ki je vedno omogočeno le v toliko, v kolikor se človek oprošča skrbi za svoj gmetni obstoj. Zdelo bi se, da današnja doba nudi zlato priliko za popolno uveljavljenje zlasti katoliškemu delu krščanstva, ki je od početka obsojal gospodarski liberalizem, ki je bil predhodnik modernega kapitalizma. Boj med Rimom in Moskvo ni potreben, ako je Krščanstvo sposobno izvršiti svojo zgodovinsko nalogo. Cerkev je že priznala, da ni vzroka za boj med vero in fizično znanostjo. Zakaj ne bi šla korak naprej ter tudi priznala, da ni vzroka za konflikt med vero in socialno-ekonomsko znanostjo? Kapitalistični sistem gospodarstva je danes vsepovsod v razkroju. Njegovi desperatni poizkusi, da se s silo in terorizmom (fašizem) reši propada, grozi vreči človeštvo v strašno vojno, ki utegne uničiti civilizacijo in pahnniti svet v nov vek barbarizma. Krščanstvo ne bi smelo biti nevtravno ali celo sovražno napram silam, ki skušajo preprečiti to katastrofo. Ako bo borba za novo svobodo izvojevana proti volji krščanstva, utegne biti to usodno zanj.

Tudi potem, ko človek postane gospodarsko svoboden, bo še vse polno vprašanj in problemov, ki bodo čakali ne samo znanstvenika, temveč tudi misleca. Takrat bodo pravzaprav šele dani pogoji za razmah človeškega duha v sferi, o katerih danes niti sanjati ne moremo, in nauk Kristusa, da smo si vsi bratje in da je Bog oče vsej ljude, bo lahko postal živo dejstvo.

(V zgornji razpravi so bili rabljeni sledeči viri: Israel Smith Clare: Universal History; H. G. Wells: The Outline of History, in Fran Drtina: Miselní razvoj evropskega človeka.)

Naj cenjeni odjemalci in prijatelji sprejmemo naša priručna voščila za vesel Božič in iskreno željo, da bi vam dala bodočnost vse, kar ima najbolj šega v sebi za leto 1936.

Se vam zahvaljujemo za vašo naklonjenost in se vam priporočamo za v bodoče. To želimo v ime našega mlekarkega podjetja, kot lastniki in razvaževalci mleka.

MAYFLOWER DAIRY CO.

RACE IN SINOVI, LASTNIKI

1083 East 68th Street.—HEnd. 4926

"MILK FROM APPROVED DAIRIES"

HOCEVAR'S BEAUTY SHOPPE

6411 St. Clair Avenue—HEnd. 5296

Vsem našim posetnicam in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto! Priporočamo se ženam in dekletom za naklonjenost.

VESEL BOŽIČ! — SREČNO NOVO LETO!
in še na mnoga leta, polna zadovoljstva in veselja ter SREČE ZA VAS!

THE KRICHMAN & PERUSEK FURNITURE CO.

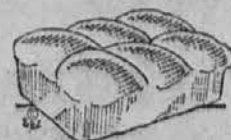
IN

BEN FRANKLIN 5 AND 10 CENT STORE

15428 Waterloo Road

ANTON NOVAK

6218 St. Clair Avenue

PEKARIJA

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Se priporočamo, da naročite pecivo pri nas.

O GOJITVI PETJA IN GLASBE MED NAMI

Piše JOHN FILIPIČ (Cleveland, Ohio)

DA SMO Slovenci zdrav, žilav in vesel prepeva-joč narod, je veliko do- zibelki. Kmetiška mati, naslo- njena čez zibelko, uspava svo- jega malčka in poje: Aja tuta- ja, ki v zibki nagaja . . . Otro- ci v šolah, pastirji na pašnikih, perice ob potokih, žanjice na poljih v zlatem klasju, terice ob sušilnih jamah—vse rado poje in izraža čustvo svoje vesele duše.

Kako lepo je bilo poslušati petje kmetijskih fantov na va- si! Nekdo je zavriskal in fan- tje so lezli skupaj kot ščurki na svojem zbirališču. Po krat- kem pogovoru je že donela pe- sem za pesmijo. Potem so se pri- jeli čez rame štirje pa štirje skupaj, in šli počasi skozi vas, prepevajoč lepe pesmi. Lepo je bilo slišati pesem v jasni tihi noči; vse je počivalo, le pesem je še odmevala, polagoma izgi- njala in končno umrla v dalja- vi.

To je bil nekakšen kmetiški koncert. Fantje iz nekaterih vasi so bili dobri pevci in kako imenitno so vam znali zapeti naše domače narodne pesmi! Kako čarobno je vplivalo fan- tovske petje v tihi noči! Marsi- katero dekle je stalo ob oknu v luninem svitu in poslušalo svojega fanta, čigar glas je spo- znala izmed vseh drugih. In ko so se napeli, so seveda šli vaso- vat k svojim ljubicam, nekateri do ranega jutra.

V spominu nam je še, kako veselo je, kadar se fantje pelje- jo po balo. Voz lepo okrašen s smrkami in balizom, fantje praznično oblečeni stoje na vo- zu in pojo. Med peketanjem konjskih kopit in ropotom koles vriska pesem, da kar kipi v člo- veku. Vse poje!

Umetna glasba ni uspevala med našim ljudstvom. Kdo bi se učil tiste note, tiste kljuke, ki so vse enake. To je pretež- ko. Sicer pa tudi ni bilo prilike za tako učenje. In vendar in notah se pišejo cele povesti in dogodki kakor s črkami abe- ce- de. Kakor se more človek učiti brati tiskane in pisane besede, tako se mora učiti brati note, da postane godbenik in dovr- šen pevec. Pri teoriji glasbe pa pride še tehnika in glas. Da je to jako težko, priča to, da človek nikoli ne zna vsega in dober glasbenik se mora vež- bati vsak dan in vse življenje in nikoli ni predobor.

Kakšni so naši pevski zbori? Veliko jih imamo v tej deželi, kar je dokaz, da še vedno radi pojemo. Tudi mladinske zборе smo ustanovili. Starši želijo, da otroci pojo, kakor so peli oni sami, da se ohrani tradicija, kar je razveseljivo. Žal je, da se naši zbori niso nikoli učili glas- bene teorije. Povečini note za- to držijo v roki, da čitajo bese- dilo. Obstoje seveda tudi za- vire, med drugim premalo časa, ki se ga posveča vajam. In do- bijo se tudi učitelji pevskih zborov, ki sami stvari dobro ne razumejo, oziroma samo malo površno, pa se poje, ali kako?

Več let nazaj se spominjam je bilo skoraj toliko pevskih zborov kakor danes in vsi so pe- li skoraj enake pesmi, razen da so imeli nekateri boljše pev- ske moči. Takrat nismo sliša- li klasičnih pesmi in menda bo- res, da pevovodje niso bili kos svojim nalogi, a kljub temu so mislili, da so, in naredili toliko kot navaden organist.

Kakor se jaz spominjam, je gojitev petja v Clevelandu do- bila novega življenja s priho- dom g. John Ivanuscha. Stan- drad našega petja se je dvignil, slišali smo težje klasične pe- smi na koncertih in končno smo prišli celo do opere. Priznanje gre Antonu Gardenu, ki je sam

pevec seveda, da je dobil g. Ivanuscha v Cleveland.

Kdo je Ivanusch? Slovenski javnosti dobro znan, vsaj moral bi biti, je inteligenten, skro- men in dovršen glasbenik. Ra- zume petje popolno in pravilno. Njegova posebnost sta dva in- strumenta: kornet, ki ga igra, da mu je težko para, in gosli. Danes najbrže ni Slovenca v Ameriki, ki bi ga nadkriljeval v temeljitem poznanju glasbe, le žal, da se naši ljudje tega ne zavedajo v polni meri.

Poglejmo samostojno "Zar- jo." Pod njegovim vodstvom je bilo podanih že celo vrsto o- per, katerih eno je sam uglas- bil. To je ogromno delo, ali mož- se ga ni ustrašil. Rečem lahko, da če bi Ivanuscha ne bilo v Clevelandu, ne bi peli slovenske opere, in kadar ga ne bo, se bo- jim, da ne bomo več slišali slo- venske opere. Razume se, da gre priznanje tudi solistom in celotnemu zboru, da so vztrajni in dobri, ampak brez dobrega krmarja ne gre. Ponosni bi mo- rali biti vsi, da imamo tako zmognega moža med nami.

Poglejmo clevelandski simfo- nični orkester. Sestoji iz sanjih profesorjev glasbe, iz najboljših igralcev v mestu, in ko je od- šel Sokoloff, so iskali najbolj- šega med najboljšimi, da jih vodi v klasičnih skladbah. Da- nes je Rodzinski, sposoben da malo takih, vodja teh najbolj- ših godbenikov. Tako tudi naš Ivanusch. Nič več kot prav je, da se javnost tega zaveda, in da mu da priznanje za njegovo sposobnost in delo.

Vedno sem bil ponosen, da lahko rečem, da sem igral pri slovenski godbi "Bled" solo kla- rinet pod vodstvom g. Ivanusch- a v svetovno znanih koncertnih skladbah z lepim uspehom.

OBSODBA ZVERINSKE MO- RILKE

Sodišče v Steyru je obsodilo Terezijo Moslingerjevo, ki je zastupila in umorila železo- strugarja Pohla, na osem let poostrene robove. Mati zločinke, ki so jo osumili sodelovanja pri umoru, a zaradi pomanjkanja dokazov ni bila obtožena, izjav- lja, da noče pričati proti svoji hčeri. Morilka je čisto mirno o- pisala potek umora pred poroto. Tudi kazen je sprejela čisto mirno, dočim sta izjavila držav- ni tožilec in branitelj obtožen- ke, da se bosta pritožila zaradi preizkita, oziroma previsoko od- merjene kazni.

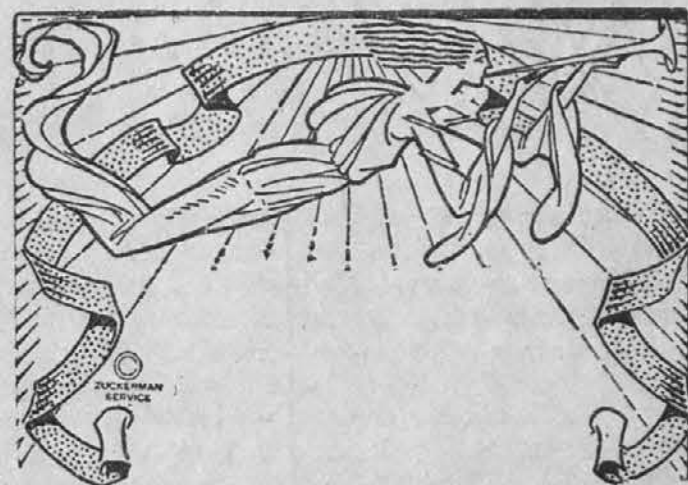
Najstarejši prepis evangelijev

V Rylandovi knjižnici v Man- chestru so so odkrili v zbirki grških papirov, ki jih je pri- nesel pokojni prof. Grenfell 1. 1920. iz Egipta, list, na katerem je bilo nekoliko težko čitljivih grških vrstic. Ta list so spo- znali sedaj kot del nekega ro- kopisa iz prve polovice druge- ga stoletja po našem štetju. Ro- kopis je moral vsebovati naj- starejši doslej znani prepis evangelijev.

List vsebuje na sprednji strani verz 31. do 33. iz 18 poglav- ja Janezovega evangelija, na zadnji strani pa dele 37. do 38. verz istega poglavja, očitno v sedaj znanem besedilu. O izvo- ru in zgodovini tega papirove- ga lista ne vemo ničesar, je pa nad vse važen zavoljo tega, ker predstavlja najstarejšo zgodo- vinsko dokazilo o eksistenci sv. pisma nove zaveze in posebno Janezovega evangelija.

ALI ŽE VEŠ . . .

. . . da kadi Adolphe Menjou cigarete, ki so izdelane posebej zanj in imajo njegov mono- gram?

Naznanilo

Globoko užalošeni ter potrtega srca naznanjamo vsem so- rodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je kruta smrt izrgala iz naše srede ter nas je za vedno zapustil preljubljeni so- prog in oče

Frank Košmerl

in sicer dne 9. novembra, 1935 leta, je previden s sv. zakramenti za umirajoče ob 2. uri popoldne mirno v Gospodu zaspal. Pogreb draga pokojnika se je vršil 13. novembra iz hiše žalosti v cer- kev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen v vasi Hrib pri Loškemu potoku leta 1870.

V svojo dolžnost si štejemo, da se tem potom najlepše zahva- limo vsem, ki so položili tako krasno cvetje h krsti draga nam pokojnika. Zahvaljujemo se sledečim: Društvu Slovenska Zenska Zveza, društvu Srca Jezusovega, družini Zupančič, družini Sku- be, družini Jerry Knaus, družini Anton Grdina, družini Dobrič, Cleveland Ohio Div. No. 2 A. W. W. P. A., družini Martin Pla- ninšek, Mr. in Mrs. John Dely in družini, Mrs. Josephine Sam- son, Mr. in Mrs. Frank Skok, Mr. in Mrs. Victor Kranz, Jr., Mr. in Mrs. Victor Kranz Sr., Mr. in Mrs. John Kikel Jr. in družini, Mr. in Mrs. Michael Shirilla, Mr. in Mrs. Joseph Zakrajšek in družini, otrokom Eppichovem, Mr. in Mrs. Smith, družini Lander iz Warren, O., Mr. in Mrs. H. M. Raus, Mr. in Mrs. Zupan iz Way Ave., družini Tom Sinti, družini Wm. Candon, Mr. in Mrs. Glavič, Mr. in Mrs. Kunčič-Perrotti, Mr. in Mrs. Joe Eppich, Mr. in Mrs. J. Dely, Breckenridge Machine Co., družini Dely, družini Frank Jelenc, družini Derin, družini Mandel, Mr. in Mrs. Jo- seph Mohar.

Za sv. maše, ki se bodo darovale za mir in pokoj duši pokoj- nika, so darovali ter se jim želimo zahvaliti: Mr. in Mrs. Erwin Owen, Mr. in Mrs. Victor Kranz Sr., Sever Jarch, Mr. in Mrs. Earl Smith, Mr. Michael Anžin, Mr. Jurečič, Mr. Anton Mestek, Mrs. F. Jerele, Mr. Edward Skebe, Mr. in Mrs. Rosel, E. 152 St., Mr. Frank Spenko, Mr. Frank Koren, Mrs. Mismas, Mrs. Mary Zupane, Way Ave., Mr. John Zakrajšek, Mr. in Mrs. John Sto- par, Mr. in Mrs. Geo. Knettel, Mrs. Julia Struna, Mrs. Sishka, Mrs. Josephine Kotnik, Mrs. Widmar, Mr. in Mrs. Anton Jerak, družini Laurich, Mrs. Frances Braddock in hčerki, Mr. Frank Skull, Mr. in Mrs. John Pauline, Mrs. Angela Fink, Mr. Anton Grdina Sr., Mr. Matt Intihar, Mr. John Prisel, Mr. in Mrs. Mil- ner, Mr. John Milner, Mrs. Ana Boldin, Thames Ave., Mr. Peter Bukovnik, Mr. in Mrs. Brzina, prijatelju, Mr. Frank M. Zupan- čič, Mrs. Margaret Oberstar, Mr. John Jevnikar, Mrs. Jennie Stih, Miss Smrekar, Mrs. Frances Odazek, družini Perko, Mrs. Rose Zupančič, 15333 Waterloo Rd., Mrs. Margaret Mestek, Mrs. Frances Skubic, Mr. in Mrs. Luke Trček, Jr., Mrs. Mary Jevni- kar, Mr. in Mrs. Vinšek, 776 London Rd., Mrs. Vidmar in družini iz E. 169 St., Mr. Joseph Planinšek, Mrs. Mary Bukovnik, Mr. in Mrs. Louis Koshir, iz Mellen, Wis., Mr. in Mrs. Verbie, Mr. in Mrs. Anton Dolgan, Mrs. Struna, Mr. in Mrs. Joseph Zele, E. 152 St., Mr. in Mrs. Frank Glavič, Mr. Frank Papež, Mrs. Karl Kosmerl, Java Center, N. Y., Mr. John Bombic, Java Center, N. Y., Mr. John Dobric, Mrs. John Mervar, White Rd., Mr. Joe Ka- dunce, E. 200 St., Mrs. Rose Henkol, Mr. in Mrs. Joseph Mohar, Sr., Montana, Mr. in Mrs. Joseph Mohar, Jr.

Dalje želimo izreči globoko zahvalo vsem, ki so dali svoje av- tomobile brezplačno v poslugi. Iskrena vam hvala vsem!

Posebna zahvala Mr. in Mrs. Joseph in Frances Zakrajšek za vso pomoč in tolažbo ob času bolezni in smrti.

Hvala vsem, ki so prišli kropiti pokojnika, ko je ležal na mrt- vaškem odru ter vsem onim, ki so ga spremili na zadnji njegovi zemski poti. Hvala tudi pogrebcem, ki so nosili krsto.

Iskrena hvala pevcem pevskega zbora Hirijsa za pretresljivo zapeto žalostinko, ki nam je segla globoko v srce.

Najlepša hvala čst. g. duhovnom od cerkve sv. Marije za o- pravičene pogrebne obrede in lep ganljiv govor. Posebno zahvalo naj sprejme Monsignor Rev. Vitus Hribar za dnevne obiske in vso tolažbo sv. vere.

Hvala tudi Anton Grdina pogrebnemu zavodu za vzorno ure- jen pogreb in vsestransko prvovrstno poslugi.

Ako se je ime katerega pomotoma izpustilo prosimo oprošte- nja ter se isto najlepše zahvaljujemo.

Počivaj mirno in rahla naj Ti bo ameriška zemlja, dragi so- prog in oče. Odšel si k svojem Stvarniku, da prejmeš plačilo iz rok Božjih za vse, kar si storil dobrega v življenju. Spominjali se Te bomo s hvaležnostjo in ljubeznijo v molitvi dokler se ne snidemo na kraju večnega veselja in miru!

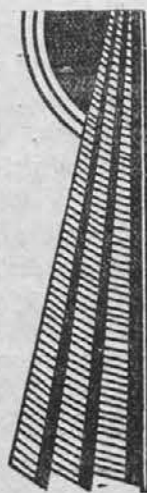
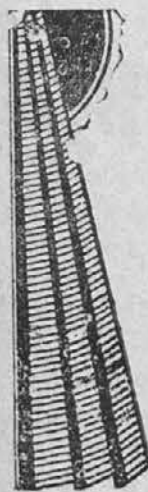
Zalujoči ostali:

JOHANA, soproga;
FRANK, JOSEPH IN LOUIS, sinovi

Cleveland-Collinwood, 21. decembra, 1935.

1914

1935

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, pri- jateljem in znancem tužno vest, da je kruta smrt tako nenadoma ugra- bila iz naše srede ter nas je za vedno zapustil naš ljubljeni, nepozabni sin in brat

Adolph Srakar

in sicer v cvetoči mladeniški dobi, star šele 21 let. Blagopokojnik je bil rojen 23. maja 1914 leta v Clevelandu. Zbolel je 23. novembra, umrl pa je dne 24. novembra ter je bil pogreb na Zahvalni dan, 28. novembra, iz hiše žalosti v cerkev sv. Marije na Holmes Ave. ter od tam na sv. Pavla pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom najlepše zahvalimo vsem, ki so položili h krsti draga pokojnika tako krasne vence. Ta dokaz spo- štovanja napram pokojniku nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti. Želimo se zahvaliti sledečim:

Mr. in Mrs. Accetto, Mr. Matt Zadnikar in družini, iz Girard, Ohio, Mr. in Mrs. Bobnar in družini, Mr. in Mrs. Anthony Laurich Jr., Mr. in Mrs. Anton Laurich Sr., Dr. in Mrs. Wm. J. Lausche, Mr. in Mrs. Janžič in družini, Mr. in Mrs. Menley in družini, Mr. in Mrs. Lukačko, Mr. in Mrs. Kocjančič in družini iz Erie, Pa., Mr. in Mrs. Prijatelj in družini iz Conneaut, Ohio, Mr. Eddie Marolt, Mr. in Mrs. J. Terškan, Mr. in Mrs. J. Peterka, Mr. in Mrs. F. Kovach in družini, Mrs. Barbara Baron in Pete J. Welling, Mrs. Mary Mehle Otoničar, soprogu in družini, Mrs. Kralich in družini, Mr. in Mrs. Sezun in družini, Mr. Frank Novak, Mrs. Shusters, Mr. Frolich, Mr. in Mrs. Joseph Sersen, Shore Tavern, dekletom R. C. A. Nela Park, General Electric-Pitney Glass Girls, A. in B. Shift, Mrs. Stru- kel, sosedom in prijateljem, društvu Blejsko Jezero, št. 27 SDZ.

Dalje hvala vsem za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duši pokojnika. Hvala sledečim: Mrs. Otoničar, Mr. in Mrs. Matt Sezun, Mr. in Mrs. William Cerecek, Mr. in Mrs. L. M. Miller, Mr. John F. Zortz, Lo- rain, Ohio, Mrs. A. Fink, Mrs. Klemenčič in družini, Mrs. Mary Bačnik, Mr. in Mrs. Jack Piemel, Mr. in Mrs. Albert Duša, Mr. in Mrs. Anton Gubane, Mr. in Mrs. Frank Mullec, Mr. Pat Monacelli, Rev. Victor J. Vi- rant, Mr. in Mrs. John Accetto, Mrs. Julia Struna, Mrs. Josephine Modic in Jim Patton, Mrs. Antonija Woglesh, Mr. in Mrs. Anthony Laurich Jr., Mr. in Mrs. Peck, Mr. John Novach, Mr. John Champa, Mrs. Pat Monacelli.

Najlepša hvala vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi. Hvala sledečim: Mr. Harry Wrkman, Mr. Delling, Mr. J. Bohince, Mr. J. Demberio, Mr. Ted Clementz, Mr. J. Fink, Mr. J. Infalvi, Mr. F. Dambrick, Mr. J. Justin, Mr. J. Lesjak, Mr. Ch. Strukel, Mr. J. Gehrung, Mr. F. Kovach, Mr. Spik, Mr. J. Peterka, Mr. J. Polance, Mr. Fink, Mr. E. M. Car, Mr. A. Tmsie, Mr. S. Kotman, Mrs. J. Dolence, Mr. Camarra, Mrs. Sezun, Mr. Baubich, Mr. Wellings, Mr. Torkar, Mr. Urbanich in Mr. Planinšek.

Dalje hvala vsem, ki so ga prišli kropiti ko je ležal na mrtvaškem o- dru, kakor tudi onim, ki so ga spremili na zadnji njegovi zemeljski poti. Hvala tudi pogrebcem, ki so nosili krsto ter prijateljem-tovarišem za častno stražo.

Dalje hvala čst. g. Virantu za opravljene pogrebne obrede ter gan- ljiv govor

Hvala Joseph Zele pogrebnemu zavodu za vzorno urejen pogreb.

Posebno zahvalo naj sprejmejo Mr. Anthony Laurich Jr., Mr. in Mrs. Peterka, Mrs. Shusters, Mr. Frolich, Mr. in Mrs. Accetto, Mr. Eddy Ma- rolt, Mrs. J. Dolence, za vso pomoč in tolažbo v dneh žalosti, in ker so čuli pri njemu ko je ležal na mrtvaškem odru.

Ako se je ime katerega po pomoti izpustilo, prosimo, da oprostí ter se mu isto najlepše zahvalimo.

Nepopisna žalost se je naselila v naših srcih radi te nenadne izgu- be. Naša srca so polna tuge in naše oči polne grenkih solz, saj nimamo več Tebe, dragi ljubljeni sin in brat, katerega smo tako ljubili. Bil si nam dober in ljubeč in Tvoja izguba je nenadomestljiva. Počivaj mirno in po- kojno v naročju matere zemlje, dokler se ne združimo enkrat vsi na kra- ju večnega miru in blaženstva.

Solza pada še nešteta
tužno bije nam srce.
Smrt pobrala nam je Tebe
našo nado, naše vse.

Ni še mesec dni poteklo
kar si Ti zapustil nas
Vedno pa spomin ostal bo
v naših srcih večni čas.

Zalujoči ostali:

JOHN in FRANCES, oče in mati;
FRANK, brat;
ALICE, poročena LAURICH in
FRANCES, sestri.

Cleveland, Ohio, 21. decembra, 1935.

Na obisku v Wisconsinu in Minnesoti

Napisal FRANK SODNIKAR (Cleveland, Ohio)

Frank Sodnikar, ki je napisal spodnjo črtico je v Ameriki rojen Slovenec ter dobro obvlada slovenski jezik. On je urednik angleške sekcije "Enakopravnosti."

EVROPCI, ki so bili na obisku v Ameriki, radi jadikujejo, da je vsa Amerika zgrajena po enem kopitu: mesto je podobno mestu; nad tovarni se vzdiguje dim štiriindvajset ur na dan; farne so dolgočasne, na njih nepobeljene hiše in Fordsonovi traktorji. V ozadju te čudne neskladnosti pa se skupaj meša kri vseh narodnosti in ras. V tej babilonski mešanici se skušajo skupaj zvariti skrajno nasprotujoči si značaji, različne ambicije, preverzni ideali, velebitroumna načela, praznoverja, idiotstvo, nemoralnost, nasprotna mnenja in razpoloženja in bratska ljubezen.

Zadnje poletje sem preživel nekaj časa v severozapadnem Wisconsinu in v nekaterih krajih države Minnesote. Te kraje so pričeli "homesteaderi" obdelavati šele pred šestdesimi leti. Bavijo se največ z mlekarstvom. Dežela je v gotovem oziru še vedno "divja" in nič se ni čuditi, če mora človek potovati po netlakovanih cestah, ki se vlečejo do sto milj na daleč, ali pa voziti se skozi 50milj široke gozdove z velikanskimi drevesi, izza katerih priskakuje jeleni, zajci in vervece.

Ta del dežele ne pozna velikih naselij ali vasi. Vas, kjer sem bival par dni, sestoji iz petih hiš, dveh trgovin, šole, cerkve, v kateri pa se masuje samo enkrat na vsakih štirinajst dni, in dveh gostilen. Tudi občinsko hišo imajo, ki pa ni bila več odprta izza zadnjih novemberskih volitev. Hiša ni bila pobeljena kakih petnajst let, njena okna pa so vsa razbita.

Prebivalci so močni, zdravi in korenjaški kmetje, v katerih se še vedno preliva pustolovski duh, ki je prignal njih očete v deželo Indijancev, katero so jim iztrgali, njih same pa omrežili s civilizacijo belega plemena, ki pa je niso nič kaj posebno veselili.

Tamkajšni farmerji so pošteni in razumni ljudje, ki v potu svojega obraza pridelujejo ne le to, kar rabi telo, ampak tudi svojo zdravo filozofijo. Možganov si ne burijo radi cerkve, oziroma religije, dasiravno se še vedno vidi v njihovih domovih nabožne podobe in kipe, ki pa so tam iz ukoreninjenosti navade. Gospodovanje cerkve odklanjajo in prav tako tudi druge "civilizirane manire," v katerih ne vidijo drugega kot laž in hinavstvo. Njihovi življenjski nazori temeljijo na zdravem razumevanju meje med dobrim in zlom. Oni se samo "naravno obnašajo," kot mi je eden njih pojasnil.

Poleg drugih narodnosti živijo tam tudi Slovenci in Hrvati, ki so se naselili pred štiridesetimi ali petdesetimi leti. Kljub temu še vedno govore svoj jezik. Imajo tudi družva, plese in piknike, kjer je harmonika in polka še vedno na prvem mestu.

Kraji, ki so poznani turistom, so obljudeži iz Indijanci, kateri se preživljajo z prodajanjem umetniško izdelane lončevine ter drugih stvari, kot n. pr. na roko spletene odeje, šale, itd., ali pa imajo šotore, kjer plešejo za belokožce za dober denar. Ti ponižni in razžaljeni Indijanci trpijo na neke vrste superior-nem kompleksu, ki so se ga navzeli potom, ko je "krščanska" civilizacija uničila plemenito pleme.

V nekem restavrantu v Baraboo, Wisconsin, sem srečal

indijansko strežnico, v kateri sem našel krasen primer, ki odprto kaže kontrast med njeno prvotno civilizacijo in našo civilizacijo, ki ji je bila vsiljena. Njena osebnost mi je jasno pokazala, kaj je mislil Adamič, ko je dejal, da je nujno potrebno, da se da otrokom tujecemcev podlago o življenju. In ozadju naroda, iz katerega so izšli. Dekle ni le bila polnokrvna Indijanka; razumela je tudi svojo indijansko kri. Njeni gladki črni lasje, širok obraz, majhne oči in top nos, je ostro nasprotovalo njeni obleki, ki je bila ukrojena po najnovejši modi.

Pozneje mi je povedala, da je študirala dve leti na Wisconsin državni univerzi, toda njena indijanska duša se ni mogla spoprijazniti s suhaparno znanostjo in plitko izmaliceno literaturo, zato je izstopila iz univerze. Indijanska duša, je pojasnila, hrepeni po neznosti in mehokobi narave in je globoko nagnjena k resničnemu človekoljubju. V sebi je čutila poklic do umetnosti in pred leti je nameravala iti v Pariz v slikarsko šolo, toda pozneje se je premislila, ko je spoznala, da bi lahko izrazila svojo dušo edino-le s slikanjem tistih "disjih" svojstvenosti, ki jih ima njen Severozapad.

Ona sama še zelo občuti krivico, ki jo je storila "civilizacija" njenemu nekoč tako močnemu plemenu. Silno je trpela nasproti vsemu, kar je "civilizirano." "Indijancev," je dejala, "ne bi nikoli zavezali deželo v tako 'civilizirano' depresijo, ker je bil navezan na mater Zemljo." Beli človek pa jo je spasil, je sarkastično nadaljevala. Ona z lahkoto najde delo v restavrantih, ker turisti najraje obiskujejo prostore, kjer se lahko vidi "lokalna barva"; zadnji dve poletji je bila zaposlena na čičaški svetovni razstavi, v oddelku države Minnesote, kot "lokalna barva."

Njen oče biva v bližnjem mestecu v neki indijanski rezervaciji. Tam pleše za turiste, ki radi plačajo dolar, da vidijo plesajočega Indijanca.

"Lahko bi revoltirala proti vsemu temu, toda sem 'civilizirana' Indijanka in preveč praktična, da bi čez noč postala idealistka," se je nasmejala.

Ko sem ji omenil, da sem pravkar raziskoval Wisconsin Dells, kraj, ki se ga oglašajo vseh cestah države Wisconsin, kot enega izmed "najlepših na svetu," me je hitro vprašala:

"Kaj je na naredilo na vas najmočnejši vtis?"

Zasmejal sem se. "Če hočem biti odkritosrčen, moram reči da sendviči po 25 centov in dolar in pol, ki sem ga plačal za polno vožnjo po reki Wisconsin med dolinami Dellsa, in pa vodnik, ki me je delal nervoznega, razlagajoč s svo-

jim močnim glasom naravno le-poto, ki bi jo rad užival sam zase."

"Natančno tako," je skoro divje zadovoljno odgovorila. "Indijajec ljubi lepoto, toda tam ni nobene lepote več. Sol-ko je dejal, da je nujno potrebno, da se da otrokom tujecemcevo podlago o življenju. In ozadju naroda, iz katerega so izšli. Dekle ni le bila polnokrvna Indijanka; razumela je tudi svojo indijansko kri. Njeni gladki črni lasje, širok obraz, majhne oči in top nos, je ostro nasprotovalo njeni obleki, ki je bila ukrojena po najnovejši modi.

Pozneje mi je povedala, da je študirala dve leti na Wisconsin državni univerzi, toda njena indijanska duša se ni mogla spoprijazniti s suhaparno znanostjo in plitko izmaliceno literaturo, zato je izstopila iz univerze. Indijanska duša, je pojasnila, hrepeni po neznosti in mehokobi narave in je globoko nagnjena k resničnemu človekoljubju. V sebi je čutila poklic do umetnosti in pred leti je nameravala iti v Pariz v slikarsko šolo, toda pozneje se je premislila, ko je spoznala, da bi lahko izrazila svojo dušo edino-le s slikanjem tistih "disjih" svojstvenosti, ki jih ima njen Severozapad.

Ona sama še zelo občuti krivico, ki jo je storila "civilizacija" njenemu nekoč tako močnemu plemenu. Silno je trpela nasproti vsemu, kar je "civilizirano." "Indijancev," je dejala, "ne bi nikoli zavezali deželo v tako 'civilizirano' depresijo, ker je bil navezan na mater Zemljo." Beli človek pa jo je spasil, je sarkastično nadaljevala. Ona z lahkoto najde delo v restavrantih, ker turisti najraje obiskujejo prostore, kjer se lahko vidi "lokalna barva"; zadnji dve poletji je bila zaposlena na čičaški svetovni razstavi, v oddelku države Minnesote, kot "lokalna barva."

Njen oče biva v bližnjem mestecu v neki indijanski rezervaciji. Tam pleše za turiste, ki radi plačajo dolar, da vidijo plesajočega Indijanca.

"Lahko bi revoltirala proti vsemu temu, toda sem 'civilizirana' Indijanka in preveč praktična, da bi čez noč postala idealistka," se je nasmejala.

Ko sem ji omenil, da sem pravkar raziskoval Wisconsin Dells, kraj, ki se ga oglašajo vseh cestah države Wisconsin, kot enega izmed "najlepših na svetu," me je hitro vprašala:

"Kaj je na naredilo na vas najmočnejši vtis?"

Zasmejal sem se. "Če hočem biti odkritosrčen, moram reči da sendviči po 25 centov in dolar in pol, ki sem ga plačal za polno vožnjo po reki Wisconsin med dolinami Dellsa, in pa vodnik, ki me je delal nervoznega, razlagajoč s svo-

jim močnim glasom naravno le-poto, ki bi jo rad užival sam zase."

"Natančno tako," je skoro divje zadovoljno odgovorila. "Indijajec ljubi lepoto, toda tam ni nobene lepote več. Sol-ko je dejal, da je nujno potrebno, da se da otrokom tujecemcevo podlago o življenju. In ozadju naroda, iz katerega so izšli. Dekle ni le bila polnokrvna Indijanka; razumela je tudi svojo indijansko kri. Njeni gladki črni lasje, širok obraz, majhne oči in top nos, je ostro nasprotovalo njeni obleki, ki je bila ukrojena po najnovejši modi.

Pozneje mi je povedala, da je študirala dve leti na Wisconsin državni univerzi, toda njena indijanska duša se ni mogla spoprijazniti s suhaparno znanostjo in plitko izmaliceno literaturo, zato je izstopila iz univerze. Indijanska duša, je pojasnila, hrepeni po neznosti in mehokobi narave in je globoko nagnjena k resničnemu človekoljubju. V sebi je čutila poklic do umetnosti in pred leti je nameravala iti v Pariz v slikarsko šolo, toda pozneje se je premislila, ko je spoznala, da bi lahko izrazila svojo dušo edino-le s slikanjem tistih "disjih" svojstvenosti, ki jih ima njen Severozapad.

Ona sama še zelo občuti krivico, ki jo je storila "civilizacija" njenemu nekoč tako močnemu plemenu. Silno je trpela nasproti vsemu, kar je "civilizirano." "Indijancev," je dejala, "ne bi nikoli zavezali deželo v tako 'civilizirano' depresijo, ker je bil navezan na mater Zemljo." Beli človek pa jo je spasil, je sarkastično nadaljevala. Ona z lahkoto najde delo v restavrantih, ker turisti najraje obiskujejo prostore, kjer se lahko vidi "lokalna barva"; zadnji dve poletji je bila zaposlena na čičaški svetovni razstavi, v oddelku države Minnesote, kot "lokalna barva."

Njen oče biva v bližnjem mestecu v neki indijanski rezervaciji. Tam pleše za turiste, ki radi plačajo dolar, da vidijo plesajočega Indijanca.

še ime podobno mojeimu," je dejal.

Začuden sem ga pogledal. Bil ni videti pijan, in do tedaj je pametno govoril. Potem pa mi je pojasnil, da je njegovo pravo ime Setnikar, da je doma od Kranja, ime pa je spremenil, ker so ga švedski farmerji težko izgovarjali.

Preživel sem tudi nekaj dni z rojakom, bivšim Clevelandčanom. Ves denar, ki si ga je prihranil, je zgubil v neki Clevelandski banki, toda k sreči je še pred bančno krizo kupil v Wisconsinu kos zemlje, kjer si je sam skupaj zbil majhno kočico z dvema sobama in se zadovoljno "pečla." Poleti se preživi s pridelovanjem krompirja, pozimi pa na roko izdeluje lesene šingle in jih prodaja farmerjem. Je tudi izvrsten mizar, kar priča njegovo res umetniško izdelano pohištvo. Ko sva ob večerih sedela pred kočico in se pogovarjala o vseh mogočih stvarih, sem videl, da si ne dela nobenih skrbi glede nezaposlenosti, "zmrznjenih" bank, ali koliko bo zaslužil vsak teden; zanj tega problema ni, saj ima harmoniko, svež zrak in tečno hrano, ki mu jo da zemlja.

Razumljivo, da so kmetje precej kritični glede sedanjega ekonomskega reda. Eden mi je dejal, da je letos zemlja tako bogato obrodila, da primanjkuje delavcev za žetev. "Toda ali smo kaj na boljšem, če imamo dobro letino?" je vprašal. "Lansko leto smo imeli sušo, zato je bila slaba letina; seveda, smo tudi slabo delali, toda cena poljskih pridelkov je bila visoka. Letos pa imamo dobro letino, veliko dela, cena živihlo pa je silno padla. Torej, ali se izplača?" Še bolj se je jezil, ko sem mu pojasnil da pri nas v mestu je pa cena živihlo še zmerom enako visoka. Potrdil mi je, da je razlika pri dobrih in slabih letinah, toda okoristijo se s to razliko le gospodje na Wall Streetu, kmet in delavec pa sta vedno tam, kjer sta bila.

Rudniki brez rudarjev

V ruskem premogovnem revirju Gorlovki delajo že več mesecev zanimive poskuse, ki bodo utegnili—če se posrečijo—odpraviti težavno delo rudarjev v premogovnikih, za kar se je svoječasnno potegoval že Lenin.

V tem revirju so začeli v neki jami namestu premoga samega pridobivati po novem načinu plin iz premoga. V prvih mesecih so na ta način v jami sami predelali 100 t premoga, v preteklem mesecu se je ta množina zvišala na 500 t. Vsega skupaj so v prvih devetih mesecih teh poskusov pridobili 8.5 milijonov t dobrega plina. Sedaj so v Gorlovki osnovali poseben zavod, ki bo te poskuse nadaljeval na širši podlagi. Menijo, da bodo v nekoliko letih na ta način izkoriščali lahko že vse premogovnike v Rusiji.

Priporočila za božična darila

Tu vam podajamo nekoliko priporočil za božična darila, s katerimi boste razveselili ženo, mater, sestro ali prijateljico.

PAJAMAS
svilene, corduroy, balbrigan
od \$1.00 naprej

SLIPS
svilene, čipkaste, lepo narejene, "bodice" ali "Hollywood top."
po \$1.00 in več

CHEMISE
s čipkami ali navadne
po \$1.00 in več

NOGAVICE

lepe, tenke nogavice, katere so vedno razveseljivo darilo
po 59c in več

SCARFS
in "Scarf set," tudi "muffs"
59c in več

PARFUM
darilo, ki se ga najbolj ceni

LEPOTILNI PREDMETI
v krasnih zavojih, ter manjcare seti
50c in več

PANDORA BOXES
od \$5.00 naprej

Obiščite našo trgovino, kjer vam bomo z veseljem razkazali našo veliko zalogo, iz katere si boste lahko izbrali kakršnokoli darilo. Vsa darila zavijemo v lepe božične zavojce.

Pridite še sedaj in si izberite darila, plačajte le majhno svoto in ostalo pa bo jih pridete iskati.

GRDINA SHOPPE
6111 ST. CLAIR AVE.
Prav vsake božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Obiščite našo trgovino, kjer vam bomo z veseljem razkazali našo veliko zalogo, iz katere si boste lahko izbrali kakršnokoli darilo. Vsa darila zavijemo v lepe božične zavojce.

Pridite še sedaj in si izberite darila, plačajte le majhno svoto in ostalo pa bo jih pridete iskati.

GRDINA SHOPPE
6111 ST. CLAIR AVE.
Prav vsake božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Obiščite našo trgovino, kjer vam bomo z veseljem razkazali našo veliko zalogo, iz katere si boste lahko izbrali kakršnokoli darilo. Vsa darila zavijemo v lepe božične zavojce.

Pridite še sedaj in si izberite darila, plačajte le majhno svoto in ostalo pa bo jih pridete iskati.

GRDINA SHOPPE
6111 ST. CLAIR AVE.
Prav vsake božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Obiščite našo trgovino, kjer vam bomo z veseljem razkazali našo veliko zalogo, iz katere si boste lahko izbrali kakršnokoli darilo. Vsa darila zavijemo v lepe božične zavojce.

Pridite še sedaj in si izberite darila, plačajte le majhno svoto in ostalo pa bo jih pridete iskati.

GRDINA SHOPPE
6111 ST. CLAIR AVE.
Prav vsake božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Obiščite našo trgovino, kjer vam bomo z veseljem razkazali našo veliko zalogo, iz katere si boste lahko izbrali kakršnokoli darilo. Vsa darila zavijemo v lepe božične zavojce.

Pridite še sedaj in si izberite darila, plačajte le majhno svoto in ostalo pa bo jih pridete iskati.

Darila za celo življenje!

Darila, ki bodo razveseljevala in služila vam in celi vaši družini so:

Frigidaire ledenice

krasno izdelane. Ako imate to ledenico v hiši ste lahko sigurni, da imate nekaj najboljšega. Drži vedno hrano svežo in nepokvarjeno.

Maytag pralni stroji

priznani kot najboljši na trgu. Nič več težkega pranja, ki vas muči in ubija, ampak dan zadovoljstva, ker ste lastnica najfinejšega pralnega stroja Maytag.

Zenith in Philco radio

Ta krasno in perfektno izdelani radio vam bo prinesel petje in godbo v vašo hišo, da boste mislili, da stojte godbeniki in pevci pred vami.

Moderne kuhinjske peči

trpežne ter izdelane po najnovejših vzorcih. Taka peč bo dala gospodinjici priliko, da izkaže svojo kuharsko umetnost.

Velik popust za vaš star radio aparat, peč in pralni stroj. Damo na lahka mesečna odplačila.

Mandel Hardware

15704 Waterloo Road-KEn. 1282

Odprto ob večerih

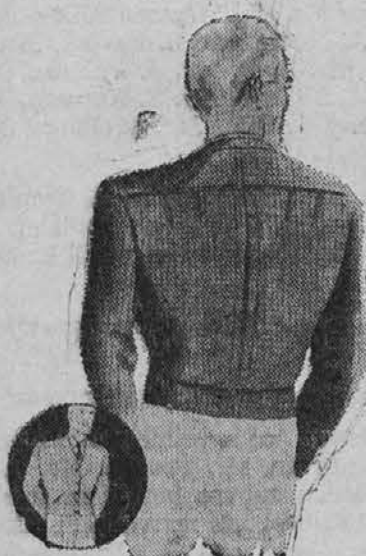
ZASTOPNIKI:

JERRY BOHINC
FRANK PLUT

J OHN SUŠNIK
JOSEPH MEDIC

Mi vam želimo prav veselo božične praznike ter srečno Novo leto! Vam se zahvaljujemo za naklonenost v preteklosti ter se priporočamo v bodoče.

Vesel božič in srečno Novo leto želi vsem!

John Pollock

Trgovina z moško, deško in žensko opravo.

6407 St. Clair Ave.

v S. N. Domu

Vesele božične praznike in prav srečno leto 1936 želi vsem svojim odjemalcem

KRAMER'S MEAT MARKET AND GROCERY

5301 St. Clair Avenue

IN

KRAMER'S MEAT MARKET

1423 East 55th Street

KADAR SI ZAZELITE

kozarec dobrega 6% piva ali kozarec vina, ustavite se pri tem, imamo vedno pripravljen prigrizek.

FRANK JUSTIN

305 EAST 156th Street

Prav vsake božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Joseph Zele in Sinovi

LICENCIIRANI POGREBNIKI

6502 St. Clair Avenue

ENdicott 0583

452 East 152nd Street

KEntmore 3118

Naša postrežba prvo vrstna in točna. Cenjenim rojakom se toplo priporočamo, da nas v slučaju potrebe pokličete po telefonu ali osebno. Naše cene so tako nizke, da jih vsakdo zmore.

Vsem prijateljem in znancem želimo, vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Prevare, katere je doživel Janez Zaupal v Ameriki

Napisal LOUIS KAFERLE, (Cleveland, Ohio)

JANEZ ZAUPAL se še kot mladenič poda na pot v obljubljeni deželni Ameriki. Pri odhodu dobi razne nasvete starišev in starejših vaščanov, kako se je treba ravhati v tujini kot mladeniču ali odraslemu možu. Posebno so mu naročali, da naj ostane v misel ga žene, kako bi dosegel pošten kos kruha, ko ga doma nima, in tudi želja po bogastvu, ker je večkrat slišal, da je ta ali oni na hitro obogatel v Ameriki. Pošten, mlad, poln upanja, na srečno bodočnost misleč, da so ljudje kot on, pride srečno v Ameriko. Z Janezom je prišlo več njemu enakih rojakov.

Dobi delo v premogorovni in se pridno prime dela, da čimprej prihrani par stotakov za prvo potrebo. Trdo je delal in v resnici uspel, da mu preostane nekaj sto dolarjev. Misli pa si, da to gre vse prepočasi, ker on bi že rad vrnil nazaj v domači kraj, seveda kot bogat Amerikane. Viharnih karakterjev in prevarantov ni zmožen spoznati v ti novi deželi.

Kmalu ga zavoja prefrigan prevarant, kateri mu prične praviti, kako se da hitro obogateti. Proda mu stroj za delati denar. Janez mu verjame in kupi stroj za večjo svoto pravega denarja. Ko Janezu prevarant razkaže, kako se stroj obratuje, odide. Drugi dan Janez prične z tiskanjem denarja, ali na lastne oči vidi, da stroj ne producira nobenega denarja, pač pa navaden papir. Vidi, da je osleparjen za svoto katero je plačal prevarantu. Obljubil si, da bo zanaprej bolj pazil in pri-

čne nanovo delati in hraniti pri-služene cente. V nekaj letih si prihrani zopet svoto denarja. V dotični kraj, kjer on živi, se prikladi zemljiški agent, kateri ima celo torbo dobrih stavbišč naprodaj. Nagovarja Janeza, naj kupi enega ali dva, kjer se nahajajo stavbišča (loti) v dobro razvitem industrijskem mestu in ker on gotovo ne misli biti celo življenje premo-gar, zato je priporočljivo in dobičkanosno, da nekaj kupi in se izseli v mesto, kjer je bolj pri-jazno življenje kot pa v teh pu-stih premogarskih kempah. Janez nasede agentu in kupi stavbišče. V par mesecih se sam preseli v mesto, v katerem je kupil, kos zemlje. V kratkem ča-su pa spozna, da zemlja, ki jo je kupil, ni vredna niti eno petino tega, kar je plačal. Gre in vlo-ži tožbo na sodniji proti zemlji-ški firmi, od katere je kupil stavbišče. Na sodniji mu po-vedo, da to je "business" in nje-govo pritožbo ne morejo vzeti v naznanje. Zopet se znajde ra-zočaran in prikrajšan na denar-ju, a ker je mlad, ne obupa, pač pa se prime ponovno dela v av-tomobilski tovarni, katera je pri-čela obratovati tisti čas v do-tičnem mestu, kjer tudi dobro zasluži in si kmalu zopet neko-liko opomore.

Sedaj se nahaja v Ameriki že precej let. Misel, da bi se vrnil v staro domovino, čedalje bolj izginja, posebno še, ker ne poseduje potrebne svote denar-ja, da bi se mogel v domačem kraju izkazati kot "Amerika-nec." V glavo mu pride misel, da bi se oženil. V resnici najde mlado Slovenko ne dolgo tega došlo iz starega kraja in se po-

ročita. V zakonu se jima rodi sinček, kateri ostane edinec. De-la se sedaj oprimeta oba mlada zakonca, da bi si tako čimprej ustanovila lasten dom. Pohlep-nost po denarju pri obeh je pre-cejšnja in kmalu si prihranita nekaj stotakov. Sedaj si do-mišljata, kako bi se dalo te sto-take bolj dobičkanosno investi-rati, da bi se pomnožili čimprej. Pride naokrog bondni in delni-ški agent. Sladko jima raztol-mači, kako se da zlahka pomno-žiti denar in to brez vsakega truda. Nasedeta sama v sinom. Od podporne jednote dobi tiso-čak posmrtnine, katerega vloži v sosedno tujo banko kjer ima tudi vknjižbo (Mortgage) na svojo hišo, radi boljših odnoša-jov napram upniku.

Janez se počuti sedaj kot po-sestnik in kot lastnik gotovine na dveh bankah. Ne vzame si časa, da bi kaj izobraževalnega čital, za delavske organizacije se ne briga. Cita list "Do-movinski rog," kateri je glasilo Narodne banke.

Po deželi nekaj zašumi-borznih krah, ali on ne razume, kaj to pomeni. Veliki dnevniki previdno prinašajo tolažilne no-vice pred svoje čitatelje kot da se ni nič zgodilo, za Janeza pa skrbi list "Domovinski rog," da ga obdrži zaupljivega in da nič ne izve.

Finančni svet drvi čedalje bolj v prepad. Bankirji začno odpovedovati kredit, dvigati pričnejo svoje vloge, nakažejo si kolikor mogoče posojila, da si tako zasigurajo svojo kožo. Vlagatelji izgubljajo delo dvi-gajo denar za vsakdanje potre-be. Bančna imovina pada na

stvu so same ugledne osebe, ce-lo Janezov dušni pastir je v odboru. Janeza pridobijo, da vlaga preostale dolarje v Na-rodno banko, ker vse osebe v vodstvu pozna in posebno še, ko ga zagotovijo, da za vsako možno izgubo so oni odgovorni, postane popolnoma zaupljiv in pridno donša pristradane cente v narodni denarni zavod v nadi, da bo imel nekaj za deževne dneve. Vse gre gladko nekaj let. Pride pa bolezen v hišo, že-na mu zbolí za pljučnico in umre. Ostaneta sama z sinom. Od podporne jednote dobi tiso-čak posmrtnine, katerega vloži v sosedno tujo banko kjer ima tudi vknjižbo (Mortgage) na svojo hišo, radi boljših odnoša-jov napram upniku.

Janez se počuti sedaj kot po-sestnik in kot lastnik gotovine na dveh bankah. Ne vzame si časa, da bi kaj izobraževalnega čital, za delavske organizacije se ne briga. Cita list "Do-movinski rog," kateri je glasilo Narodne banke.

Po deželi nekaj zašumi-borznih krah, ali on ne razume, kaj to pomeni. Veliki dnevniki previdno prinašajo tolažilne no-vice pred svoje čitatelje kot da se ni nič zgodilo, za Janeza pa skrbi list "Domovinski rog," da ga obdrži zaupljivega in da nič ne izve.

Finančni svet drvi čedalje bolj v prepad. Bankirji začno odpovedovati kredit, dvigati pričnejo svoje vloge, nakažejo si kolikor mogoče posojila, da si tako zasigurajo svojo kožo. Vlagatelji izgubljajo delo dvi-gajo denar za vsakdanje potre-be. Bančna imovina pada na

vrednosti tako, da se ne da več vnovčiti brez velike izgube. Kaj sedaj? Eksekutiva banke skle-ne, da napravi lov za novimi vlogami kajti obratno bo banke-rot. Razpošlje svoje zastopni-ke, da obiščejo rojake za nove vloge. Izvohajo, da ima tudi Janez tisočak na tujem denar-nem zavodu, kateri je že več let priznan kot solventen. Prego-vorijo ga, da jim izroči tisočak kot vlogo v Narodno banko. Verjame in se v dobri volji uda njim uplivi.

Gospodarska kriza se pogre-za čedalje globlje. Vse je na mrt-vi točki. Po tovarnah odslav-ljajo delavce kar v trumah, med katerimi se znajde tudi on in je potisnjen v brezposelne vrste. Tako začne posegati po pri-hrankah za vsakdanje potreb-ščine in včasih se ga poloti že-lja, da bi dvignil večjo svoto—ali ga pregovorijo, češ, hrani dokler imaš.

Resničnega položaja mu ne pojasni nihče. Bančni nadzor-niki molčijo o znižanih vredno-stih, bančne delnice izginejo iz dnevnega borznega poročila, bi-lančnega bančnega izkazila ne razume.

Ladja, na kateri se vozi fi-nančni svet, se prične močno zi-bati. Sledi popoln odpoved kre-dita. Bankirji in industrialci pospravijo gotovino na varno iz bank.

Janez se neki pondeljek zju-traj zbudi in zasliši krik prodaj-alca časopisov: "Bančni mora-torij za vse banke v državi!" Kaj to pomeni? Ali se to tiče tudi njegove narodne banke? Takoj se odpravi in gre pogle-dat kaj je na vsem tem. Na njegovih delavcev. Janeza pa

banki mu povedo, da lahko iz-plačajo le par odstotkov njego-ve vloge—pa da se ni treba nič bati, čez teden dni bo vse v sta-rem redu. Nato pa še čita tol-mačenje moratorija v bančnem glasilu "Domovinski rog" in se popolnoma potolaži v veri, da je vse res, kar čita in kar so mu uradniki banke povedali.

Janezu se posreči, da dobi de-lo v tovarni v kateri dela po par dni na teden. Nekega dne ob uri obeda sedi z drugimi delav-ci pred tovarno na prostem tik za ograjo. Na tratoarju se po-javi moški, kateri prične z vspodbujevalnim govorom za organiziranje delavcev v delav-ske unije. Bil je to unijski or-ganizator. Delavci postanejo pozorni in tudi Janez resno pri-sluškuje, posebno še, ko govor-nik tolmači položaj bank in pre-vare bankirjev. Ravnatelj to-varne opazi, da njegove delavce zanima govor. Takoj ukaže strojniku, da odpre sireno kot znak za pričetek dela, akorav-no ni bil čas delopusta še pote-kel. Zvečer pa naroči delav-cem, da ne smejo več malicati ob ograji cestnega tratoarja. Drugi dan sede delavci ob to-varniškem zidu, kateri je neko-liko oddaljen od ograje. Pojavi se zopet oni organizator in ker vidi da so delavci oddaljeni od njega, takoj razume položaj. Na kompanijsko zemljo ne sme, za-to si preskrbi aparat za pove-čanje glasu, da tako doseže z glasom delavce.

Ravnatelj tovarne to vidi, u-kaže spraviti v pogon stroj, ka-teri najbolj ropoče v tovarni, da tako prepreči pohujšanje njegovih delavcev. Janeza pa

je zanimalo in stopi k ograji, da bi slišal zanimivi govor, gotov si, da ob prosti uri sme to, ali ravnatelj je bil pa drugega miš-ljenja in je Janeza za kazen od-pusti iz dela.

Banke, katere so mogle doka-zati predpisano solventnost od-pro vrata za redno poslovanje. Narodna banka kjer ima Janez shranjen ves denar, pa ostane na parprocentni bazi. Vlagate-lji se prično razburjati, kazati se prične vidna izguba prihran-kov. Tudi Janez se razburja ter sumi, da je ponovno prevar-jen. Med tem časom pa glasilo "Domovinski rog" previdno u-molkne ker čuti neljubo zaga-to. Janez izve, da se je iz raznih vzrokov premoženje banke zelo skrčilo in da je njegova vloga za dogleden čas le malo vredna in postane od razočaranja ves zmešan. Hodi na banko in za-hteva v ostrem tonu svoj denar, tako da postane navzočim urad-nikom za šalo. Višji uradnik ga potolaži in mesto denarja mu da delo za ureditev vrta ob svo-ji zadolženi rezidenci.

Janez dela celi dan na ban-ki, zvečer pa reče bankir Janezu: "Spite pa lahko tam v naši garaži ali drvarnici! Janez si pa pravi: "Jaz v dr-varnici—ti pa na mehki poste-lji, katera je več moja kot tvo-ja... kako se pa to ujema? Reče: "Jaz bom spal v svojem domu, dokler ga imam." Odide in se ne vrne več na bankirjev vrt.

Janeza tare jeza in skrbi ga, ko uvidi, da je opeharjen. Da ga potolažijo mu preskrbi poli-tični poglavar mestno delo za

(Dalje na 6. str.)

Člani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

žele vsem svojim odjemalcem vesele božicne praznike in srecno Novo leto 1936!

JOHN ASSEG
15638 Holmes Ave.
VICTOR BERNOT
16001 Holmes Ave.
CERGOL & OGRINC
412 E. 156th St.
JOHN DOLENC
573 E. 140th St.
BLAZ CODEC
16903 Grovewood Ave.
JOE JANZEVICH
542 E. 152nd St.
MARY KUHLE
16321 Arcade Ave.
JOE METLIKA
14516 Sylvia Ave.
FRANK KASTELIC
19300 Shawnee Ave.
CHARLES LESJAK
15708 Saranac Road
FRANK LACH
804 E. 222nd St.
JOE MODIC
315 E. 156th St.
FRANK MULLEC
16811 Waterloo Rd.

LUDWIG RADDELL
15802 Waterloo Rd.

FRANK GABRIEL
595 E. 140th St.

JOHN SPEHEK
16226 Arcade Ave.

Vsi klubovi člani vam nudijo k praznikom znatno znižane cene na groceriji in mesu. Izberite si bližnjega trgovca in kupite pri njemu vse, kar rabite za vašo kuhinjo

Podpirajte slovenske trgovce, ker oni podpirajo vašo podpor-na, kulturna in prosvetna društ-va ter narodne domove

Držimo se geslo: Vsi za enega in eden za vse!

JOE TISOVEC
16224 Arcade Ave.

JOHN TOMAŽIČ
16821 Grovewood Ave.

ANTON TEKANČIČ
19302 Chickasaw Ave.

JOHN SKOFF
1170 E. 174th St.

LOUIS URBAS
17305 Grovewood Ave.

JOHN VIDENSEK
486 E. 152nd St.

FRANK BUCAR
830 Babbitt Road

FRED JAZBEC
821 E. 222nd St.

JOHN KAUSEK
19313 Kewanee Ave.

SOBER & MODIC
544 E. 152nd St.

LUDWIG MANDEL
15607 Waterloo Road

JOE JANEZ
16016 Parkgrove Ave.

JOE PETRICH
27919 Lake Shore Blvd.

JOE SETINA
608 E. 185th St.

MAX HABINC
542 E. 185th St.

FRANK EPOVEC
731 E. 185th St.

LUDWIG MANDEL
920 E. 140th St.

Clani Progresivne trgovske zveze

Dvajset let...

O jubileju godbe "Bled" in drugem

Piše OVINKARJEVA

LETOŠNJO ZIMO bo minulo dvajset let, odkar se je porodila v Clevelandu slovenska godba "Bled." Dvajsetleten obstoj ene glasbene organizacije med nami je za pravzaprav naravnost sijajen rekord in zato zasluži ti naši godbeniki, da jim damo clevelandski Slovenci priznanje, kakoršnega zasluži njih idealna vstrajnost. Ker je Božič in Novo leto čas raznovrstnih dobrih resolucij in sklepov, bi bila morda in gotovo tudi naših vrlih "Bleččanov" iskrena želja, da bi napravili vsi, ki ste ob eni ali drugi priliki tekem zadnjih dvajsetih let, korakali ali se drugače zabavali ob zvokih te naše godbe, trden sklep, nagraditi njene godbenike z vdeležbo na njih slavnostnem koncertu, ki bo v auditoriju S. N. Doma dne 19. januarja, 1936.

O ustanovitvi in notranjem poslovanju godbe "Bled" vam ne morem dosti povedati, kajti ob njenem rojstvu mi je moralo biti kakih trinaest let in se še sploh nisem zavedala, da obstoja v Clevelandu kako slovensko javno življenje. Vem edino to, da sem ob prihodu sem pogrešala marsikaj, česar sem bila vajena v Ljubljani, kjer smo imeli otroci na vsakih par sto korakov javen park, kjer smo se lahko nemoteno igrali in učili.

Zlasti se spominjam, kako je bilo prijetno poleti ob nedeljah dopoldne, ko je igrala v Zvezdi vojaška godba. Kako radi smo šli otroci tja; in kako čudovito je vplivalo na me, ko smo šli ob večerih na sprehod ter smo čuli iz vrta Kazine zvoke koncertne godbe. Še vse bolj me je pa menda očaralo vse to, ker na deželi v Moravčah, odkoder smo prišli v Ljubljano, razum orgel na koru in učiteljeve vijoline, nisem nikdar slišala kake godbe.

Pravzaprav je prinesel v hišo prvi glasbeni instrument dobovnik "sveti Miklavž". Z njim je obdaril seveda mojega brata. Bila je to pločevinasta, kavne-mu mlinčku podobna škatlja, in brat, ki je navadno prvi prebrakiral miklavževino, me je zbudil iz sna s tem bajnim igranjem. Še danes, po tolikih letih mi vselej, kadar se spominim Miklavža in svojih otroških let, zabrne v ušesih tiste štiri note, ki so prihajale na tako čudovit način iz muzikalnega mlinčka. Vsaj meni so se zdeli zvoki tako bajni in čudoviti, kot da so prihajali iz nekega daljnega pravljničnega sveta. Včasih si mislim, da mogoče izvira iz tistih štirih bajnih not vse moje veselje do glasbe in petja. Najbrže tudi nisem edina in da vas je mnogo, ki ste na enak ali sličen način pričeli z "glasbeno šolo."

Torej, kakor rečeno, sem bila

ob rojstvu godbe "Bled" še pravcati otrok. Zame takrat slovenski Cleveland v pravem pomenu besede še ni eksistiral in se mi ni, po pravici povedano, vzlic izobilici hrane in drugih materialnih dobrot, prav nič priljubil. Čeravno še otrok, sem podzavestno pogrešala nekaj, kar daje človeškemu življenju smisel.

Sele, ko je brat nekega dne "odkril" tam na Glass Ave. malo hišico, v kateri je bila nastanjena Slovenska Narodna Citalnica, je zadobilo življenje v Clevelandu polagoma povsem novo lice. Pričeli smo zahajati na prireditve v tedanjo Birkovo dvorano in spoznavati, da živi tu poleg popolnoma mrtve in duševno otopele mase, velika in živahna skupina zavednih Slovencev in Slovenk, ki je bila kulturno in politično zbujena ter agitirna.

Rayno nekako takrat se je tudi pojavilo idealno gibanje, da pomagamo ameriški Sloveni svojim bratom v domovini do boljše bodočnosti v ustvaritvi Jugoslovanske federativne republike. In temu velikemu gibanju, ki je imelo svoje veje širrom Združenih držav, se je priključila cela nasa družina. Vse povsodi je nastalo tedaj živahno vrvenje in ko smo prihajali na razne seje in vaje, kajti iz Republiškega združenja se je indirektno porodilo, tudi dramsko društvo "Ivan Cankar," se spominjam, da sem čuli igranje godbe "Bled." Oni šli otroci tja; in kako čudovito je vplivalo na me, ko smo šli ob večerih na sprehod ter smo čuli iz vrta Kazine zvoke koncertne godbe. Še vse bolj me je pa menda očaralo vse to, ker na deželi v Moravčah, odkoder smo prišli v Ljubljano, razum orgel na koru in učiteljeve vijoline, nisem nikdar slišala kake godbe.

Komu se imamo pravzaprav zahvaliti, da so naši godbeniki "krstili" godbo za "Bled," mi ni znano, toda najbrže tiči tu zadaj kak gorenjska korenina. Da bi bil kak Ribničan tako visoko počastil nas Gorenjce, mi skoro ne gre v glavo. Toda ta del zgodovine bodo že obelodanili "Bleččani" sami, ko pride čas zato. Jaz rečem le toliko, da lepšega in pomembnejšega imena si niso mogli izbrati. Saj pravi naša pesem:

Otok bleški, kinč nebeški

PREVARE, KATERE JE DOŽIVEL JANEZ ZAUPAL V AMERIKI

(Dalje iz 5. str.)

pobiranje smeti po cestnih ulicah. Nekega dne se pripelje mimo njegov bankir, v razkošnem avtu in Janeza niti ne pogleda. To pa Janeza jezi in prične vsled razburjenosti kričati za njim: "Hej, ti se voziš v mojem avtu, ker avto je faktično moj!" To sliši prometni poli-

caj in zaradi kalenja javnega miru Janeza odvede v svrhu izpraševanja na policijsko postajo. Janez pojasni, da ima večjo svoto denarja na falirani banki, in dotični, ki se je peljal mimo njega v avtu, je ekspektivni uradnik iste in dolguje večjo svoto zavodu oziroma nje-

mu kot vlagatelju, "kako to, da on lahko živi v razkošju, jaz pa moram stradati ob cestnih smeteh." Pojasni mu, da to je "business," za prestopke ga odpustijo od dela.

Janez stopa vedno v večjo mizerijo z vsakim dnevom. Brez dela je. Banka, pri kateri ima zadolženo hišo, začne tirjati zaostala vplačila, ker on nima denarja, ko je ves zamrznjen v drugi banki, mu vzamejo lastninsko pravico do hiše, če pa hoče ostati v svoji hiši, mora plačati najemnino. Ali s čem plačati? Sedaj revež, postaran, ki je delal celo življenje—za druge, naj vzame od vsega hudega konca? Duša kliče po masčevanju... misli na zločin... ali premaga se...

Ker ima dosti časa na razpolago, poseže po raznem čitju. Čita časnike, kateri prinašajo poročila o raznih finančnih in političnih manipulacijah. Sedaj prične razumovati položaj, ali prepozno je. Sedaj spreveddi, da je obstoječi sistem v celoti gnil in ako se hoče izboljšati, ga je treba nadomestiti z novim, boljšim. Enakih priporočil pa ne sliši od tistih, kateri so zavozili svet v obstoječi gospodarski polom, ampak se za- vzemajo za starega, kateri služijo le nekaterim, in tudi skušajo pridobiti maso ljudi za to.

Vodstvo Narodne banke in glasilu "Domovinski rog" vidi-ta, da postaja za nje položaj neznošen kajti, očitki, kritika že vrednostni papirji se nečjejo dvigniti na ceni... zato ni vidnega izhoda iz te zagate, iščejo nov način za ublažiti in razcepiti svoje vlagatelje, da tako ustvarijo novega Janeza za bodoče. Spominjo se, da je naš Janez veren, zato se izmislijo, da je treba potegniti za zvon "verskega vprašanja" to je, nahujskati ljudi enega proti drugim, da ne bodo skupaj mislili in tako odvrniti od ljudi pereče misli po izgubi denarja. Pravijo si: mi gremo parkrat k cerkveni slavnosti, nekaj darujemo in jih tako prepričamo, da smo nedolžne verne ovčice, mada se bo potem pa že sama tepla med seboj in v tem grmenju bo masa pozabila zamrznjene dolarje (poteza kot prejepovedano, pred tovarno).

Janez se pa to pot bolj skrbno čuva, ker mu je znan stari pregovor ki pravi: Kar se je Francel naučil, to tudi zna! Opazuje mešanico verskega natolcevanja katero ima zlobno bižniško lice, ter spozna, koliko hinavščine je pri stvari, spozna pri tem dve vrste vernikov: to je eni so s srcem, drugi za dolar. Opazuje politične prevare, kako se hočejo priplaziti po hrbtu drugega samo, da je njim dobro. Vidi, kako se hoče zanesti trgovski bojkot na račun vere in politike, pri katerem pa trpi splošna trgovina in se s tem naravnost odganja odjemalce v lastno škodo. Vidi kako se razni karakterji pravljajo, da si vzgojijo čimveč "Janezov" kot je bil on, da bi želi dobičke od njih v bodočnosti.

Janez je postaran, izgaran od dela in razočaranj, katere je doživel, začne hirati. Ko čuti, da se mu bliža konec življenja, pokliče svojega 23 letnega sina k sebi, da mu pojasni prevare, katere so bile tako usodapolne zanj skozi trnjeve poti življenja. Pove mu svojo zgodovino in naroči mu s povdankom: da on, ker je še mlad, naj se pazi, da se bo zgodilo z njim kot z njegovim očetom. "Delaj na to, da se odpravi ta gnili sistem, da bo postava ščitila vse ljudi, ne le privilegirancev in gotov bodi da boš delal za dobrobit človečanstva. Dragi sin! Jaz sedaj razumem, kako bi moralo biti—ali prepozno. Zato razumi ti!"

Janez umre... pokopljejo ga. Pogrebniška plača Podporni

mu kot vlagatelju, "kako to, da on lahko živi v razkošju, jaz pa moram stradati ob cestnih smeteh." Pojasni mu, da to je "business," za prestopke ga odpustijo od dela.

Janez stopa vedno v večjo mizerijo z vsakim dnevom. Brez dela je. Banka, pri kateri ima zadolženo hišo, začne tirjati zaostala vplačila, ker on nima denarja, ko je ves zamrznjen v drugi banki, mu vzamejo lastninsko pravico do hiše, če pa hoče ostati v svoji hiši, mora plačati najemnino. Ali s čem plačati? Sedaj revež, postaran, ki je delal celo življenje—za druge, naj vzame od vsega hudega konca? Duša kliče po masčevanju... misli na zločin... ali premaga se...

Ker ima dosti časa na razpolago, poseže po raznem čitju. Čita časnike, kateri prinašajo poročila o raznih finančnih in političnih manipulacijah. Sedaj prične razumovati položaj, ali prepozno je. Sedaj spreveddi, da je obstoječi sistem v celoti gnil in ako se hoče izboljšati, ga je treba nadomestiti z novim, boljšim. Enakih priporočil pa ne sliši od tistih, kateri so zavozili svet v obstoječi gospodarski polom, ampak se za- vzemajo za starega, kateri služijo le nekaterim, in tudi skušajo pridobiti maso ljudi za to.

Vodstvo Narodne banke in glasilu "Domovinski rog" vidi-ta, da postaja za nje položaj neznošen kajti, očitki, kritika že vrednostni papirji se nečjejo dvigniti na ceni... zato ni vidnega izhoda iz te zagate, iščejo nov način za ublažiti in razcepiti svoje vlagatelje, da tako ustvarijo novega Janeza za bodoče. Spominjo se, da je naš Janez veren, zato se izmislijo, da je treba potegniti za zvon "verskega vprašanja" to je, nahujskati ljudi enega proti drugim, da ne bodo skupaj mislili in tako odvrniti od ljudi pereče misli po izgubi denarja. Pravijo si: mi gremo parkrat k cerkveni slavnosti, nekaj darujemo in jih tako prepričamo, da smo nedolžne verne ovčice, mada se bo potem pa že sama tepla med seboj in v tem grmenju bo masa pozabila zamrznjene dolarje (poteza kot prejepovedano, pred tovarno).

Janez se pa to pot bolj skrbno čuva, ker mu je znan stari pregovor ki pravi: Kar se je Francel naučil, to tudi zna! Opazuje mešanico verskega natolcevanja katero ima zlobno bižniško lice, ter spozna, koliko hinavščine je pri stvari, spozna pri tem dve vrste vernikov: to je eni so s srcem, drugi za dolar. Opazuje politične prevare, kako se hočejo priplaziti po hrbtu drugega samo, da je njim dobro. Vidi, kako se hoče zanesti trgovski bojkot na račun vere in politike, pri katerem pa trpi splošna trgovina in se s tem naravnost odganja odjemalce v lastno škodo. Vidi kako se razni karakterji pravljajo, da si vzgojijo čimveč "Janezov" kot je bil on, da bi želi dobičke od njih v bodočnosti.

Janez je postaran, izgaran od dela in razočaranj, katere je doživel, začne hirati. Ko čuti, da se mu bliža konec življenja, pokliče svojega 23 letnega sina k sebi, da mu pojasni prevare, katere so bile tako usodapolne zanj skozi trnjeve poti življenja. Pove mu svojo zgodovino in naroči mu s povdankom: da on, ker je še mlad, naj se pazi, da se bo zgodilo z njim kot z njegovim očetom. "Delaj na to, da se odpravi ta gnili sistem, da bo postava ščitila vse ljudi, ne le privilegirancev in gotov bodi da boš delal za dobrobit človečanstva. Dragi sin! Jaz sedaj razumem, kako bi moralo biti—ali prepozno. Zato razumi ti!"

Janez umre... pokopljejo ga. Pogrebniška plača Podporni

Naši pevci in opera

Piše JOHN M. STEBLAJ

AKO BI DEJAL kdo pred 20 leti, da bo skupina slovenskih pevcev tu v Ameriki pela recimo: opero Marta, Gorenjski slavček ali Il Trovatore, bi mu rekli, da je norec. In vendar imamo danes slovensko opero v Ameriki, ter prednjačimo s tem pred mnogimi narodi, ki niso zmogli kaj takega. Nimajo pevcev, s katerimi bi jim bilo mogoče poseči v reportar svetovno znanih opernih del.

Samostojna Zarja pa tvori skupino pevcev in pevk, na katere je upravičeno lahko ponosna vsa slovenska javnost v Ameriki. Opere, katere je podala, niso bile kakšno zmašilo, temveč naravnost čudovito dovršena dela od skupine, ki sestoji le iz amaterjev, ki nimajo razen par izjem nobenih glazbenih šol. Do sedaj so uprizorili Ivanushovo "Turjaško Rozamundo," Viktor Parmov "Urh, grof Celjski," dalje najboljšo slovensko operno delo Foersterjev "Gorenjski slavček," Flotowo komično "Marto" ter tragično opero izpod peresa slavnega Verdija "Il Trovatore."

Ako primerjamo te prireditve z vpriporitvijo Smetanove "Prodanec neveste" od strani Čehov, katerim je ta opera takorekoč venec narodnih pesmi, ter so jim te melodije že zašle v kri, potem šele vidimo kako veličansko delo so že izvršili Zarjani.

Sveda je potreba, da ima zbor tudi soliste, ki primejo vloge. In baš tu ima Zarja srečo. Ima Belleta, Milavčeva, Pluta, Bradača in kakor upam postane zopet aktivna tudi Simičeva. Brez teh bi bil zbor Zarja le povprečno dober zbor, a z njimi more skupno ustvarjati uspehe, ki jim ni para med nami.

Prvi tenorist zbora je Louis Belle. Že več kot 15 let se vežba in trudi in rezultat tega je sijajna kreacija "Lionela" v "Marti," ki je vsekakor največji uspeh njegovega prizadevanja. Mogoče ni prvovrsten igralec, toda s svojim srebrnočistim tenorjem zakrije igralske nedostatke. Zdi se, da kadar poje, uživa in pozabi na vse. S svojim bleščočim tenorjem do najvišje lege ter zopet polagoma in božajoče pada v nižino.

Belle je danes najboljši lirichen tenorist med Slovenci v Ameriki ter smo lahko ponosni, da ga imamo. Želja naša je, da ga vidimo še mnogokrat v vodilnih vlogah a la Lionel. Še nekoliko igralske oživljenosti mu je potreba, da doda svojemu glasu okvir, ki jo potrebuje operni pevec. Potem bodo njegove arije v "Marti" še lepše, še krasnejše.

Belle je videti na prvi pogled nekako robat. V resnici pa je nesebičen in požrtvovalen ter vedno pripravljen, da pomaga tovarišem, pevcem s poukom in dobrimi nasveti kjerkoli je potreba.

Frank Plut. Iz Penne. je prišel med nas. Spominjam se še njegovega prvega nastopa na koncertu Zarje par dni po prihodu. Vsi smo bili vznemirjeni in takoj vsi navdušeni ter takoj pričrpani, da smo dobili z njim moč, ki šteje več kot za enega. Nismo se motili, ker Plut v resnici posedla tenor dramatičnega kalibra.

Radi malega števila vodilnih moči, poje baritonske vloge in to vedno odlično. Mnogo mu pomaga njegova igralska zmoglost ter s svojim neprisljnim nastopom vedno ugaja. Da je res tudi dober igralec smo se že večkrat pričrpani. V prihodnji "Cankarjevi" predstavi na 23. februarja, ko vpripori ta zbor izborno veselo-igro s petjem "O, ta vražja vdova," bo Plut na-

stopil v vlogi "Pavleta" ter pokazal svojo igralsko in pevsko zmoglost.

Plut je marljiv ter se vedno uči doma svoje vloge. V veliko pomoč mu je brezdvomno njegova soproga Amelia, ki je izvrstna pianistka.

Josephine Milavec. Zdi se mi, da je njen talent kakor bisser zaprt v školjki na dnu morja ter čaka na srečnega ribiča, da ga spravi na dan ter ga pokaze čudovito lepega in blestečega svetu.

Milavčeva je pevka velikega kalibra, vredna, da poje v vsaki operni družbi. Njen glas, njena postava odgovarjajo junakiškimi vlogam. A tudi v komičnih vlogah (Nancy v "Marti") je izborna. Do viška pa pride v težkih dramatičnih vlogah. Njena kreacija ciganke v "Il Trovatore" je tudi bila delo umetnice. Baš v enakih vlogah pride njen glas, ki je močan in temen, do svoje polne veljave. S svojo igralsko dovršenostjo da vlogi tisti čar, ki jo napravi umetnico prvega reda.

Da je res dobra igralka, je rito-

stikal njen nastop v vlogi ter peče žene in matere Jele v "Ekvinokciju." Da pa je vsestransko uporabljiva boste videli, ko bo igrala prešerno in navihano vlogo "Meto" v veseloigri "O, ta vražja vdova."

Kakor sem dejal zgoraj, čaka Milavčeva odkritja. Potreba ji je še šole, oziroma priznanega učitelja na priznanem mestu. Zato pa je potreba vseh mogočnih dolarjev, brez katerih ni nič na svetu a tu v Ameriki še najmanj. In potem sem gotov, da bi dobili—novo Schumann-Heink.

Kje je Mrs. Simič? Pogrešamo jo. Njeno petje liči petju slavčka, ki poje ob jutranji zori. Za njen lirico-kolovratni sopran so skoro vedno vloge, zato je potreba, da poje. In včasih bomo vsi—mi in ona. Frank Bradač. On je eden "mlajših," ki obeta zelo mnogo. Njegov nastop v "Il Trovatore" nas je prijetno presenetil, re" nas je prijetno presenetil, re" nam daje misliti, da bo Bradač, če bo vstrajen in marljiv, kmalu eden naših vodilnih ba-

Vesele božične praznike, srečno, zdravo in veselo
Novo leto želi vsem

SLOVENSKA ZLATARSKA TVRDKA

FRANK CERNE

V SLOV. NAR. DOMU

6401 St. Clair Ave. - Cleveland, Ohio

CARNIOLA TENT 1288

The Maccabees

ZELIM

članom imenovanega društva in njih prijateljem
prav vesele božične praznike in srečno ter
uspeha polno novo leto.

John Tavčar, tajnik

ZAVAROVALNINO VSEH VRST

vam preskrbi

JANKO N. ROGELJ

6401 Superior Avenue

Pokličite ENDicott 0718 ali HEnderson 1218

Vsem znancem in prijateljem želim vesele božične
praznike in srečno Novo leto!

MR. IN MRS. JURCA

4444 West 130th Street

RESTAVRACIJA IN DOBRA PIJAČA

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem našim cenjenim posetnikom in prijateljem!

Ob vsaki priliki vam postrežemo z okusnimi
jedili in dobro pijačo. Se priporočamo.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6517 St. Clair Avenue

Prva in največja izdelovalnica mehkih pijač

Blue Ribbon, Buckeye in Gold Bond pivo

ZAHVALA IN VOŠČILO

Rojakom, trgovcem, društvom in vsem skupinam, ki so mi bile naklonjene v preteklosti, izrekam najlepšo zahvalo ter vam voščim vsem skupaj prav veselo in zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto!

JOHN POTOKAR